

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE

MIEKINIA

NA LATA 2021 – 2026

Spis treści

Wstęp

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miękinia na lata 2021-2026 jest długookresowym dokumentem planistycznym uwzględniającym program pomocy społecznej i projekty, które zostały przyjęte do realizacji, bądź będą przyjęte w późniejszym terminie. Strategia uwzględnia w szczególności programy pomocy społecznej, które mają na celu wspieranie grup szczególnego ryzyka prowadząc do ich integracji oraz stanowi uzupełnienie Strategii Rozwoju Gminy Miękinia. Przygotowanie strategii miało na celu stworzenie podstaw metodycznych i merytorycznych dla realizacji zadań z zakresu rozwiązywania problemów społecznych. Dokument ten ma istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców Gminy Miękinia, w szczególności grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz pozostających na marginesie życia społecznego. Obowiązek opracowania strategii wynika z art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020r. Poz. 1876), stanowiącym, że „do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Niniejsza strategia ma stanowić podstawę do realizacji wzorców interwencji społecznych podejmowanych w celu poprawy ocenionych negatywnie zjawisk występujących na terenie Gminy Miękinia. Opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych jest nie tylko koniecznością wynikającą z

obowiązku nałożonego Ustawą o Pomocy Społecznej, ale i nieodzowną potrzebą do spójnej i efektywnej pracy z osobami będącymi klientami systemu pomocy społecznej.

Po okresie realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014 -2020 nadszedł czas na wytyczenie nowych kierunków i zadań służących zmniejszeniu negatywnych zjawisk społecznych występujących na terenie naszej gminy. Konieczne jest określenie misji, celów i kierunków działania na najbliższe lata. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 w Gminie Miękinia zorientowana jest na rozszerzenie form pracy socjalnej, współpracę z instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej. Niniejsza strategia opracowana została w oparciu o dane statystyczne uzyskane między innymi od Powiatowego Urzędu Pracy w Środzie Śląskiej, Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej, Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej, Miękińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Urzędu Gminy Miękinia, Samorządowego Ośrodka Kultury w Miękini, Samorządowego Zespołu Oświaty w Miękini oraz w oparciu o dane własne Gminnego Ośrodka Pomocy w Miękini. Zostały wykorzystane także dane z Głównego Urzędu Statystycznego. Bardzo pomocne okazało się przeprowadzenie badania ankietowego, gdyż odpowiedzi na zawarte w ankiecie pytania, pozwoliły na podjęcie próby wyodrębnienia najważniejszych problemów społecznych wg dorosłych mieszkańców gminy. Dzięki sprecyzowaniu ich, wybrane cele, ich hierarchia oraz propozycje rozwiązań powinny przyczynić się w przyszłości do poprawy sytuacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Diagnoza problemów społecznych Gminy Miękinia została przeprowadzona na podstawie materiałów, analiz statystycznych zgromadzonych i opracowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini oraz instytucje współpracujące z Ośrodkiem działających w obszarze pomocy rodzinie i dziecku. Po dokonaniu diagnozy problemów społecznych występujących na terenie Gminy wyodrębniono obszar strategiczne, wokół których koncentrowały się działania podmiotów uczestniczących w opracowaniu strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miękinia na lata 2021-2026 zawiera opis i diagnozę problemów społecznych, a także dostępność do usług publicznych zakończonych analizą SWOT.

Diagnoza strategii była podstawą do sformułowania wizji, która realizowana będzie w oparciu o cele strategiczne, cele operacyjne i działania.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miękinia jest kontynuacją dokumentu sporządzonego na lata 2014r. - 2020r. jest zgodna z założeniami polityki państwa, ustaw kompetencyjnych nakładających na organy administracji rządowej i samorządowej określone obowiązki, a także dokumentami strategicznymi spójnymi i zgodnymi z zadaniami nałożonymi na gminę w zakresie polityki społecznej.

ROZDZIAŁ 1

1. Charakterystyka Gminy Miękinia

Gmina Miękinia należy do najatrakcyjniejszych regionów Dolnego Śląska, leży w centrum województwa dolnośląskiego, w powiecie średzkim w otoczeniu lasów i łąk. Niezwykle bogactwo świata przyrodniczego, różnorodność form krajobrazu sprzyja rozwojowi turystyki pieszej i rowerowej. Na terenie Gminy Miękinia znajdują się zabytki, z których większą część stanowią obiekty sakralne, ale nie brakuje również architektury świeckiej: pałaców i zamków, wartych uwagi.

Położenie Gminy sprawia, że jest ona atrakcyjna zarówno dla mieszkańców, a dzięki nowoczesnej koncepcji zarządzania, konsekwentnie realizowanej, również dla inwestorów. Bliskie położenie od Wrocławia sprawia, że mieszkańcy Gminy Miękinia znajdują tam zatrudnienie, a dzieci i młodzież miejsca do nauki. Przez gminę przebiegają istotne dla jej rozwoju szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 94 Wrocław – Zielona Góra, która biegnie do Szczecina, oraz dwie magistrale kolejowe: Wrocław – Legnica – Drezno oraz Wrocław – Szczecin – Berlin, jak również Odrzański szlak wodny floty śródlądowej z Gliwic do Szczecina. Dodatkowym atutem komunikacyjnym gminy jest niewielka odległość do portu lotniczego we Wrocławiu. Sąsiedztwo Wrocławia oraz przynależność Gminy Miękinia do tzw. aglomeracji wrocławskiej determinują kierunki jej rozwoju. Gmina Miękinia rozwija się w sposób zrównoważony, oparty zarówno o rozwój zasobów mieszkaniowych, tworzenie nowych miejsc wypoczynku weekendowego, systematyczną poprawę warunków życia

mieszkańców, jak również o rozbudowę strefy przemysłowej będącej motorem napędzającym korzystne procesy społeczno – gospodarcze.

Powierzchnia gminy Miękinia wynosi 17 294 ha. Obszar gminy zamieszkuje 16764 mieszkańców w 28 sołectwach: Białków, Błonie, Brzezina, Brzezinka Średzka, Czerna, Gałów, Głoska, Gosławice, Kadłub, Krępice, Księginice, Lenartowice, Lubiatów, Lutynia, Łowęcice, Miękinia, Mrozów, Pisarzowice, Preżyce, Radakowice, Wilkostów, Wilkszyn, Wojnowice, Wróblowice, Zabór Wielki, Zakrzyce, Źródła, Żurawiniec.

1.1 Sytuacja demograficzna Gminy

Na terenie Gminy Miękinia zamieszkuje 16764 osób (wg danych Urzędu Gminy Miękinia, stan na dzień 22.07.2020r). Poniższe tabele przedstawiają zmiany w zasobach ludzkich Gminy Miękinia w latach 2018-2020r.

Tabela 1 Liczba ludności Gminy w latach 2018-2020:

	<u>Stan na dzień 31 grudnia 2018</u>	<u>Stan na dzień 31 grudnia 2019</u>	<u>Stan na dzień udzielania informacji za rok 2020</u>
<u>Liczba ludności</u>	<u>15 597</u>	<u>16 389</u>	<u>16 764</u>
<u>mężczyźni</u>	<u>7748</u>	<u>8164</u>	<u>8365</u>
<u>kobiety</u>	<u>7849</u>	<u>8225</u>	<u>8399</u>

Dane Urząd Gminy Miękinia

Tabela 2 Ruch naturalny ludności w latach 2018-2020:

	<u>Stan na dzień 31 grudnia 2018</u>	<u>Stan na dzień 31 grudnia 2019</u>	<u>Stan na dzień udzielania informacji za rok 2020</u>
<u>urodzenia</u>	<u>238</u>	<u>218</u>	<u>108</u>
<u>zgony</u>	<u>122</u>	<u>122</u>	<u>77</u>

Dane Urząd Gminy Miękinia

Tabela 3 Napływ i odpływ ludzi w latach 2018-2020:

	<u>Stan na dzień 31 grudnia 2018</u>	<u>Stan na dzień 31 grudnia 2019</u>	<u>Stan na dzień udzielania informacji za rok 2020</u>
<u>zameldowania</u>	<u>1142</u>	<u>1327</u>	<u>702</u>

wymeldowania	692	719	345

Dane Urząd Gminy Miękinia

Zasoby instytucjonalne rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Miękinia

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Miękinia funkcjonują publiczne i niepubliczne ośrodki zdrowia w ramach sprawowania podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, a także indywidualne praktyki lekarskie finansowane z Narodowego Funduszu Zdrowia.

Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A. Przychodnia w Miękini

Lokalizacja: Miękinia, ul. Kolejowa 4

Poradnie: ogólna, pediatryczna

Pacjentów przyjmują również pielęgniarki.

Gabinety: zabiegowy, punkt pobierania materiału do badań, gabinet szczepień

W budynku znajduje się również apteka oraz centrum stomatologiczne.

Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A. Przychodnia w Miękini filia w Lutyni

Lokalizacja: Lutynia , ul. Kościuszki 37

Poradnia: ogólna, pediatryczna

Gabinety: zabiegowy, punkt pobierania materiału do badań, gabinet szczepień

W budynku znajduje się również centrum stomatologiczne.

NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego w Miękini, lekarz internista i pediatra, specjalista medycyny rodzinnej Rozalia Nazimek.

Lokalizacja: Miękinia, ul. Lipowa 31

Poradnia: ogólna, pediatryczna

Gabinety: zabiegowy, punkt pobierania materiału do badań, punkt szczepień

Pacjentów przyjmuje również pielęgniarka

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego.

_____
_____
_____

lekarz Medycyny Bożena Paździor filia w Mrozowie.

Lokalizacja: Mrozów ul. Wyzwolenia 20

Poradnie: ogólna i pediatryczna

Gabinety: zabiegowy, punkt pobierania materiału do badań, punkt szczepień

Pacjentów przyjmuje również pielęgniarka

Praktyka Lekarza Rodzinnego - Sławin, Sp. z o. o. Filia w Pisarzowicach

Lokalizacja : Pisarzowice, ul. Wrocławska 22/1

Poradnie: ogólna, pediatryczna

Pacjentami zajmują się również pielęgniarka środowiskowa i położna

Gabinety: zabiegowy, punkt pobierania materiału do badań, punkt szczepień\

Na terenie Praktyki znajduje się prywatny gabinet stomatologiczny, w budynku mieści się też punkt apteczny.

Pomoc społeczna

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinia

Adres: Kościuszki 18A, 55-330 Miękinia, Nr telefonu: 71 317 85 56

Edukacja i szkolnictwo

Na terenie Gminy Miękinia funkcjonują 3 Zespoły Szkolno Przedszkolne, z których dwa oferują opiekę żłobkową oraz prywatne placówki oświatowe oferujące miejsca w przedszkolach i żłobkach.

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Lutyni: Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole, Publiczny Żłobek

Adres: Ul. Polna 1B, Lutynia

Nr telefonu 71 317 12 93

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Miękinia: Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole

Adres: Ul. Szkolna 2, Miękinia

Nr telefonu: 71 736 00 71

Zespół Szkolno – Przedszkolny w Pisarzowicach: Szkoła Podstawowa, Publiczne Przedszkole, Publiczny Żłobek

Adres: Ul. Szkolna 3A, Pisarzowice

Nr telefonu 71 317 11 69

Prywatne Przedszkole i Żłobek „Niebieski Słonik” we Wróblowicach

Adres: Ul. Stefana Batorego 12, Wróblowice

Nr telefonu: 793-390-854

Prywatny Żłobek „Zakątek Malucha” w Lutyni

Adres: Ul. Kościelna 2, Lutynia

Nr telefonu: 536 006 443

Niepubliczne Przedszkole Sasanka w Mrozowie

Adres: ul. Bolesława Chrobrego 20, Mrozów

Nr telefonu: 71 317 07 95

Niepubliczne Przedszkole „Bajkowa Lutynia” w Lutyni

Adres: ul. Kościuszki 48, Lutynia

Nr telefonu: 797 353 899

Tabela 4 Informacje dotyczące świadczonej pomocy przez publiczne placówki oświatowe na terenie Gminy Miękinia

	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>Stan na 27</u>
<u>Ilość stypendiów socjalnych</u>	<u>24</u>	<u>20</u>	
<u>Ilość stypendiów motywacyjnych</u>	<u>59</u>	<u>85</u>	
<u>Ilość placówek</u>	<u>Szkoły Podstawowe 3</u> <u>Gimnazja 2</u> <u>Przedszkola 3</u> <u>Żłobki 2</u>	<u>Szkoły Podstawowe 3</u> <u>Przedszkola 3</u> <u>Żłobki 2</u>	<u>Szkoły Podst</u> <u>Przedszkola</u> <u>Żłobki</u>
<u>Ilość dzieci</u>	<u>SP Miękinia 451</u> <u>SP Lutynia 274</u> <u>SP Pisarzowice 411</u> <u>Gimnazjum Miękinia 124</u> <u>Gimnazjum Lutynia 58</u> <u>Przedszkole Miękinia 209</u> <u>Przedszkole Lutynia(kl.0) 31</u> <u>Przedszkole Lutynia od IX 170</u> <u>Przedszkole Pisarzowice 191</u> <u>Żłobek Lutynia od IX 48</u> <u>Żłobek Pisarzowice 25</u>	<u>SP Miękinia 507</u> <u>SP Lutynia 356</u> <u>SP Pisarzowice 497</u> <u>Gimnazjum Miękinia do VIII 64</u> <u>Gimnazjum Lutynia do VIII 36</u> <u>Przedszkole Miękinia 202</u> <u>Przedszkole Lutynia(kl.0) 47</u> <u>Przedszkole Lutynia 182</u> <u>Przedszkole Pisarzowice 210</u> <u>Żłobek Lutynia 48</u> <u>Żłobek Pisarzowice 25</u>	<u>SP Miękinia</u> <u>SP Lutynia</u> <u>SP Pisarzow</u> <u>Przedszkole</u> <u>Przedszkole</u> <u>Przedszkole</u> <u>Żłobek Luty</u> <u>Żłobek Pisar</u>
<u>Ilość psychologów</u>	<u>SP Miękinia 1</u> <u>SP Lutynia 1</u> <u>SP Pisarzowice 1</u> <u>Przedszkole Miękinia 1</u>	<u>SP Miękinia 1</u> <u>SP Lutynia 1</u> <u>SP Pisarzowice 1</u> <u>Przedszkole Miękinia 1</u> <u>Przedszkole Lutynia 1</u> <u>Przedszkole Pisarzowice 1</u>	<u>SP Miękinia</u> <u>SP Lutynia</u> <u>SP Pisarzow</u> <u>Przedszkole</u> <u>Przedszkole</u> <u>Przedszkole</u>
<u>Ilość pedagogów</u>	<u>SP Miękinia 2</u> <u>SP Lutynia 1</u> <u>SP Pisarzowice 2</u> <u>Przedszkole Miękinia 1</u>	<u>SP Miękinia 2</u> <u>SP Lutynia 1</u> <u>SP Pisarzowice 1</u> <u>Przedszkole Miękinia 1</u>	<u>SP Miękinia</u> <u>SP Lutynia</u> <u>SP Pisarzow</u>

Ilość dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności	SP Miękinia	12	SP Miękinia	11	SP Miękinia
	SP Lutynia	6	SP Lutynia	7	SP Lutynia
	SP Pisarzowice	3	SP Pisarzowice	12	SP Pisarzowice
	Przedszkole Miękinia	1	Przedszkole Miękinia	2	Przedszkole Miękinia
	Przedszkole Lutynia	1	Przedszkole Lutynia	1	Przedszkole Lutynia
	Przedszkole Pisarzowice	5	Przedszkole Pisarzowice	9	Przedszkole Pisarzowice

Dane: Samorządowe Centrum Usług Wspólnych

Kultura

Jedną z istotnych funkcji przestrzeni wiejskiej w kontekście życia społecznego jest zapewnienie mieszkańcom możliwości spędzania wolnego czasu, m.in. poprzez uczestnictwo w wydarzeniach kulturowych i sportowych. W Gminie Miękinia funkcjonuje Samorządowy Ośrodek Kultury oferujący mieszkańcom bogatą i zróżnicowaną ofertę warsztatów, zajęć oraz imprez kulturowych i sportowych. Życie kulturalne wzbogaca również dostęp do zbiorów Publicznej Biblioteki Gminnej z trzema filiami w Lutyni, Mrozowie i Wilkszynie oraz oferta zajęć dla dzieci młodzieży i dorosłych realizowana w świetlicach wiejskich przez animatorów. Na obszarze gminy funkcjonuje 17 świetlic, w których etatowo zatrudnieni są instruktorzy świetlicowi. Wychodząc naprzeciw ludzi w „złotym wieku” Gmina Miękinia utworzyła Uniwersytet Trzeciego Wieku, który stał się jedną z najpopularniejszych form aktywności osób starszych, umożliwiając poczucie przynależności społecznej, osiągnięcie dobrej kondycji psychofizycznej oraz aktywizację intelektualną ludzi starszych.

W Samorządowym Ośrodku Kultury bardzo prężnie działają zespoły taneczno – muzyczne, w których skład wchodzi dzieci, młodzież, osoby dorosłe oraz starsze i które swoją twórczość pokazują zarówno na gminnych imprezach kulturowo – sportowych jak i gościnnie w wielu miejscach Polski.

Działalność SOK to również umożliwienie dostępu do zajęć sportowych dzięki szerokiej ofercie stowarzyszeń i klubów sportowych działających na terenie Gminy Miękinia, jak i dostępie do Boisk Orlik w Miękini, Lutyni i Wilkszynie oraz przestrzeni sportowych w halach widowiskowo – sportowych w Miękini, Lutyni i Pisarzowicach.

Samorządowy Ośrodek Kultury w Miękini

Adres: Kościuszki 43, 55-330 Miękinia

Nr telefonu: **71 735 92 02**

Biblioteki:

[Gminna Biblioteka Publiczna w Miękini](#)

Adres: 55-330 Miękinia, ul. Kościuszki 43

Nr telefonu: 71 735 92 03

[Biblioteka Publiczna w Miękini - filia w Lutyni](#)

Adres: 55-330 Lutynia, ul. Kościuszki 39A

Nr telefonu: 71 317 79 85

[Biblioteka Publiczna w Miękini - filia w Mrozowie](#)

Adres: 55-330 Mrozów, ul. Chrobrego 19

Nr telefonu: 71 317 04 75

[Biblioteka Publiczna w Miękini - filia w Wilkszynie](#)

Adres: 55-330 Wilkszyn, ul. Sportowa 2

Nr telefonu: 723 726 001

Świetlice:

Białków

Brzezina

Brzezinka Średzka

Gałów

Głoska

Księginice

Krępice

Lubiatów

Lutynia

Łowęcice

Mrozów

Prężyce

Radakowice

Wilkszyn (Gmina jest zarządcą nowej biblioteki i świetlicy w Wilkszynie)

Wróblowice

Zabór Wielki

Zespoły:

[Grupa taneczna FENIKS](#)

[Kółko teatralne Promyk](#)

[Zespół Radośni](#)

[Zespół Lutynianie](#)

[Zespół Senior](#)

[Chór Veni Vidi Vici](#)

[Kabaret Bałamutki](#)

Z inicjatywy Wójta Gminy Miękinia przy Samorządowym Ośrodku Kultury działa również Uczniowski Klub Sportowy

---

Gminy Miękinia. Klub szkoli dzieci i młodzież w dziewczęcej piłce siatkowej oraz w chłopięcej piłce nożnej.

Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Karnych, Rodzinnych i Nieletnich w Sądzie Rejonowym W Środzie Śląskiej.

Adres: ul. Św. Andrzeja 3, 55-300 Środa Śląska

Nr telefonu: 71/ 396 02 19

Na terenie Gminy Miękinia w latach 2018-2019 dwóch kuratorów zawodowych wraz z trzema kuratorami społecznymi nadzorowało rodziny, w których sądownie została ograniczona władza rodzicielska jednemu lub obojgu rodzicom. Natomiast do 30.06.2020r. rodziny z ograniczoną władzą rodzicielską nadzorowało trzech kuratorów zawodowych z dwoma kuratorami społecznymi.

Ilość spraw nadzorowanych przez kuratorów, w poszczególnych kategoriach spraw w latach 2018 - 2020 na terenie Gminy Miękinia:

Rok 2018

nadzór kuratora nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej (Opm) – 3

nadzór kuratora nad nieletnim (Nw) – 7

Rok 2019

nadzór kuratora nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej (Opm) – 11

nadzór kuratora nad nieletnim (Nw) - 3

Rok 2020 (stan na 30.06.2020r.)

nadzór kuratora nad sposobem wykonywania władzy rodzicielskiej (Opm) – 26

nadzór kuratora nad nieletnim (Nw) – 14

Zadania Gminy Wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej(t. j. Dz. U. 2020 poz. 1876).

Zgodnie z Art. 2 ustawy o pomocy społecznej pomoc społeczna jest instytucją polityki

społecznej państwa, a jej główny celem jest wsparcie osób i rodzin w pokonaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać samodzielnie, przy wykorzystaniu uprawnień, zasobów i możliwości tych osób oraz umożliwienie im funkcjonowania w godnych warunkach. Do realizacji tych celów pomoc społeczna wykorzystuje działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich zintegrowanie ze środowiskiem. Pomoc społeczna jest udzielana w szczególności z powodu ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie oraz w związku z ochroną ofiar handlu ludźmi, potrzebą ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, w trudnościach z integracją cudzoziemców i uchodźców, w trudnościach przystosowania do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, z powodu alkoholizmu lub narkomanii oraz zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. W/w ustawa określa zadania w zakresie pomocy, rodzaje i formy świadczeń oraz zasady i tryb ich udzielania.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminy obowiązek świadczenia pomocy społecznej mieszkańcom, w sytuacjach w/w, która polega w szczególności na:

przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń, które należy rozumieć jako ustalenie uprawnień do świadczeń, w tym prowadzenie postępowania administracyjnego i wydawania decyzji. Punkt ten mówi również o realnym przekazaniu świadczenia niepieniężnego i wypłatę świadczenia pieniężnego

pracy socjalnej, która jako forma świadczenia niepieniężnego zasługuje na wyodrębnienie, ze względu na jej charakter. Praca socjalna jest działalnością zawodową, mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (art. 6 pkt. 12). Odgrywa ona ogromną rolę w aktywizacji świadczeniobiorców, udzielaniu tzw. pomocy do samopomocy i kształtowaniu odpowiedzialnych postaw społecznych, a tym samym w przeciwdziałaniu bierności, roszczeniowości i rozdawnictwu świadczeń

prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, przez którą należy rozumieć przede wszystkim zakładanie i utrzymywanie jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, a także wspieranie (zwłaszcza finansowe) placówek realizujących zadania socjalne prowadzone przez inne podmioty niepubliczne

analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,

które ma na celu monitorowanie już występujących zjawisk, tj. bezrobocie, ubóstwo, bezdomność, jak również uchwycenie nowych sytuacji społecznych, które negatywnie wpływają lub będą wpływać na społeczność lokalną. Wychwycenie nieprawidłowych sytuacji pozwoli na opracowanie działań zmierzających do zminimalizowania negatywnych konsekwencji związanych z ich występowaniem w szczególności poprzez opracowanie nowych rozwiązań prawnych, jak również podjęcie działań zmierzających do rozbudowy infrastruktury socjalnej realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, jest następstwem wcześniejszego punktu i uwzględniają znaczące problemy społeczne danego regionu rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb, które stawia przed organami konieczność innowacyjności i kreatywności. W związku z tym, że pomoc społeczna nie powinna ograniczać się tylko do form zaproponowanych przez ustawodawcę, jej zadaniem niemniej ważnym jest umiejętne zidentyfikowanie potrzeb społecznych oraz realizowanie inicjatyw aktywizowania osób, rodzin czy wspólnot lokalnych, tak aby stan, który odbieramy jako niezadowolający przekształcić w stan satysfakcjonujący, z wykorzystaniem siły, którą organizuje tutaj myślenie, percepcja i działanie.

Należy pamiętać, że pomoc społeczna to nie tylko pomoc finansowa, świadczenie pieniężne (zasiłki, dofinansowanie), ale także pomoc rzeczowa, poradnictwo specjalistyczne (np. psychologiczne i prawne) czy szeroko rozumiana praca socjalna.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
2. sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,

7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
10. praca socjalna,
11. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
12. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych,
13. dożywianie dzieci,
14. sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
15. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
16. pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu zakładu karnego,
17. sporządzenie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
18. utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników,
19. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
20. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Ponadto do zadań własnych gminy należy:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,

3. prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,

4. Opracowanie i realizacja projektów socjalnych

5. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznania potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,

6. współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja.

Zadania z zakresu pomocy społecznej zostały podzielone na zadania rządowe i samorządowe. Zadania samorządu terytorialnego zostały skonkretyzowane i przyporządkowane poszczególnym jednostkom samorządowym, a zatem wyróżnia się zadania: gminy, powiatu i województwa. W ramach zadań samorządowych można dokonywać dalszych podziałów. I tak zadania powiatu i gminy podzielono na własne i zlecone z zakresu administracji rządowej. Zadaniem własnym są wykonywane przez jednostkę samorządu terytorialnego zadania publiczne służące zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej (art. 166 ust. 1 Konstytucji). Samorząd wykonuje je w imieniu własnym i interesie lokalnym, a środki na ich realizację pochodzą z dochodów własnych samorządu lub z subwencji.

W ramach zadań własnych gminy z zakresu pomocy społecznej ustawodawca wyróżnia zadania obowiązkowe, które z kolei podzielił na obligatoryjne i fakultatywne. O tym, którym zadaniom należy przypisać przymiot obowiązkowych, a którym dobrowolnych, za każdym razem rozstrzygają przepisy prawa materialnego. Zaklasyfikowanie zadania publicznego jako dobrowolnego daje jednostce samorządowej możliwość podjęcia rozstrzygnięcia w sprawie przystąpienia do jego realizacji. Obligatoryjny charakter zadania publicznego eliminuje możliwość decydowania przez samorząd o jego wykonaniu.

Zgodnie z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Nadrzędnym celem gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty i w jej skład wchodzi m.in. sprawy pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych. Rola gminy w realizacji zadań pomocy społecznej jest szczególna, ponieważ to w środowisku lokalnym pojawiają się oraz są zaspakajane

indywidualne i zbiorowe potrzeby mieszkańców. Poza tym gmina jako niewielka społeczność ma możliwość zidentyfikowania osoby potrzebujące wsparcia, a pomoc społeczna kierowana jest wprost do osób najbardziej potrzebujących i skupia się ona na doraźnym rozwiązywaniu konkretnych problemów. W taki sposób pomoc staje się bardziej efektywna oraz trafia do tych, którzy jej najbardziej potrzebują.

Najbardziej rozległy jest katalog obowiązkowych zadań własnych gminy. Zostały one wymienione w niniejszym, rozdziale. Można je sklasyfikować w kilka grup i będą to zadania dotyczące:

zapewnienia podstaw egzystencji, czyli zapewnienie absolutnego minimum ludzkiego bytowania, a więc jedzenia, ubrania, schronienia. Gmina jest zobowiązana zapewnić ubranie, jeden gorący posiłek i miejsce do spania każdej osobie tego pozbawionej. Do tej grupy zadań można jeszcze dołączyć obowiązek sprawienia pogrzebu, dotyczy to również osób bezdomnych a także dożywianie dzieci

przyznawania zasiłków: okresowych, celowych, celowych na pokrycie kosztów wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego, celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego, zasiłków stałych oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jak również przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowego

utrzymania infrastruktury socjalno - technicznej, czyli prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych, kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej oraz zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników

organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, oraz usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

planowania i sprawozdawczości, czyli do podejmowania określonych działań planistycznych, programowych i sprawozdawczych. Gminy opracowują i realizują gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup

szczególne ryzyka

prowadzenia pracy socjalnej

ochrony dziecka i rodziny

Należy zaznaczyć, że obowiązkiem gminy jest również udzielanie wsparcia osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Gmina ma tu do dyspozycji w szczególności takie świadczenia jak: praca socjalna, mieszkanie chronione, zasiłek celowy oraz pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie. Powyższe zadania wyrażają pewne minimum bezpieczeństwa socjalnego, które musi zapewnić swoim członkom najmniejsza wspólnota samorządowa. Ich wykonanie jest obowiązkiem gminy, musi ona również przeznaczyć na ten cel własne środki. Należy jednak wspomnieć, że niektóre z zadań współfinansowane są przez samych świadczeniobiorców lub ich rodziny (np. pobyt w domu pomocy społecznej), a gminy mogą też odzyskać środki przeznaczone na konkretną formę pomocy (np. pokrycie kosztów pogrzebu z zasiłku pogrzebowego).

W art. 17 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej wymienione zostały kolejne zadania własne, lecz nie są one obowiązkowe w realizacji, zależnej w dużej mierze od finansowanych możliwości gminy i powinny być dostosowane do lokalnych potrzeb. Trudności gmin w dokonywaniu hierarchii potrzeb społecznych i ustalaniu pierwszeństwa ich zaspokajania podkreślał wielokrotnie Naczelny Sąd Administracyjny. Jego zdaniem organy pomocy społecznej, działając w oparciu o środki finansowe, których wysokość jest ściśle określona, muszą w wyznaczonych granicach realizować swoje ustawowe cele. Wymaga to realistycznej oceny możliwości zaspokajania niezbędnych potrzeb życiowych osób uprawnionych do świadczeń. Racjonalne gospodarowanie posiadanymi środkami finansowymi wymaga określenia, które z potrzeb muszą być zaspokajane w pierwszej kolejności oraz w jaki sposób. Można dodać, że spośród trzech kategorii zadań gminy z zakresu pomocy społecznej najgorzej wypada realizacja zadań własnych nieobowiązkowych, ponieważ często nie wystarcza już na nie środków.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1. organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywnościową lub ekonomiczną,
3. prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowej domów samopomocy dla osób

z zaburzeniami psychicznymi,

4. realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,

5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom,

6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielenie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

7. wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Środki na realizację i obsługę powyższych zadań zapewnia budżet państwa.

W przypadku uzasadnionych potrzeb państwa, ustawa może zlecić jednostkom samorządu terytorialnego wykonywanie określonych zadań publicznych. Tryb przekazywania i sposób wykonywania zadań zleconych wymaga regulacji ustawowej (art. 166 ust. 2 Konstytucji). W ustawach tworzących kategorię zadań zleconych powinno znaleźć się uzasadnienie potrzeby zlecenia samorządowi owych „uzasadnionych potrzeb państwa” oraz ich zdefiniowania w odniesieniu do każdej indywidualnej kategorii zadań. Niemniej ustawa o pomocy społecznej nie zawiera takich wyjaśnień. Konstytucja, utrzymując podział na zadania własne i zlecone, daje możliwość zlecenia zadań na rzecz jednostek samorządu terytorialnego i nie przewiduje sytuacji odwrotnej. Oznacza to, że można uszczuplić zadania i kompetencje administracji rządowej, jednocześnie nie mogąc odejmować ich administracji samorządowej. Zadania zlecone jednostki samorządu terytorialnego wykonują w imieniu i na rzecz podmiotu zlecającego, który zajmuje się również finansowaniem zadań. Środki finansowe na ten cel pochodzą z budżetu państwa i są przekazywane w formie dotacji. Możliwe jest wykonanie zadania zleconego przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie ustawy bądź zawartego porozumienia. W przypadku zadań zleconych wykonywanych przez samorząd terytorialny nie może być mowy o różnicowaniu ich na zadania dobrowolne i obowiązkowe. Pewien element dobrowolności występuje jedynie w przypadku zawarcia porozumienia w sprawie wykonania zadań z zakresu administracji rządowej. Artykuł 18 Ustawy wylicza taksatywnie zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. Do gmin należy realizacja zadań wynikających z rządowych programów

pomocy społecznej, których celem jest ochrona poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia. Niemniej oprócz zadań powierzonych ustawowo, gmina może dobrowolnie w drodze porozumienia przejąć do realizacji inne zadania z zakresu administracji rządowej. Wykonywanie przez gminę zadań zleconych powoduje, że posiada ona dwoisty charakter- wspólnoty samorządowej oraz jednostki wykonawczej administracji rządowej.

2. Obszary problemów objęte pomocą socjalną zgodnie z Ustawą o pomocy

społecznej

2.1 Ubóstwo

Problem ubóstwa można określać w sposób absolutny lub względny (relatywny).

Ubóstwo absolutne to takie, które uniemożliwia lub w istotny sposób utrudnia realizację podstawowych funkcji życiowych. Ubóstwo względne należy opisywać jako takie w którym zasoby w danym czasie spadają poniżej zasobów będących w dyspozycji przeciętnej jednostki lub rodziny w społeczeństwie do którego należą. . W podejściu absolutnym ubogie są te gospodarstwa domowe, osoby, które nie mają możliwości zaspokojenia potrzeb uznanych w danych warunkach za podstawowe. W tym ujęciu można wyróżnić dwa znaczenia terminu ubóstwo absolutne – węższe i szersze. Ubóstwo absolutne w węższym znaczeniu oznacza stan niezaspokojenia minimalnych biologicznych potrzeb organizmu ludzkiego. Natomiast ubóstwo absolutne w znaczeniu szerszym to stan niezaspokojenia potrzeb uznanych w danym społeczeństwie i w danym czasie za minimalne. W podejściu względnym ubóstwo rozważane jest jako forma nierówności, nadmiernego dystansu między poziomem życia poszczególnych grup ludności: -ubogie są te osoby, te rodziny, których poziom życia jest znacznie niższy niż pozostałych członków danego społeczeństwa.

Ubóstwo traktowane jest jako główna przyczyna sytuacji wymagających pomocy społecznej, jednakże nie jest samoistną przesłanką uzasadniającą przyznanie świadczenia pieniężnego ani świadczenia niepieniężnego. Pojęcie ubóstwa ma

charakter względny, to co dla jednych jest ubóstwem, dla innych może uchodzić za dostatek. Mając powyższe na względzie potrzebna jest ocena i sprecyzowanie tego pojęcia. Ustawa o pomocy społecznej czyni to określając w art. 8 kryterium dochodowe. Wyróżnia przy tym jego rodzaje: kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej, kryterium dochodowe na osobę w rodzinie, kryterium dochodowe rodziny.

Ubóstwo powoduje doniosłe ujemne skutki społeczne. Zmniejsza ono popyt na towary, a przez to chłonność rynku, co działa hamująco na rozwój gospodarczy. Uniemożliwia lub znacznie utrudnia korzystanie ludzi ubogich z istniejących szans zdobycia wykształcenia i zachowania dobrego stanu zdrowia. Przyczynia się do wzrostu przestępczości, przede wszystkim przestępstw przeciwko mieniu. Sprzyja rozwojowi patologii społecznych, takich jak narkomania i bezdomność.

Niedoskonałość systemów pomocy osobom i rodzinom ubogim może działać demoralizująco, zmniejszając motywację do zdobywania kwalifikacji zawodowych i do poszukiwania pracy. Ubóstwo reprodukuje się samodzielnie, ubodzy rodzą i wychowują dzieci skazane na pozostawanie w sferze ubóstwa. Z ubogich rekrutuje się warstwa ludzi, którzy zmuszeni są przyjmować pracę brudną, niebezpieczną i naruszającą godność ludzką. Ubodzy zmuszeni są przyjąć każde warunki wynagrodzenia, jakie im się oferuje.

Tabela 5 Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS z powodu ubóstwa w latach 2018 – I połowa 2020r.

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin</u>	<u>43</u>	<u>52</u>	<u>43</u>
<u>Liczba osób w rodzinie</u>	<u>58</u>	<u>76</u>	<u>49</u>

* Źródło: Dane Statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

2.2 Sieroctwo

Pojęciem sieroctwa objęte jest sieroctwo biologiczne i społeczne. Pod pojęciem sieroctwa biologicznego należy rozumieć sytuację, gdy dziecko nie posiada obojga rodziców lub też jednego z nich, wówczas występuje półsieroctwo albo rodzina

niepełna. Mianem sieroctwa społecznego określa się sytuację, gdy dziecko posiada rodziców biologicznych, jednakże rodzice zostali pozbawieni praw rodzicielskich stosownie do postanowień art. 11 k.r.o.

Głównym źródłem sieroctwa społecznego jest dezorganizacja rodziny, czyli niespełnienie przez nią prawidłowych funkcji wychowawczych i społecznych.

Przyczyn mikro-społecznych wywołujących sieroctwo społeczne upatruje się w nieprawidłowym funkcjonowaniu podstawowych środowisk naturalnych, jakimi są: rodzina, szkoła, środowisko rówieśnicze. Za najbardziej znaczące jednak uznaje się zjawiska tkwiące w rodzinie. Sieroctwo społeczne obejmuje rozmaite sytuacje losowe. Najczęściej dziecko pozbawione jest właściwej opieki rodziców ze względu na ich uzależnienia, rozkład pożycia małżeńskiego, biedę, choroby psychiczne lub fizyczne. Duży procent osieroconych społecznie dzieci pochodzi z rozbitych rodzin - takich o niskim poziomie moralnym, kulturalnym i materialnym.

Makrospołeczną (tę która tkwi w samej rodzinie) przyczyną sieroctwa społecznego w rodzinie jest również długa nieobecność jej członka/członków na skutek odbywania kary pozbawienia wolności, co powoduje , m.in. brak dostatecznej opieki nad dzieckiem oraz niezaspokojenie wielu potrzeb jej członków. Sieroctwo można podzielić również ze względu na źródła, na sieroctwo społeczne prawne, losowe, społeczne jako skutek dezintegracji rodziny oraz wynikające z odrzucenia.

Sierotą społeczną może być dziecko, które wychowuje się w pełnej rodzinie lub w czasowo niepełnej, która nie spełnia w sposób prawidłowy swoich funkcji, zaniedbując dziecko, są dla niego zagrożeniem w sensie psychicznym, moralnym czy też fizycznym wskutek czego dziecko pozbawione jest należytej opieki.

W sieroctwie społecznym wyróżnić możemy wyższe i niższe stopnie osierocenia. Najwyższym stopniem sieroctwa społecznego jest opuszczenie całkowite tzn. zupełny brak kontaktu z własnymi rodzicami. Najniższy stopień sieroctwa występuje w przypadku dzieci, których rodzice wykazują pewne zainteresowanie ich losem.

Z pojęciem sieroctwa społecznego ściśle koreluje pojęcie sieroctwa emocjonalnego oraz duchowego odnoszące się do sytuacji osamotnienia dziecka w rodzinie własnej, a więc do braku opieki i wsparcia ze strony rodziców biologicznych. Bardzo często z powodu długiej nieobecności rodziców np. na skutek odbywania kary pozbawienia wolności członkowie niepełnej rodziny nie otrzymują dostatecznej ilości miłości, serdeczności i zainteresowania, co naraża jej członków na stan osamotnienia, który

jest groźny dla zdrowia psychicznego.

W wąskim rozumieniu sieroctwo społeczne obejmuje dzieci, które nie mają naturalnego środowiska rodzinnego, nie utrzymują z nim systematycznego kontaktu. Sieroctwo społeczne jest wskaźnikiem dezorganizacji rodziny, jednym ze zjawisk patologii społecznej. Sieroctwo społeczne jest jedną z najdotkliwszych przejawów, a zarazem skutków patologii rodziny zwłaszcza w zakresie nierealizowania funkcji opiekuńczych i wychowawczych. Sierota naturalną dziecko staje się gwałtownie i nieodwracalnie w przeciwieństwie do sieroctwa społecznego, które jest procesem długotrwałym, rozwijającym się niekiedy przez lata wewnątrz rodziny. Sieroctwo społeczne może zostać zmienione w przypadku przywrócenia rodzicom władzy rodzicielskiej, stosownie do postanowień art. 111 §2 k.r.o. Szczególną formą pomocy udzielanej z tego tytułu jest umieszczenie w pieczy zastępczej.

Na terenie Gminy Miękinia w okresie od 2018r. do I półrocza 2020r. nie było osób, które korzystałyby z pomocy GOPS z powodu sieroctwa.

2.3 Bezdomność

Osobą bezdomną w polskim porządku prawnym (art. 6 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej) jest osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkaniowym w rozumieniu przepisów o ochronie lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowana na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, także osoba niezamieszkująca w lokalu mieszkalnym i zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Według materiałów rządowych, najczęstszymi powodami bezdomności są :

- rozpad rodziny,
- eksmisje,
- powrót z zakładu karnego bez możliwości zamieszkania,
- brak stałych dochodów,
- przemoc w rodzinie,
- brak tolerancji społecznej,
- uzależnienia,

- likwidacja hoteli pracowniczych,
- opuszczenie domu dziecka,
- powrót ze szpitala psychiatrycznego,
- uchodźstwo.

W Polsce bezdomność stała się problemem społecznym przybierającym formę masową. Zapobieganie jego skutkom jest obowiązkiem nie tylko wyspecjalizowanych instytucji ale wszystkich obywateli. Wśród populacji osób bezdomnych wyraźnej zmianie ulega przekrój zawodowy i społeczny. Do placówek dla bezdomnych coraz częściej zgłaszają się osoby posiadające wykształcenie średnie i wyższe. Obniżeniu ulega wiek bezdomnych, w szczególności samotnych matek z dziećmi oraz narkomanów i nosicielei wirusa HIV. Zjawisko bezdomności jest na tyle poważnym, że w 2000 roku w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej opracowano resortowy Program „Bezdomność”, w którym zostały uwzględnione działania o charakterze:

- profilaktycznym – zapobiegające utrwalaniu się i poszerzaniu zjawiska bezdomności, skierowane do najbardziej zagrożonych bezdomnością grup społecznych,
- osłonowym – zapobiegające degradacji biologicznej i społecznej osób bezdomnych z zastosowaniem standardowych rodzajów i form świadczeń pomocy społecznej oraz podstawowych elementów pracy socjalnej
- aktywizującym- zmierzające do wyprowadzania z bezdomności konkretnych osób i grup społecznych, rokujących perspektywy przezwyciężenia tej sytuacji.

Działania aktywizujące to przede wszystkim indywidualny program wychodzenia z bezdomności, którym może być objęta osoba bezdomna . Program taki jest opracowywany wspólnie przez bezdomnego i pracownika socjalnego, a jego realizacja wymaga aktywnego współdziałania ze strony bezdomnego w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych. Ze strony pracownika socjalnego bezdomny może oczekiwać pomocy m.in. w leczeniu uzależnień, uzyskaniu zatrudnienia, uzyskaniu konsultacji prawnej i psychologicznej. Osoba bezdomna objęta programem wychodzenia z bezdomności zostaje także objęta ubezpieczeniem zdrowotnym. Realizacja programu wychodzenia z bezdomności może być przerwana, jeśli zostanie stwierdzone uporczywe naruszanie przez osobę bezdomną postanowień programu, uniemożliwiające jego dalszą realizację, lub gdy opuści ona miejsce, w którym program jest realizowany, bez zgłoszenia tego pracownikowi socjalnemu.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, pomoc bezdomnym należy do zadań własnych gminy. Pomoc ta może mieć formę udzielenia schronienia, posiłku, ubrania, a także zasiłku celowego na leczenie.

Bezdomność jest w chwili obecnej jednym z groźniejszych zjawisk patologii społecznej, ponieważ jego skala systematycznie rośnie; w Gminie Miękinia nie stanowi jednak wyróżniającego się w znaczący sposób problemu społecznego, a świadczenia z tytułu bezdomności przyznawane są sporadycznie.

Osoby nie posiadające miejsca zamieszkania mogą liczyć na pomoc GOPS w znalezieniu konstruktywnego rozwiązania sytuacji, w której się znalazły.

Tabela 6 Liczba świadczeń GOPS wypłacana w latach 2018 – I półrocze 2020 z powodu bezdomności:

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin korzystających z pomocy</u>	<u>6</u>	<u>4</u>	<u>2</u>
<u>Liczba osób w rodzinie</u>	<u>6</u>	<u>4</u>	<u>2</u>

* Źródło: Dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

Z uwagi na narastający problem bezdomności na terenie całego kraju, z inicjatywy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w miesiącu lutym 2019 roku przeprowadzona została ogólnopolska akcja liczenia bezdomnych w tym również w Gminie Miękinia. Podczas, której ustalono, że na terenie naszej gminy przebywa 7 osób bezdomnych z czego 4 osoby przebywają w Zakładzie Opiekuńczo – Leczniczym w Mrozowie, 3 osoby zamieszkują pustostany i nie wykazują chęci zmiany swojej sytuacji. Określenie ich liczby miało pomóc gminom w podjęciu konkretnych działań związanych ze zjawiskiem bezdomności.

2.4 Bezrobocie

Zmiany gospodarcze i polityczne, jakie dokonały się w Polsce w latach 1989 i 1990 doprowadziły do tego, że Polska dołączyła do grupy krajów o gospodarce rynkowej, co z kolei spowodowało ujawnienie się bezrobocia na szeroką skalę. Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym polegającym na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i deklarujących chęć jej podjęcia nie znajduje faktycznego zatrudnienia z różnych powodów.

Bezrobocie jest problemem złożony i różnie definiowanym. Szerszą kategorią jest pozostawanie bez pracy lub nieaktywność zawodowa. Są to kategorie szczególnie ważne z punktu widzenia opisu klientów pomocy społecznej oraz programów adresowanych do nich w ramach tego systemu.

Stan ten spowodowany jest brakiem równowagi pomiędzy podażą pracy a popytem na pracę. W Polsce bezrobocie stało się kwestią społeczną, świadczy o tym przede wszystkim dynamika, skala i struktura tego zjawiska, jak i jego negatywne konsekwencje odczuwane coraz silniej.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o „promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy” (Dz. U. Z 2008r. Nr 69 poz.415 z późn.zm) bezrobotny, oznacza osobę o której mowa w art. 1 ust. 3 pkt 1 i 2 lit. a-g lub lit. i, j, l, lub cudzoziemca - członka rodziny obywatela polskiego, niezatrudnioną i nie wykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

ukończyła 18 rok życia;

nie ukończyła 60 lat w przypadku kobiet i 65 lat w przypadku mężczyzn;

aktualnie nie uczy się na żadnym szczeblu kształcenia lub nie została skierowana na szkolenie przez PUP;

jest zameldowana lub pozostaje w Polsce legalnie lub jej pobyt może zostać zalegalizowany (azyl polityczny, karta stałego lub czasowego pobytu, obywatele UE).

Bezrobocie jest dotkliwie nie tylko dla osób pozostających bez pracy, lecz także dla ich rodzin. W funkcjonowaniu rodzin dotkniętych bezrobociem dochodzi do poważnych zakłóceń. Utrata pracy zawodowej wpływa najczęściej na powstanie napięć i konfliktów w rodzinie. Z drugiej strony, ograniczenie możliwości materialnego zabezpieczenia rodzin prowadzi do ograniczenia stopnia zaspokojenia podstawowych potrzeb. Bezrobocie rodziców nie stwarza poczucia bezpieczeństwa u

dzieci i negatywnie wpływa na ich dalszą edukację.

Skutkami bezrobocia dla większości ludzi bezrobotnych są : pogorszenie standardu życia, problemy z zagospodarowaniem wolnego czasu, izolacja społeczna, ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu kulturalnym i politycznym. Towarzyszy temu dyskomfort psychiczny, polegający często na poczuciu bezsilności. Następstwem trudności finansowych jest pozbawienie możliwości nabywania dóbr, które są symbolem statusu, co prowadzi do obniżenia samooceny. Skutkiem bezrobocia może być również wzrost przestępczości i pogłębiający się niedostatek. Bezrobocie ma negatywne skutki dla społeczeństwa są nimi: duże koszty świadczeń socjalnych, niewykorzystane zdolności do pracy bezrobotnych, poczucie zagrożenia utratą pracy ludzi zatrudnionych i zwiększenie się zjawisk niepożądanych (np. uzależnienia, przestępczość, samobójstwa, kradzieże, rozwody itp.).

Osoby bezrobotne na terenie Gminy Miękinia mogą korzystać z różnych form pomocy finansowanych z Funduszu Pracy. Są to:

Programy pasywne:

Zasiłki dla bezrobotnych

Ubezpieczenia zdrowotne

Programy aktywne:

Pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe

Szkolenie i przekwalifikowanie bezrobotnych oraz zasiłki szkoleniowe

Prace interwencyjne i roboty publiczne

Prace społecznie użyteczne

Przygotowanie zawodowe

Staże

Dotacje na tworzenie małych przedsiębiorstw

Refundacja stanowisk pracy dla pracodawców zatrudniających osoby bezrobotne.

Powiatowy Urząd Pracy w Środzie Śląskiej prowadzi szkolenia indywidualne, staże, prace interwencyjne w 2019r. w ramach programów finansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszu Społecznego można było skorzystać z 2 projektów. Pierwszy projekt nosi tytuł pn. „ Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie średzkim’’ Program adresowany jest do osób bezrobotnych w wieku 18-

29 lat tj. osób, które ukończyły 18 rok życia, a nie ukończyły 30 roku życia, zarejestrowanych w PUP w Środzie Śląskiej, szczególnie należących do niżej wymienionych grup: osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, osoby niepełnosprawne. Drugi projekt to „ Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych od 30 roku życia w powiecie średzkim w roku 2019”. W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014 – 2020 Program adresowany jest do osób bezrobotnych od 30 roku życia pozostających bez pracy, zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy w Środzie Śląskiej, w tym szczególnie: osoby długotrwale bezrobotne, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, osoby niepełnosprawne, osoby po 50r. życia, kobiety. Bezrobotni z terenu gminy Miękinia zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Środzie Śl. w latach 2018- I półrocze 2020 .

Tabela 7 Sytuacja na rynku pracy w gminie Miękinia

<u>Osoby zarejestrowane jako osoby bezrobotne</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Ogółem:</u>	<u>295</u>	<u>271</u>	<u>287</u>
<u>W tym:</u>			
<u>Kobiety</u>	<u>152</u>	<u>142</u>	<u>154</u>
<u>Mezcyżni</u>	<u>143</u>	<u>129</u>	<u>133</u>

* Źródło: Dane statystyczne Powiatowego Urzędu Pracy Środa Śląska-
www.pupsrodaslaska.pl

Świadczenia społeczne dla bezrobotnych w Polsce reguluje ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Powinny one zapewnić bezrobotnemu minimum życiowe, ale także powinny zachęcać do podjęcia zatrudnienia. Aby przełamać bariery utrudniające podjęcie zatrudnienia, 1 lutego 2009 roku weszła w życie ustawa z dnia 19 grudnia 2008 roku o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 986). Ustawa ma na celu m. in. uporządkowanie wzajemnych relacji pomiędzy Powiatowymi Urzędami Pracy a ośrodkami pomocy społecznej. Zmieniony art. 50 ust. 2 ustawy stwierdza:„(...) bezrobotnym, będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy (są to bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni długotrwale, kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotni powyżej 50 roku życia,

bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotni którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli pracy, bezrobotni niepełnosprawni), korzystającym ze świadczeń pomocy społecznej. Powiatowy Urząd Pracy w okresie 6 miesięcy do dnia utraty prawa do zasiłku z powodu upływu okresu jego pobierania: powinien przedstawić propozycję zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, odbycia przygotowania zawodowego dorosłych, zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych, robót publicznych lub na wniosek ośrodka pomocy społecznej może skierować do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym. Oznacza to, że dla wymienionych już powyżej „wspólnych klientów” przygotowano specjalne dwie ścieżki działań. Ścieżka pierwsza to samodzielne działanie Powiatowego Urzędu Pracy, który powinien podjąć wobec takiej osoby działania aktywizacyjne. Ścieżka druga to nowo wprowadzona możliwość aktywizacji bezrobotnych klientów pomocy społecznej, dająca ośrodkowi pomocy społecznej prawo do zwrócenia się do Powiatowego Urzędu Pracy o skierowanie osoby bezrobotnej do projektu aktywizacyjnego (kontrakt socjalny, program). W przypadku skierowania – na wniosek ośrodka pomocy społecznej – osoby bezrobotnej w projektach o charakterze indywidualnym lub środowiskowym, Powiatowy Urząd Pracy oraz ośrodek pomocy społecznej są obowiązane informować się wzajemnie o planowanych działaniach wobec bezrobotnych, w trybie określonym w zawartym porozumieniu.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii to w głównej mierze rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na aktywne poszukiwanie zatrudnienia i pomocy w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego. W celu aktywizacji klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii pracownicy socjalni wyszukują oferty pracy na terenie Powiatu Średzkiego i miasta Wrocławia, mając na uwadze możliwość dojazdu oraz indywidualne predyspozycje, kompetencje i przygotowanie zawodowe klientów. Działanie to przynosi efekty, ponieważ osoby te podejmują zatrudnienie.

Tabela 8 Rodziny korzystające z pomocy GOPS w latach 2018 – I półrocze 2020 z powodu bezrobocia

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin korzystających z pomocy</u>	<u>5</u>	<u>7</u>	<u>1</u>

* Źródło: Dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

2.5 Niepełnosprawność

Niepełnosprawność jest stanem będącym efektem dysfunkcji natury fizycznej lub psychicznej, ubytku anatomicznego wynikającego z urazów, schorzeń lub zaburzeń rozwojowych powodujący znaczące ograniczenie możliwości wykonywania podstawowych czynności życiowych, tj. samoobsługa, przemieszczanie się, czynności manualne, orientacja w otoczeniu, zdolności komunikowania się z innymi ludźmi oraz czynności związane z uczeniem się, wykonywaniem pracy, życiem rodzinnym czy prowadzeniem gospodarstwa domowego. Za osobę niepełnosprawną uznać należy „osobę, której stan fizyczny lub psychiczny trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza albo uniemożliwia wypełnianie zadań życiowych i ról społecznych zgodnie z normami społecznymi i prawnymi”.

Przez osobę niepełnosprawną prawnie rozumie się osobę, która posiada odpowiednie orzeczenie wydane przez organ do tego uprawniony. Osoba niepełnosprawna biologicznie to osoba nie posiadająca takiego orzeczenia, ale odczuwająca ograniczenie własnej sprawności w wykonywaniu podstawowych dla swojego wieku czynności.

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych określa niepełnosprawność jako „trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.”

Prawo do uzyskania pomocy, a także rozmiar udzielonej pomocy zależą od stopnia niepełnosprawności: znacznego, umiarkowanego lub lekkiego. Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności wydają wojewódzkie i powiatowe zespoły do spraw orzekania o

niepełnosprawności. Na terenie Gminy Miękinia orzeczenia takie wydaje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Środzie Śląskiej.

Orzeczenia o niepełnosprawności wydawane są także przez Komisje przy Zakładach Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się „osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji”. Natomiast umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się „osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych”.

Osoby niepełnosprawne są statystycznie gorzej wykształcone, przejawiają mniejszą aktywność zawodową, a w konsekwencji częściej narażone są na ubóstwo i wykluczenie społeczne.

Jednym z problemów osób niepełnosprawnych jest występowanie w ich środowisku znacznego bezrobocia. Głównymi problemami związanymi z bezrobociem niepełnosprawnych są:

- niższa atrakcyjność osoby niepełnosprawnej na rynku pracy
- niedobór stanowisk pracy dla osób z niektórymi schorzeniami
- niskie wykształcenie i kwalifikacje.

Niepełnosprawność członka rodziny może prowadzić do pogorszenia kondycji finansowej rodziny bez względu na jej przynależność społeczno-zawodową. Sytuacja taka spowodowana jest dużymi wydatkami na leczenie i rehabilitację oraz inne świadczenia będące udziałem rodzin. Dlatego też rodziny takie często zwracają się o pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy społecznej w Miękinii. Niepełnosprawność jest jedną z najczęściej występujących przesłanek na terenie Gminy Miękinia, z powodu której udzielana jest pomoc przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii.

Osoby niepełnosprawne stanowią zróżnicowaną grupę jeśli chodzi o stopień i rodzaj niepełnosprawności, co powoduje konieczność indywidualizowania i różnicowania pomocy adresowanej do tych osób.

Tabela 9 Rodziny korzystające z pomocy GOPS w latach 2018 – I półrocze 2020 z tytułu niepełnosprawności.

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze</u> <u>2020</u>
<u>Liczba rodzin korzystających z pomocy</u>	<u>53</u>	<u>51</u>	<u>36</u>
<u>Liczba osób w rodzinach</u>	<u>75</u>	<u>65</u>	<u>44</u>

* Źródło: Dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

2.6 Długotrwała lub ciężka choroba

Zły stan zdrowia jest jedną z przyczyn udzielania pomocy przez ośrodki pomocy społecznej. Długotrwała lub ciężka choroba jako przesłanka do udzielenia pomocy nie jest ściśle zdefiniowana przez ustawodawcę. Pojęcie długotrwałej choroby wydaje się, że będzie się odnosiło do chorób, których leczenie wymaga procesu trwającego w czasie, w wielu przypadkach wyleczenie nie będzie możliwe, a jedynie zminimalizowanie występujących objawów. Do stwierdzenia występowania powyższej okoliczności będą uprawnieni lekarze, którzy wystawiają zaświadczenia o długotrwałej chorobie.

Osoby przewlekle lub ciężko chore spotykają się z podobnymi problemami jak osoby niepełnosprawne, ponieważ często nie są w stanie aktywnie uczestniczyć w tzw. normalnym życiu. Borykają się również z: bezrobociem, utrudnieniami w dostępie do specjalistycznej opieki medycznej, czy kosztownością procesu leczenia. W chwili obecnej problemem są również tzw. choroby cywilizacyjne, dotykające najczęściej ludzi młodych i w średnim wieku.

Podstawową sieć placówek ochrony zdrowia na terenie gminy stanowią Ośrodki Zdrowia Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej znajdujące się w Miękinii i Lutyni oraz Prywatna Praktyka Lekarska w Miękinii, Pisarzowicach i Mrozowie.

W zakresie lecznictwa specjalistycznego i zamkniętego mieszkańców gminy obsługują placówki służby zdrowia w Środzie Śląskiej, we Wrocławiu i w Brzegu Dolnym.

Ciężka, długotrwała choroba wiąże się z ponoszeniem wysokich kosztów leczenia, rehabilitacji czy też kosztów związanych z zakupem artykułów spożywczych

wymaganych przy zalecanej diecie. Osoby, których dotyka długotrwała lub ciężka choroba mają często ograniczone możliwości znalezienia pracy. Sprawy te mają zasadniczy wpływ na sytuacje materialną rodzin osób chorych, dlatego też często stają się oni klientami GOPS.

Tabela 10. Rodziny korzystające z pomocy GOPS w latach 2018 – I półrocze 2020 z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin korzystających z pomocy</u>	<u>10</u>	<u>1</u>	<u>0</u>
<u>Liczba osób w rodzinach</u>	<u>15</u>	<u>1</u>	<u>0</u>

* Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

2.7 Potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi

Zgodnie z § 22 i § 23 art. 115 Kodeksu Karnego „handlem ludźmi jest werbowanie, transport, dostarczanie, przekazywanie, przechowywanie lub przyjmowanie osoby z zastosowaniem:

- przemocy lub groźby bezprawnej,
- uprowadzenia,
- podstępu,
- wprowadzenia w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania,
- nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia lub stanu bezradności,
- udzielenia albo przyjęcia korzyści majątkowej lub osobistej albo jego obietnicy osobie sprawującej opiekę lub nadzór nad inną osobą - w celu jej wykorzystania, nawet za jej zgodą, w szczególności w prostytucji, pornografii lub innych formach seksualnego wykorzystania, w pracy lub usługach o charakterze przymusowym, w żebractwie, w niewolnictwie lub innych formach wykorzystania poniżających godność człowieka albo w celu pozyskania komórek, tkanek lub narządów wbrew

przepisom ustawy. Jeżeli zachowanie sprawcy dotyczy małoletniego, stanowi ono handel ludźmi, nawet gdy nie zostały użyte metody lub środki wymienione w pkt. 1-6.

Wsparcie w ramach pomocy społecznej dla ofiar handlu ludźmi jest udzielane w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Zgodnie z jej zapisami w art. 5a, prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt. 15 (zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony udziela się cudzoziemcowi, który jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu decyzji ramowej Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie zwalczania handlu ludźmi i spełnia łącznie następujące warunki: przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, podjął współpracę z organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie zwalczania handlu ludźmi oraz zerwał kontakty z osobami podejrzanymi o popełnienie czynów zabronionych związanych z handlem ludźmi) oraz art. 53a ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony można udzielić cudzoziemcowi, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nielegalnie, jeżeli organ właściwy do prowadzenia postępowania w sprawie zwalczania handlu ludźmi stwierdza, że cudzoziemiec jest prawdopodobnie ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu decyzji ramowej Rady z dnia 19 lipca 2002 r. w sprawie zwalczania handlu ludźmi).

Osoba, która jest ofiarą handlu ludźmi może starać się o przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, na podstawie art. 7 pkt 7a ustawy. O uzyskanie pomocy mogą więc ubiegać się osoby - ofiary handlu ludźmi - które zgodnie z ustawą są uprawnione do korzystania ze świadczeń socjalnych. Przesłanka ta związana jest z uregulowaniami obowiązującymi w Unii Europejskiej i jej zadaniem jest przeciwdziałanie zjawiskom wykorzystywania ludzi polegające na sprzedaży kobiet do domów publicznych czy tworzenia obozów, w których zmusza się osoby do wykonywania pracy. Istotą tej przesłanki jest podjęcie działań w ramach pomocy społecznej, które będą przeciwdziałały zjawiskom współczesnego handlu ludźmi. Będzie ona w niewielkim stopniu wykorzystywana w przypadku świadczeń pieniężnych, natomiast będzie stanowiła podstawę dla świadczeń w ramach interwencji kryzysowej czy też pomocy instytucjonalnej. Może mieć zastosowanie w stosunku do cudzoziemców i udzielanych im różnych form pomocy. Forma i zakres

udzielanej pomocy jest za każdym razem określana na podstawie rozeznaczonych przez pracownika socjalnego potrzeb osoby ubiegającej się o wsparcie²³.

Na terenie Gminy Miękinia w okresie od 2018r. do I półrocza 2020r. nie było przypadków, które musiałyby zostać objęte pomocą z powodu handlu ludźmi.

2.8 Ochrona macierzyństwa lub wielodzietność

Negatywne skutki trwających w dalszym ciągu w Polsce przemian ekonomiczno – społecznych dotyczą zwłaszcza rodziny wielodzietne. Zbyt wiele z takich rodzin żyje w ubóstwie, bo wielu członków takich rodzin dotknęła plaga bezrobocia, bądź też jest nią zagrożonych. Badania wykazały związek między liczbą dzieci i poziomem wykształcenia rodziców, a warunkami funkcjonowania rodziny oraz poziomem zaspokajania potrzeb. System pomocy społecznej pełni funkcje profilaktyczne, bowiem zgodnie z przepisami ustawy ma zapobiegać pojawianiu się trudnych sytuacji, których osoby i rodziny nie mogą przezwyciężyć w oparciu o własne zasoby. Tak więc, system ma podejmować takie działania, które będą zmierzały do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Jednakże pomoc społeczna jest selektywna, czyli nie jest adresowana do wszystkich osób i środowisk, a jedynie do osób, które nie są w stanie zaspokajać własnych potrzeb i nie potrafią rozwiązywać doświadczanych problemów społecznych lub do środowisk zaniedbanych, o niskim kapitale społecznym.

Zjawisko wielodzietności na terenie gminy jest widoczne mimo, iż jest mała liczba rodzin posiadających troje i powyżej trojga dzieci. W rodzinach tych często występują trudności finansowe np. z zakupem podręczników i pomocy szkolnych. Rodziny wielodzietne mogą liczyć na pomoc GOPS (poza zwyczajowymi świadczeniami, także dożywianie dzieci w szkołach) i placówek oświatowych (wyprawki, wypożyczenie podręczników, itp.). Rodziny wielodzietne mogą również skorzystać z karty dużej rodziny.

Tabela 11. Rodziny wielodzietne korzystające z pomocy GOPS w latach 2018 – I

półrocze 2020 w postaci dożywiania w placówkach oświatowych

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin korzystających z pomocy</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>1</u>
<u>Liczba dzieci</u>	<u>1</u>	<u>5</u>	<u>2</u>

* Źródło: Dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

Tabela 12. Ilość złożonych wniosków do GOPS w latach 2018 – I półrocze 2020 o przyznanie Karty Dużej Rodziny

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin korzystających z pomocy</u>			<u>47</u>

* Źródło: Dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

2.9 Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych

Współczesne badania socjologiczne wskazują na różnorodne przeobrażenia rodziny, zarówno ze względu na jej rolę, jako podstawowej grupy odniesienia, jak i w pełniowanych przez nią funkcjach. Wniosek, jaki wyłania się z tego typu badań jest zdecydowanie negatywny. Rodzina w swojej kondycji socjalnej, kulturowej, materialnej i moralnej jest odbiciem wszelkich zawirowań typowych dla kultury makrospołeczeństwa. Stwierdzeniem prawdziwym ale banalnym jest twierdzenie, że podstaw demokracji, poszanowania dla praw innego człowieka, kultury, moralności, postaw prospołecznych oraz inicjatywy jednostka ludzka uczy się w kręgu najbliższej rodziny. To przecież w tym środowisku przebiega proces socjalizacji i wychowania poprzez przekaz stereotypów i wzorów działań społecznych.

Brak tak ukształtowanego w rodzinie wsparcia dla przemian tworzy zapory mentalne utrudniające ich akceptację. Rodzina objęta kryzysem nie postrzega wszelkich zmian

zachodzących w jej otoczeniu społeczno – kulturowym. Proces transformacji będzie spostrzegana poprzez pryzmat zagrażającego jej bezrobocia realnego, utraty społecznych przywilejów oraz postępującego rozwarstwienia społecznego, czy też w kontekście trudnych wymagań indywidualnej aktywności społecznej, wymuszających nierzadko radykalne przeobrażenia własnej osobowości.

Rodzinie od zarania towarzyszyły zjawiska kryzysowe (przemoc fizyczna i psychiczna, alkoholizm, różne konflikty, etc.) Budziły one społeczne zaniepokojenie, jednakże sposoby zmierzające do ich zneutralizowania nigdy nie kwestionowały sensu istnienia rodziny, zwłaszcza w kwestii jej trwania jako podstawowej formy życia społecznego.

Wzrost niepewności i niepokoju o przyszłość rodziny powoduje narastanie stanów nerwowości, zniechęcenia i stresów u członków rodziny. Destabilizuje to w sposób widoczny współżycie w rodzinie oraz przebieg procesu socjalizacji. Osłabia również poczucie bezpieczeństwa, które trwale niezaspokajane wiedzie do kształtowania się neurotycznej osobowości i postaw aspołecznych. Środowisko rodzinne, zamiast być optymalnym ze środowisk społecznych dla prawidłowego rozwoju osobowości, staje się środowiskiem stymulującym jednostki o cechach niedojrzałych, czy wręcz niepożądanych dla życia społecznego. Skoncentrowanie się dorosłych członków rodziny tylko na zaspokajaniu potrzeb podstawowych, biologicznych, a zaniebywanie potrzeb psychicznych i poczucia bezpieczeństwa, prowadzi u dzieci do występowania utrudnień w kształtowaniu się umiejętności samorealizacji i samosterowności. Taka sytuacja sprzyja rozwojowi jednostek uzależnionych od warunków zewnętrznych. Niesie ze sobą szereg frustracji. Szczególnie w sytuacjach kryzysowych. Najbardziej niepożądaną jest frustracja egzystencjalna, czyli utrata wiary w sens życia. Dzieci sprawiające problemy wychowawcze oraz pochodzące ze środowisk patologicznych objęte są opieką przez Poradnię Psychologiczno - Pedagogiczną w Środzie Śl. Poradnia ta zatrudnia pedagogów, psychologów, i logopedów, dzięki czemu jest w stanie świadczyć pomoc w zakresie edukacji jak i profilaktyki, skierowanej zarówno do dzieci i ich rodziców.

Tabela 13. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w Miękinii w latach 2018 –
I półrocze 2020r. w związku z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo -
 wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin</u> <u>korzystających z pomocy:</u> <u>w tym:</u>	<u>2</u>	<u>6</u>	<u>3</u>
<u>Rodziny niepełne</u>	<u>1</u>	<u>4</u>	<u>0</u>
<u>Rodziny wielodzietne</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

* Źródło: Dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

2.10 Trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą

Zasady udzielania pomocy integracyjnej dla osób posiadających status uchodźcy lub
 ochronę uzupełniającą reguluje rozdział V ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy
 społecznej (Dz. U. z 2019 poz. 1507 ze zm.) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i
 Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy

cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą (Dz. U. Nr 45, poz..366).

Pomoc integracyjna obejmuje:

- świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego, w wysokości od 446 zł do 1 175 zł miesięcznie na osobę (przy czym wysokość świadczeń jest uzależniona od indywidualnej sytuacji cudzoziemca i liczby osób w rodzinie, zaś wysokość świadczeń w drugim półroczu trwania programu integracyjnego jest nieco niższa niż w pierwszym);
- opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne określonej w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia

specjalistyczne poradnictwo socjalne.

Pomocy integracyjnej udziela starosta - poprzez działające w jego imieniu powiatowe centrum pomocy rodzinie (dalej: PCPR) - właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca.

Pomoc cudzoziemcom w procesie integracji jest zadaniem z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat. Wsparcie udzielane jest maksymalnie na okres 12 miesięcy, przy czym cudzoziemiec, którego małżonek jest obywatelem polskim, nie ma prawa do otrzymania pomocy integracyjnej. W przypadku, gdy status uchodźcy/ ochronę uzupełniającą uzyskała osoba niepełnoletnia pozbawiona pieczy rodziców lub opiekuna prawnego, kierownik PCPR zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy. Pomocy integracyjnej udziela się na wniosek cudzoziemca (który obejmuje również małoletnie dzieci i małżonka, którym udzielono status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą) złożony w terminie 60 dni od dnia uzyskania przez niego statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

W Gminie Miękinia w latach 2018, 2019 oraz do końca drugiego kwartału 2020 nie odnotowano przypadków udzielenia pomocy integracyjnej.

2.11 Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

Osoby opuszczające zakłady karne mające trudności w integracji ze środowiskiem wymagają wsparcia w zakresie dostosowania się do nowych warunków życia. Nierzadko potrzebują pomocy materialnej, ale również poradnictwa, pracy socjalnej oraz terapeutycznej.

Powyższa przesłanka stanowi uzupełnienie pomocy postpenitencjarnej. Osoba opuszczająca zakład karny stosownie do postanowień art. 43 ustawy Kodeks karny wykonawczy oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 03.01.2012r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz pomocy Postpenitencjarny otrzymuje wsparcie w różnorodnych formach- począwszy od pokrywania kosztów czasowego zakwaterowania, poprzez udzielenie schronienia w ośrodku dla bezdomnych, po udzielanie świadczeń pieniężnych na określony cel (przy czym świadczenia z tego tytułu mogą być przyznawane przez okres do 3 miesięcy po opuszczeniu zakładu karnego, a w szczególnych przypadkach do 6 miesięcy) czy pomocy w otrzymaniu dokumentu tożsamości, jeżeli skazany takiego dokumentu nie posiada. Stosownie do postanowień art. 166 § 1 k.k.w. organy pomocy społecznej winny udzielić niezbędnej pomocy skazanemu mającemu trudności w znalezieniu zatrudnienia, zakwaterowania oraz otrzymania niezbędnej pomocy lekarskiej.²⁴

Złożoność działań wobec takiej osoby będzie zależna od długości odbywania kary pozbawienia wolności. Im dłuższy wyrok pozbawienia wolności, tym trudniej będzie przystosować się do życia na wolności. W przypadku tej przesłanki wydaje się, że przyznawanie świadczeń pieniężnych powinno być ograniczone do minimum, natomiast w szerszym zakresie winny być stosowane inne formy pomocy, w tym szeroko rozumiana praca socjalna, jak również takie motywowanie, aby osoba ta znalazła zatrudnienie i w ten sposób pozyskiwała odpowiednie środki utrzymania. Warto podkreślić, że w omawianej przesłance kluczową rolę odgrywają trudności w przystosowaniu do życia, a zatem nie każda osoba opuszczająca zakład karny będzie spełniała tę przesłankę, a jedynie taka, w przypadku której powyższe trudności wystąpią.²⁵

Tabela 14. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w Miękini w latach 2018 – I półrocze 2020 z powodu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin korzystających z pomocy</u>	<u>5</u>	<u>7</u>	<u>3</u>
<u>Liczba osób w rodzinach</u>	<u>5</u>	<u>8</u>	<u>4</u>

* Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

2.12 Alkoholizm lub narkomania

Uzależnienie od alkoholu i narkomanii należą do coraz powszechniejszych problemów otaczającej nas rzeczywistości i są problemami wielowymiarowymi, niezależnie od ogólnych skutków społecznych. Zażywanie środków psychoaktywnych wywołuje wiele różnych problemów rodzinnych, społecznych, a także zdrowotnych. Uzależnienia od alkoholu i narkotyków są niepokojącym zjawiskiem, które dotyczy wszystkich grup społecznych, bez względu na region, płeć, wiek, wykształcenie i status finansowy. Dlatego też alkoholizm lub narkomania są przesłankami wprowadzonymi do unormowań prawnych z zakresu pomocy społecznej. Przesłanki te w odbiorze społecznym budzą liczne zastrzeżenia i są z reguły niewłaściwie oceniane, lecz przez medycynę traktowane jak choroba. Jednak, żeby przesłanka ta została spełniona osoba ubiegająca się o świadczenie z pomocy społecznej lub członek jej rodziny powinien leczyć się w otwartej lub zamkniętej placówce służby zdrowia bądź w placówce prowadzonej przez stowarzyszenia lub związek wyznaniowy, a stopień uzależnienia musi ocenić lekarz. Odmowa podjęcia leczenia odwykowego stanowi podstawę do odmowy świadczenia z pomocy społecznej. Jednocześnie osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, uchylają się od pracy oraz zakłócają spokój i porządek publiczny kieruje się na badanie przez lekarza biegłego w celu oceny jego stopnia uzależnienia oraz wskazanie rodzaju zakładu leczniczego. Uprawnienia do kierowania takich osób na badania posiada Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych właściwa dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy problem.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miękinii powołana została na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o

wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2012r, poz. 1356 ze zm.) oraz zarządzeniem Nr 47/13 Wójta Gminy Miękinia z dnia 18 kwietnia 2013r. W skład Komisji wchodzi 9 osób tj. przewodniczący komisji, sekretarz oraz 7 członków. Funkcje te pełnią: pełnomocnik ds. uzależnień, kierownik Posterunku Policji w Miękini, przedstawiciel GOPS, psycholog, 3 dzielnicowych oraz 2 przedstawicieli Straży Gminnej w Miękini.

Celem Komisji jest prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

1. Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, w tym: dokonywanie analiz potrzeb w tym zakresie, obsługa Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego, który funkcjonuje przy Urzędzie Gminy. Osoby mające problem alkoholowy oraz członkowie ich rodzin mogą otrzymać pomoc w zakresie leczenia uzależnień, psychoterapii, interwencji kryzysowej itp.)

2. Udzielanie osobom uzależnionym i członkom ich rodzin pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;

- przyjmowanie wniosków o zastosowanie leczenia lub objęcie terapią,

- motywowanie i zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego,

- kierowanie do biegłych w przedmiocie orzekania o uzależnieniu,

- kierowanie spraw do sądu o wydanie orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego,

- podejmowanie działań zmierzających zapobieganiu przemocy w rodzinie,

- kierowanie osób uzależnionych i uwikłanych w przemoc domową do specjalistów i instytucji świadczących usługi specjalistyczne,

- inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesieniu pomocy osobom z problemem alkoholowym i problemem przemocy,

- inicjowanie i organizacja szkoleń, debat i konferencji w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie,

- organizowanie pomocy dzieciom ze środowisk zagrożonych marginalizacją, ze szczególnym uwzględnieniem problemów alkoholowych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy:

- inicjowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży,

- inicjowanie i prowadzenie kampanii informacyjnych skierowanych do społeczności lokalnej,

- podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym ze szczególnym naciskiem na promocję zdrowego stylu życia, kierowanych do dzieci i młodzieży oraz rodziców,

- organizacja lokalnych imprez profilaktycznych (popularno-naukowych, sportowych, kulturalnych i artystycznych,

- wspieranie realizacji pozalekcyjnych programów sportowych, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

4. Podejmowanie działań na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu:

- prowadzenie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,

- podejmowanie działań wobec firm prowadzących reklamę napojów alkoholowych w sposób niezgodny z przepisami,

- podejmowanie działań informacyjnych i profilaktycznych skierowanych do kierowców pojazdów mechanicznych,

- prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod kątem zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż,

5. Do zadań GKRPA należy również przygotowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jego koordynacja oraz czuwanie nad jego wykonaniem.

6. Współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień i przemocy w rodzinie:

- organizacja i współorganizacja, a także współfinansowanie szkoleń, debat, konferencji i imprez profilaktycznych,

- opiniowanie działalności i aktów prawnych w zakresie problemów uzależnień i przemocy,

- prowadzenie działań o charakterze interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania

i usuwania skutków problemów uzależnień i przemocy,

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Miękinii wykonując swoje zadania współpracuje z następującymi instytucjami i organizacjami:

- Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Miękinii,
- Samorządowym Ośrodkiem Kultury w Miękinii,
- Komendą Powiatową Policji w Środzie Śl.,
- Zespołem Szkół w Miękinii, Lutyni, Zespołem Szkolno-Przedszkolnym w Pisarzowicach,
- Oddziałem Rejonowym PCK w Środzie Śl.,
- NZOZ „Centrum” Poradnia Leczenia od Alkoholu i Współuzależnienia w Środzie Śl.,
- Dolnośląskim Centrum Zdrowia Psychicznego Sp. z o.o.
- NZOZ Centrum Medyczne PRACTIMED Sp. z o.o. Poradnia Odwykowa we Wrocławiu,
- NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego AKMED Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu we Wrocławiu,
- Wrocławskim Centrum Zdrowia SP ZOZ Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia,
- Sądem Rejonowym w Środzie Śl.
- Placówką Opiekuńczo-Wychowawczą Typu Socjalizacyjnego w Środzie Śl,
- Strażą Gminną w Miękinii.

Członkowie GKRPA zbierają się na posiedzeniach stałych przynajmniej raz w miesiącu.

W 2018r., odbyło się 16 posiedzeń, w 2019r. - 16 posiedzeń, a w pierwszym półroczu 2020r. odbyło się 8 posiedzeń.

GKRPA na rozmowę interwencyjno-motywuującą w kierunku podjęcia leczenia odwykowego wezwała: w 2018r. 37 osób, w 2019r. - 65 osób, w pierwszej połowie 2020r. - 37 osób.

Urząd Gminy w Miękinii po zaopiniowaniu przez GKRPA wydał pozwolenia na sprzedaż alkoholu na terenie gminy;

w 2018r. - 24,

w 2019r. - 7

w pierwszej połowie 2020r. - 16 pozwoleń

Problem nadużywania alkoholu dotyczy znacznej liczby osób z terenu gminy. Osoby te nie chętnie podejmują leczenie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej monitoruje zjawiska związane z uzależnieniem – przygotowuje wywiady środowiskowe, zawiera kontrakty socjalne, udziela pomocy materialnej, informuje o możliwości korzystania z pomocy psychospołecznej, prawnej oraz terapeuty uzależnień, a także kieruje wnioski do GKRPA o zastosowanie leczenia lub terapii.

W wyniku pracy socjalnej prowadzonej przez pracowników GOPS wzrosła liczba osób, które podjęły terapię uzależnienia. Osoby te oraz ich rodziny mogą liczyć na pomoc finansową lub rzeczową tj. na dojazdy na terapię, zakup leków i żywności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Punktem Konsultacyjnym.

Tabela 15. Rodziny korzystające z pomocy GOPS w latach 2018 – I półrocze 2020 z powodu alkoholizmu

<u>Rok</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin korzystających z pomocy</u>	<u>5</u>	<u>8</u>	<u>4</u>
<u>Liczba osób w rodzinach</u>	<u>12</u>	<u>17</u>	<u>9</u>

Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

2.13 Zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa

Przez zdarzenie losowe należy rozumieć każde zdarzenie, które nie będzie następstwem naturalnego przebiegu wydarzeń. Pojęcie to sprowadza się do tego, że wydarzyło się coś co nie było przewidziane. Do takich sytuacji zaliczyć można np. powódź, pożar, zniszczenie domu, śmierć jedyne go żywiciela rodziny. Z uwagi na fakt, że w takich sytuacjach osoba lub rodzina nie jest w stanie samodzielnie zaspokoić najniezbędniejszych potrzeb wówczas powstaje sytuacja kryzysowa. Zaistnienie zdarzenia losowego i wystąpienie sytuacji kryzysowej jest przesłanką do udzielenia pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii

udziela pomocy głównie w przypadkach związanych ze zniszczeniami spowodowanymi zdarzeniami losowymi takimi jak: pożar, powódź oraz inne szkody spowodowane zjawiskami atmosferycznymi. W okresie od 2018r do pierwszej połowy 2020r. z powodu zdarzenia losowego udzielono pomocy 1 rodzinie z powodu w postaci "doładowania" energii elektrycznej. Rodzinom i osobom, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oprócz zasiłków celowych GOPS udziela pomocy rzeczowej np. zakup posiłków, środków czystości, odzieży, pomocy prawnej i psychologicznej.

2.14 Klęska żywiołowa lub ekologiczna

Region dolnośląski jest zagrożony skutkami wielu klęsk żywiołowych, wśród których największe zniszczenia powodują powodzie. Wynika to ze specyfiki dorzecza górnej Odry, w obrębie którego znajduje się ten obszar Polski. Rozległe wylewy powodziowe dolnośląskich rzek nizinnych to najbardziej spektakularne zjawiska katastrofalne na tym terenie. Teoretycznie na wybranych odcinkach pod wodą może znaleźć się całe dno doliny Odry, której szerokość dochodzi do 9 – 10 kilometrów. Wezbrania powodujące lokalne podtopienia zdarzają się przy każdych intensywnych roztopach wiosennych i powodują znaczne straty na obszarach rolniczych. Największe powodzie nizinne zdarzają się wskutek niekorzystnej sytuacji opadowej w sudeckiej części zlewni górnej Odry.

W związku z taką oceną hydrogeologiczną, powodzie na Dolnym Śląsku zdarzały się zawsze i taki stan rzeczy utrzyma się w najbliższej przyszłości. Pozostałe anormalne zjawiska przyrodnicze, gradobicie, śnieżyce, tornada, etc., także występują w regionie dolnośląskim, ale środki finansowe przeznaczane na usuwanie skutków ich działalności są raczej niewielkie.

Mając na uwadze, iż świadczeniobiorcami pomocy społecznej są ludzie o najniższym standardzie materialnym, wielkość kwot łożonych na likwidację szkód powstałych w wyniku klęsk żywiołowych, a zwłaszcza powodzi, musi być znaczna. Człowiekowi od samego początku jego istnienia towarzyszyły różne rodzaje zagrożeń.

W miarę rozwoju cywilizacji oraz postępu technicznego zmieniał się tylko charakter i skala zagrożenia. O ile zagrożenia naturalne towarzyszyły człowiekowi od samego początku egzystencji, o tyle zagrożenia techniczne zmieniły swój charakter i zasięg w miarę rozwoju techniki, zagospodarowania terenów, wykorzystania coraz nowszych rozwiązań technologicznych. Przyczyną wielu zagrożeń była i jest działalność człowieka, popełniane przez niego błędy oraz sytuacja społeczna. Prawie każde zagrożenie rodzi skutki wtórne, które są równie niebezpieczne co pierwotne i mogą być przesłanką do kolejnych nieprzewidzianych zdarzeń o skali porównywalnej ze zdarzeniem pierwotnym. Liczba zagrożeń jest bardzo duża. Część z nich może bezpośrednio dotyczyć określonej populacji, część określonego obszaru, ale każde jest związane z czyjąś tragedią, nieszczęściem, utratą życia, zdrowia czy dobytku. Dlatego bardzo istotne jest poznanie charakteru zagrożenia, sposobu jego powstawania, prawdopodobieństwa zaistnienia danego zagrożenia na określonym obszarze, a w konsekwencji opracowanie działań zapobiegających zdarzeniu lub minimalizujących jego skutki.

Ze względu na źródło i sposób powstawania, zagrożenia dzielimy na :

ZAGROŻENIA NATURALNE:

- geologiczne – wśród nich trzęsienia ziemi, tsunami, osuwiska,
- klimatyczne – wśród nich powodzie, susze, ulewne deszcze, upały, huragany, śnieżyce,

ZAGROŻENIA TECHNICZNE:

- awarie urządzeń technicznych,
- katastrofy,
- pożary,

INNE ZAGROŻENIA:

- terroryzm,
- działania militarne,
- epidemie,
- wydarzenia społeczne – zamieszki, narkotyki, alkoholizm, ubóstwo, bezrobocie,
- wyniki błędu człowieka,
- szkody wyrządzone przez owady, gryzonie.

Już tylko ten podstawowy podział wskazuje na różnorodność zagrożeń i złożoność problematyki związanej z zapobieganiem powstawaniu zagrożenia lub ograniczaniem

jego negatywnych skutków. W poznaniu zjawiska zagrożenia istotna jest znajomość jego powstawania, jego charakteru oraz możliwości jego zaistnienia na danym obszarze. Z analiz wynika, że najczęstszym zagrożeniem jest powódź. Dla potrzeb planistycznych niezbędna jest znajomość czasu powstania zagrożenia i jego trwania. Jest to konieczne do zaplanowania działań związanych z ostrzeganiem ludności oraz do zgromadzenia odpowiednich sił i środków reagowania podczas trwania zdarzenia. Jednym z podstawowych przedsięwzięć w zakresie ochrony przed skutkami zagrożeń jest funkcjonowanie systemu monitoringu oraz wczesnego ostrzegania. W wielu wypadkach pozwala to na ograniczenie ewentualnych strat nawet do 40%. Monitorowanie zjawisk, wczesne wykrycie zagrożenia oraz ostrzeżenie ludności lub osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo mieszkańców jest podstawowym działaniem zmniejszającym skutki zagrożenia. Poznanie natury zjawiska i jego skutków, w znacznym stopniu pozwala na podjęcie odpowiednich środków zaradczych i zwiększenie stopnia bezpieczeństwa mieszkańców. Można by wiele jeszcze wymienić zagrożeń, ale niestety wiele z nich ma związek z błędem człowieka. Jest wiele instytucji dbających o bezpieczeństwo ludzi w różnych dziedzinach, i o ile pracujący w nich ludzie będą odpowiedzialnie sprawowali swoje stanowiska, o tyle ludność będzie mogła czuć, iż ich potrzeba bezpieczeństwa jest odpowiednio zaspokajana.

Na terenie Gminy Miękinia w okresie od 2018r. do I półrocza 2020r. nie były ogłoszone klęski żywiołowe i ekologiczne.

3. Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Rodzina jest pierwszym środowiskiem w życiu małego człowieka, w którym uczy się reguł zachowania grupy społecznej, jaką jest jego rodzina. Rodzice mają na celu opiekować się i wychowywać dzieci z dbałością o ich prawidłowy rozwój fizyczny i psychiczny, ochronę zdrowia, umożliwienie edukacji oraz rozwijaniu ich zainteresowań i talentów. W rodzinie zachodzi proces modelowania, to w niej dziecko ma możliwość po raz pierwszy wejść w rolę społeczną oraz poprzez obserwację zachowań rodziców powielać je. W momencie, kiedy w rodzinie nie są pełnione role społeczne, kiedy nie spełnia ona podstawowych funkcji i kiedy dochodzi do

zaniedbań względem dzieci, spowodowanych różnymi czynnikami, dzieci z takich rodzin mogą powielać zachowania swoich oraz mogą być niedostosowane do życia w społeczeństwie.

Rodziny, w których dochodzi do dezorganizacji życia rodzinnego, spowodowanego brakiem pełnienia wewnętrznych ról, nieudolnością wychowawczą, uzależnieniami wymagają wsparcia instytucji i zobligowanych służb, które w miarę szybko rozpoczną określone działania na rzecz tych rodzin. Ważne jest, aby w procesie monitorowania rodziny instytucje ściśle ze sobą współpracowały, dążąc do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiając życie w warunkach odpowiadających godności człowieka poprzez stopniowe usamodzielnianie się rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem.

3.1 Wspieranie rodziny – pomoc w opiece i wychowywaniu dziecka

Wspieranie rodziny odbywa się w formach: pracy z rodziną i pomocy w opiece i wychowywaniu dziecka. Jest prowadzone wyłącznie za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Wsparcie w formie pracy z rodziną udzielane jest m.in. przez asystenta rodziny, który współpracuje z rodziną, uwzględniając jej potrzeby jak i gotowość do realnego współdziałania. Asystent pomaga w rozwiązaniu konkretnych problemów rodziny lub jej członków, wzbudza w nich wiarę w siebie oraz swoje możliwości i motywuje do podejmowania działań, które do tej pory wydawały się niemożliwe. Rolą asystenta jest towarzyszenie rodzinie i wspieranie jej realnych dążeń oraz integracja rodziny.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną
- opracowanie, we współpracy z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej

udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów

psychologicznych

- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi
- wspieranie aktywności społecznej rodzin
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej, niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny kierownikowi OPS
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny; współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Tabela 16. Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

<u>ROK</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba rodzin objętych wsparciem na terenie gminy Miękinia</u>	<u>3</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Liczba zatrudnionych asystentów rodziny na terenie gminy Miękinia</u>	<u>1</u>	<u>1</u>	<u>1</u>

* Źródło: Dane statystyczne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinia

Podczas opracowywania strategii Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinia podjął współpracę z asystentem rodziny, który od dnia 01.07.2020r. realizuje zadania wynikające z ustawy.

Rodzina może otrzymać również wsparcie instytucji i podmiotów oraz placówek wsparcia dziennego. Placówki wsparcia dziennego podejmują współpracę z rodzicami lub opiekunami dziecka oraz z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Placówki wsparcia dziennego prowadzone są w formie: opiekuńczej, specjalistycznej lub w formie pracy podwórkowej. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej zapewnia dziecku m. In.: opiekę, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, udział w zajęciach sportowych. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie specjalistycznej zapewnia dziecku w szczególności: zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne i logopedyczne oraz realizuje indywidualny program korekcyjny, psychokorekcyjny i psychoprofilaktyczny, w szczególności obejmuje dziecko terapią pedagogiczną, psychologiczną i socjoterapią. Placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie pracy podwórkowej realizuje działania animacyjne i socjoterapeutyczne.

Rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych proponowane są następujące formy pomocy:

- praca asystenta rodziny
- konsultacje i poradnictwo: psycholog, terapeuta uzależnień, radca prawny,

punkt mediacyjny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Miękinia

- organizacja kolonii letnich dla dzieci
- konsultacje i poradnictwo specjalistyczne: psycholog, terapeuta uzależnień, nieodpłatna pomoc prawna
- umożliwienie uczestnictwa w grupie wsparcia dla rodziców i opiekunów, która ma na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji;

3.2 System pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku

powstała „dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, a obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców i występuje w formie rodzinnej i instytucjonalnej. Ponadto pieczę zastępczą ma na celu:

- pracę z rodziną, celem umożliwienia powrotu dziecka do rodziny. W przypadku niemożliwości powrotu dziecka zadaniami pieczy zastępczej jest dążenie do przysposobienia dziecka lub w sytuacji niemożności przysposobienia opiekę i wychowanie dziecka w środowisku zastępczym
- przygotowanie dziecka do: godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania bliskich i społecznie akceptowalnych kontaktów z rodziną i rówieśnikami
- zaspokajanie potrzeb dzieci: emocjonalnych, bytowych, edukacyjnych, kulturalno – rekreacyjnych

3.3 Rodzinna pieczę zastępcza

Rodziny zastępcze:

spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka(wstępni i rodzeństwo dziecka)

niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem. Może przebywać w niej do

3 wychowanków.

zawodowa – pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna dla dzieci niepełnosprawnych, nieletnich i małoletnich matek. Tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Funkcjonuje na podstawie umowy ze starostą.

Rodzinny dom dziecka

W rodzinnych domach dziecka może przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci. Z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka starosta zawiera umowę, na okres minimum 5 lat, o świadczenie usług, z tytułu, której przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne.

Rodzinna piecza zastępcza zapewnia dzieciom całodobową opiekę oraz wychowanie, zapewniając dostęp do opieki zdrowotnej, kształcenia oraz umożliwia wyrównanie braków rozwojowych, szkolnych oraz rozwój uzdolnień i zainteresowań. Rodzinna piecza zastępcza ma również za zadanie zaspokoić potrzeby dziecka, w tym emocjonalne, społeczne oraz religijne. Ponadto umożliwia kontakt dziecka z rodziną, zapewniając ochronę przed bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucje te przeznaczone będą dla dzieci starszych (docelowo - od 10 roku życia), wymagających szczególnej opieki, które mają trudności w przystosowaniu się do życia rodzinnego. W przypadku dzieci młodszych wymagających specjalistycznej terapii, dla których – z uwagi na stan zdrowia dziecka - nie będzie możliwe znalezienie zawodowej rodziny zastępczej, dopuszcza się możliwość przebywania młodszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Umieszczenie dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej będzie mogło mieć miejsce po wyczerpaniu możliwości zatrzymania go w rodzinie własnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. Należy mieć także na uwadze, że pobyt dziecka w placówce powinien mieć charakter przejściowy – do czasu jego powrotu do rodziny własnej lub umieszczenia w rodzinie zastępczej. W tej sytuacji bardzo ważne jest, aby pracownicy instytucji opiekuńczo-wychowawczej od początku pobytu dziecka prowadzili pracę z jego rodziną we współpracy z asystentem rodzinnym w gminie.

Instytucjonalna piecza zastępcza sprawowana jest w formie placówki opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówki opiekuńczo – terapeutycznej oraz w formie interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza

Placówkę opiekuńczo-wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania i w zakres jej zadań wchodzi:

- zapewnienie dziecku całodobowej opieki i wychowania
- zaspokajanie niezbędnych potrzeb, w szczególności emocjonalnych, rozwojowych, zdrowotnych, bytowych, społecznych i religijnych
- realizacja, przygotowanego we współpracy z asystentem rodziny, planu pomocy dziecku
- umożliwianie kontaktu dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi
- podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny
- zapewnieniu dziecku dostępu do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych
- objęcie dziecka działaniami terapeutycznymi
- zapewnienie korzystania z przysługujących świadczeń zdrowotnych

Typy placówek opiekuńczo-wychowawczych:

placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego

placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego, których zadaniem jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej. W placówce typu interwencyjnego może zostać wyodrębniona część organizacyjna dysponująca bazą noclegową i zapewniająca opiekę wychowawczą, czynna przez całą dobę, wykorzystywana w sytuacjach kryzysowych, kiedy dziecko lub rodzina musi czasowo uzyskać schronienie

placówka opiekuńczo-wychowawcza typu specjalistyczno – terapeutycznego

która sprawuje opiekę nad dziećmi o indywidualnych potrzebach, legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym, wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii oraz wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych. Placówki zapewniają zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne.

placówka opiekuńczo - wychowawcza typu rodzinnego

wychowują dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się. Placówki typu rodzinnego umożliwiają wspólne wychowanie i opiekę w przypadku licznego rodzeństwa oraz współpracują z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i asystentem rodziny. Ustawa zakłada, że ww. placówce umieścić będzie można nie więcej niż 8 dzieci.

regionalna placówka opiekuńczo – terapeutyczna

W regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej są umieszczane dzieci wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie, które ze względu na stan zdrowia wymagający stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo – wychowawczej. W regionalnej placówce opiekuńczo –terapeutycznej można umieścić w tym samym czasie, łącznie nie więcej niż 30 dzieci.

interwencyjny ośrodek preadopcyjny(zadania fakultatywne samorządu wojewódzkiego), przeznaczony jest dla dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Pobyt dziecka w ośrodku nie może trwać dłużej niż do skończenia pierwszego roku życia dziecka. W ośrodku jednocześnie może przebywać do 20 dzieci.

Tabela 17. Rodzinna piecza zastępcza – liczba rodzin

<u>RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA</u>				
	<u>Gmina Miękinia</u>	<u>Rok 2018</u>	<u>Rok 2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
zastępcze	<u>Liczba rodzin zastępczych spokrewnionych</u>	<u>9</u>	<u>10</u>	<u>12</u>
	<u>Liczba rodzin niezawodowych</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>4</u>
	<u>Liczba rodzin zawodowych w tym: pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>2</u>
dom dziecka	<u>Liczba placówek</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej

Tabela 18. Rodzinna piecza zastępcza – liczba dzieci

<u>RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA</u>				
	<u>Gmina Miękinia</u>	<u>Rok 2018</u>	<u>Rok 2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
zastępcze	<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia umieszczonych/a w rodzinnej pieczy zastępczej spokrewnionej</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>

zastępcze	<u>Rodziny</u>	<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1</u>
		<u>umieszczonych/a w rodzinnej pieczy zastępczej</u>			
		<u>spokrewnionej</u>			
		<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
		<u>umieszczonych/a w rodzinach niezawodowych</u>			
		<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia</u>	<u>1</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
		<u>umieszczonych/a w rodzinach zawodowych w</u>			
		<u>tym: pełniących funkcję pogotowia rodzinnego i</u>			
		<u>zawodowa specjalistyczna</u>			
	<u>Rodziny</u>	<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>dom</u>	<u>umieszczonych/a w rodzinnych domach dziecka</u>			
	<u>dziecka</u>				

Zródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej

Tabela 19. Instytucjonalna piecza zastępcza

<u>INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA</u>			
<u>Gmina Miękinia</u>	<u>Rok 2018</u>	<u>Rok 2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia</u>	<u>2</u>	<u>6</u>	<u>2</u>
<u>umieszczonych w danym roku kalendarzowym w placówkach</u>			
<u>opiekuńczo – wychowawczych</u>			
<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia umieszczonych</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>w danym roku kalendarzowym w placówkach opiekuńczo –</u>			
<u>terapeutycznych</u>			
<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia umieszczonych</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>w danym roku kalendarzowym w interwencyjnych ośrodkach</u>			
<u>przeglądowych</u>			

Zródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej

Tabela 20. Instytucjonalna piecza zastępcza

<u>INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA</u>			
<u>Gmina Miękinia</u>	<u>Rok 2018</u>	<u>Rok 2019</u>	<u>I półrocze 2020</u>
	<u>(stan na</u>	<u>(stan na</u>	<u>(stan na</u>
	<u>31.12.2018)</u>	<u>30.12.2019)</u>	<u>30.06.2020)</u>
<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia przebywających w</u>	<u>1</u>	<u>5</u>	<u>2</u>
<u>danym roku kalendarzowym w placówkach opiekuńczo -</u>			
<u>wychowawczych</u>			
<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia przebywających w</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>danym roku kalendarzowym w placówkach opiekuńczo –</u>			
<u>terapeutycznych</u>			
<u>Liczba dzieci z terenu Gminy Miękinia przebywających w</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	
<u>danym roku kalendarzowym w interwencyjnych ośrodkach</u>			
<u>przeglądowych</u>			

Zródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej

4. Sytuacja osób starszych na terenie Gminy Miękinia

Ważnymi problemami, szczególnie w związku ze starzeniem się społeczeństwa są problemy osób starszych. Osoby starsze często zmagają się z różnego rodzaju chorobami i niepełnosprawnościami, co czyni ich sytuację szczególnie trudną. Niektórzy seniorzy prowadzą jednoosobowe gospodarstwa domowe, nie mają też wsparcia zamieszkującej w pobliżu rodziny. Jednym z problemów osób starszych jest ich sytuacja ekonomiczna – niska wysokość świadczeń, które często pozwalają jedynie na pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem domu oraz skromnym życiem, a czasami zmuszają do podjęcia wyboru czy opłacić rachunki za media czy np wykupić leki. Kolejnym problemem, który dotyka osób starszych jest samotność. Niektórzy z seniorów mieszkają sami i nie mają w pobliżu rodziny z którą mogliby spędzić czas, porozmawiać.

Tabela 21. Prognoza trwania życia do 2050 roku.

<u>Wyszczególnienie</u>	<u>Rok 2020</u>	<u>Rok 2030</u>	<u>Rok 2040</u>	<u>Rok 2050</u>
<u>mężczyźni</u>	<u>74,6</u>	<u>77,3</u>	<u>79,5</u>	<u>82,1</u>
<u>kobiety</u>	<u>81,2</u>	<u>84,0</u>	<u>85,6</u>	<u>87,5</u>

* Źródło: Raport GUS – www.stat.gov.pl

Zmiany związane z wiekiem prowadzą do ograniczenia samodzielności, utraty poczucia bezpieczeństwa i wynikającej z niej niemożności podejmowania samodzielnych decyzji. Zawęża się własny horyzont patrzenia na świat, zmniejsza się sprawność intelektualna. Osoby starsze mają utrudniony dostęp do rehabilitacji i opieki zdrowotnej, problemy materialne oraz brak możliwości zagospodarowania wolnego czasu.

Do najważniejszych problemów społecznych ludzi w podeszłym wieku można zaliczyć: samotność, przewlekłą chorobę, niepełnosprawność, życie w ubóstwie, poczucie nieprzydatności. Zmieniająca się struktura i funkcje współczesnej rodziny nie sprzyjają kształtowaniu się warunków do sprawowania opieki nad sędziwym członkiem rodziny. Coraz więcej osób starszych tworzy jednoosobowe gospodarstwa domowe, a jeśli już mieszkają razem z dziećmi, to przede wszystkim ich świadczenia

emerytalne stanowią źródło pewnego i stałego dochodu rodzin wielopokoleniowych.

Osoby starsze zamieszkujące na terenie Gminy Miękinia mogą korzystać z różnych form wsparcia,

w tym między innymi:

- usług opiekuńczych,

- pomocy materialnej,

- pomocy rzeczowej,

- pomocy specjalistycznej (psychologicznej, terapeutycznej, bezpłatnych porad prawnych) w ramach działalności Gminnego Punktu Konsultacyjnego w Miękini,

- uczestnictwa w zajęciach Miękińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku,

- korzystania z bezpłatnej fizjoterapii w warunkach domowych.

Starość jest okresem trudnym, człowiek musi zostać do niej odpowiednio przygotowany. Znamiennej rolę w tym procesie odgrywa Miękiński Uniwersytet Trzeciego Wieku promując i wspierając rozwiązania służące pełniejszej integracji społecznej. Przede wszystkim wzmacnianie różnych form samoorganizacji, samodzielności i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Ważne są także działania Uniwersytetu Trzeciego Wieku wspierające więzi międzypokoleniowe i poczucie odpowiedzialności młodszych pokoleń za osoby starsze z otoczenia rodzinnego i sąsiedzkiego. Miękiński Uniwersytet Trzeciego Wieku w swoich działaniach wykorzystuje zasoby intelektualne i twórcze osób starszych do aktywizacji środowiska lokalnego.

Tabela 22: Liczba słuchaczy Miękińskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

	<u>Stan na dzień 29 grudnia</u> <u>2018</u>	<u>Stan na dzień 30 grudnia</u> <u>2019</u>	<u>Stan na dzień</u> <u>30 kwietnia 2020</u>
<u>Liczba słuchaczy</u>	<u>75</u>	<u>74</u>	<u>73</u>
<u>w tym</u>			
<u>Mężczyźni</u>	<u>6</u>	<u>6</u>	<u>6</u>
<u>Kobiety</u>	<u>69</u>	<u>68</u>	<u>67</u>

* Źródło: Miękiński Uniwersytet Trzeciego Wieku , 22.07.2020r.

W roku 2019 Miękiński Uniwersytet Trzeciego Wieku zorganizował następujące warsztaty:

- Akademia Zdrowego Seniora zajęcia rehabilitacyjne i gimnastyka „ Zdrowy

kręgosłup”, gimnastyka rekreacyjno – lecznicza

- wycieczki piesze i rowerowe

Studium Wiedzy o Kulturze

- spotkania w Samorządowym Ośrodku Kultury spotkania w Bibliotece gminnej Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka – Jeziorańskiego w Wojnowicach

- występy Kabaretu „ Bałamułki” w ramach Mikołaja w świetlicach wiejskich gminy Miękinia

- koncerty Zespołu „ Senior i Lutynianie” w ramach Dni Seniora w świetlicach wiejskich gminy Miękinia

- Wieczory Kolęd w kościołach w Miękini, Lutyni, Brzezince Średzkiej i Mrozowie, Kiermasz Bożonarodzeniowy

5. Przemoc w rodzinie – zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie – zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem występującym coraz częściej. Niemalże każdego dnia w zaciszu domowego ogniska dochodzi do stosowania aktów przemocy, które mogą przybierać charakter fizyczny, psychiczny, seksualny lub ekonomiczny. Przemoc w rodzinie jest określana jako zachowanie ukierunkowane na najbliższą osobę, gdzie celem jest uzyskanie kontroli i władzy. Przemoc narusza godność oraz podstawowe prawa i wolność człowieka, powoduje cierpienie i szkody. Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie należy rozumieć jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie działań, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych(wymienionych w art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. – Kodeks karny Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 i 2128), a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia,

naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Definicje przemocy w rodzinie charakteryzują określone cechy, tj.:

- intencja – przemoc jest zamierzonym działaniem, mającym na celu podporządkowanie ofiary,

- nierównowaga sił - w relacji ofiara – sprawca, sprawca ma przewagę nad ofiarą, przewaga polega na jego silniejszej pozycji w rodzinie, na zależności finansowej czy bytowej,

- narusza prawa i dobra osobiste ofiary – prawo do nietykalności, godności, szacunku, poglądów itp.

- wywołuje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, które mogą wystąpić natychmiast (rany, złamania, zwichnięcia itp.) lub po pewnym czasie (szkody psychiczne - zespół stresu pourazowego, nerwica, lęki i inne zaburzenia psychosomatyczne).

Ustawa określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Zgodnie z art.6 § 2 do zadań własnych gminy należy:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;

- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia:

tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Tabela 23. Liczba prowadzonych postępowań na terenie Gminy Miękinia z art. 190 kk (groźby karalne)

<u>Groźby karalne art. 190 kk</u>		
<u>Rok</u>	<u>Liczba postępowań wszczętych</u>	<u>Liczba przestępstw stwierdzonych</u>
<u>2018</u>	<u>10</u>	<u>7</u>
<u>2019</u>	<u>5</u>	<u>3</u>
<u>I połowa 2020</u>	<u>5</u>	<u>2</u>

Dane: Komenda Powiatowa Policji w Środzie Śląskiej

Tabela 24. Liczba prowadzonych postępowań na terenie Gminy Miękinia z art. 207 kk

(znęcanie się)

<u>Znęcanie się art. 207 kk</u>		
<u>Rok</u>	<u>Liczba postępowań wszczętych</u>	<u>Liczba przestępstw stwierdzonych</u>
<u>2018</u>	<u>7</u>	<u>3</u>
<u>2019</u>	<u>9</u>	<u>4</u>
<u>I połowa 2020</u>	<u>13</u>	<u>0</u>

Dane: Komenda Powiatowa Policji w Środzie Śląskiej

Tabela 25. Interwencje Policji na terenie Gminy Miękinia

<u>Interwencje w Gminie Miękinia</u>	<u>Rok 2018</u>	<u>Rok 2019</u>	<u>I połowa 2020 roku</u>
<u>Interwencje domowe - ogółem</u>	<u>42</u>	<u>57</u>	<u>37</u>
<u>Interwencje dotyczące przemocy w rodzinie</u>	<u>42</u>	<u>38</u>	<u>23</u>

Dane: Komenda Powiatowa Policji w Środzie Śląskiej

Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w zespole interdyscyplinarnym.

Zespół Interdyscyplinarny w Miękini został powołany przez Wójta Gminy Miękinia w dniu 26.05.2011, a w jego skład wchodzi przedstawiciele:

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękini,

Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Lutyni,

Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Miękini,

Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Pisarzowicach,

Komendy Powiatowej Policji – Posterunku Policji w Miękini,

Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej,

Prokuratury Rejonowej w Środzie Śląskiej,

Straży Gminnej

Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Miękini,

Samorządowego Ośrodka Kultury w Miękini,

Koła Towarzystwa Przyjaciół Dzieci,

Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Miękini.

Głównym zadaniem Zespołu jest integrowanie i koordynowanie w/w podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Natomiast do działań prowadzonych przez Zespół należy przede wszystkim:

Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie

Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie

Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie

Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach

Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym

Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

Monitorowanie sytuacji rodziny, w których istnieje zagrożenie występowania przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy

Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Zespół Interdyscyplinarny w indywidualnych przypadkach może tworzyć Grupy Robocze, w skład których wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, policji, ochrony zdrowia oraz Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień.

Do zadań Grup Roboczych należy w szczególności:

Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie

Monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy

Dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań

Tabela 26. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych

<u>Rodzaje działań podejmowanych przez Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze</u>	<u>Liczba</u>		
	<u>Rok 2018</u>	<u>Rok 2019</u>	<u>I połowa 2020 roku</u>
<u>Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego</u>	<u>4</u>	<u>4</u>	<u>3</u>
<u>Osoby objęte pomocą zespołów interdyscyplinarnych - ogółem</u>	<u>76</u>	<u>142</u>	<u>123</u>
<u>Rodziny objęte pomocą zespołów interdyscyplinarnych - ogółem</u>	<u>29</u>	<u>44</u>	<u>38</u>
<u>Grupy Robocze - ogółem</u>	<u>30</u>	<u>46</u>	<u>38</u>
<u>Utworzone Grupy Robocze</u>	<u>24</u>	<u>40</u>	<u>22</u>
<u>Posiedzenia Grup Roboczych</u>	<u>137</u>	<u>132</u>	<u>127</u>

Dane: Zespół Interdyscyplinarny w Miękini

Procedura „Niebieskie Karty”.

Podejmowanie interwencji w rodzinach dotkniętych przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, która określa realizację czynności dla przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemy, wystąpienia przemy lub w sytuacji zgłoszenia przez osoby postronne występowania przemy, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”. W sytuacji uzasadnionego podejrzenia występowania przemy w rodzinie jeden z przedstawicieli w/w podmiotów wypełnia niezwłocznie z osobą doznającą przemy w rodzinie formularz „Niebieska Karta – A”, który następnie przekazywany jest do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego. Zespół Interdyscyplinarny podejmuje działania, określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemy w rodzinie(5.1 Zespół Interdyscyplinarny).

W ramach Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini podejmuje następujące działania:

- Współpraca z podmiotami uczestniczącymi w procedurze, tj. Policja, Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, Oświata, Ochrona zdrowia, Sąd, a także z przedstawicielami innych podmiotów oraz ze specjalistami w dziedzinie przeciwdziałania przemy w rodzinie
- Rozpowszechnianie broszur i ulotek dotyczących informacji o miejscach udzielających wsparcia, pomocy i schronienia.
- Publikowanie na stronie GOPS informacji o lokalnym systemie pomocy oraz o instytucjach pomocowych na terenie powiatu.
- Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemy.
- Zawiadamianie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- Kierowanie do programów korekcyjno edukacyjnych osób, co, do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie.
- Współpraca z GK ds. P i RPU w zakresie kierowania osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie oraz istnieje prawdopodobieństwo nadużywania przez nią alkoholu lub substancji psychoaktywnych na leczenie

odwykowe.

- Rozpoznanie sytuacji osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie w zakresie jej bezpieczeństwa.

- Ocenianie ryzyka występowania przemocy wobec dzieci.

- Informowanie sądu rodzinnego o sytuacji małoletnich rodzinach, w których występuje przemoc

- Umożliwienie korzystania z Ośrodków Interwencji Kryzysowej dla osób, wobec których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy w rodzinie.

- Profilaktyczne wizyty pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

- Interwencyjne wizyty pracowników socjalnych w miejscu zamieszkania osoby, co, do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy w rodzinie.

- Edukacja kadry pedagogicznej.

- Edukacja rodziców

- Wprowadzenie rocznego planu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego.

- Kierowanie osób doznających przemocy do terapeutów, psychologów.

- Rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie.

- Informowanie osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie oraz o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Tabela 27. Ilość wszczętych procedur „Niebieskie Karty” na terenie Gminy

Miękinia w latach 2018-I połowa 2020r.

	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>I połowa 2020r.</u>
<u>Ilość wszczętych procedur –</u> ogółem	<u>24</u>	<u>50</u>	<u>31</u>
<u>Ilość wszczętych procedur</u> przez pracowników socjalnych	<u>5</u>	<u>9</u>	<u>7</u>

Dane: Zespół Interdyscyplinarny w Miękinii

Tabela 28. Liczba ofiar przemocy domowej wg procedury „Niebieskie Karty” w gminie Miękinia.

<u>Wyszczególnienie</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>Stan na 30.06 2020</u>
przemocy w rodzinie - ogółem	<u>42</u>	<u>70</u>	<u>51</u>
<u>Kobiety</u>	<u>25</u>	<u>43</u>	<u>31</u>
<u>Meżczyźni</u>	<u>6</u>	<u>5</u>	<u>3</u>
<u>Dzieci</u>	<u>11</u>	<u>22</u>	<u>17</u>

Dane: Zespół Interdyscyplinarny w Miękini

Tabela 29. Liczba sprawców przemocy domowej wg procedury „Niebieskie Karty” w gminie Miękinia.

<u>Wyszczególnienie</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>Stan na 30.06 2020</u>
przemocy w rodzinie - ogółem	<u>28</u>	<u>48</u>	<u>38</u>
<u>Kobiety</u>	<u>3</u>	<u>5</u>	<u>2</u>
<u>Meżczyźni</u>	<u>25</u>	<u>43</u>	<u>36</u>
<u>Dzieci</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Dane: Zespół Interdyscyplinarny w Miękini

Warto więc pamiętać, że rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu każdego człowieka. Dzięki niej kształtujemy własne wartości, poglądy, styl życia oraz osobowość. W przypadku pojawienia się przemocy domowej zaczyna pojawiać się dezorganizacja rodzinna, komplikują się więzi między domownikami, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu. Przemoc ze strony najbliższych jest doświadczeniem traumatycznym, zazwyczaj ma charakter długotrwały i cykliczny oraz wywiera ogromny wpływ na kształtowanie się postaw oraz nieprawidłowych wzorców wychowawczych.

6 Inne działania realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini

6.1 Programy i projekty społeczne

Projekt socjalny zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. 2020 poz 1876)jest to zespół działań mających na celu poprawę sytuacji życiowej osób, rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini realizuje liczne projekty socjalne mające na celu wsparcie i aktywizowanie rodzin marginalizowanych, planowanie aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych oraz uświadomienie uczestnikom ich umiejętności, wiedzy i predyspozycji.

Tabela 30. Rok 2018

<u>Lp.</u>	<u>Nazwa programu/projektu</u>	<u>Cel projektu</u>
<u>1</u>	<u>„Gwiazdkowa niespodzianka 2018”</u>	<u>Celem projektu jest było sprawienie paczki świątecznej dla dzieci z uboższych rodzin.</u>
<u>2</u>	<u>„Porozmawiajmy o przemocy”</u>	<u>Celem projektu jest zwiększenie świadomości mieszkańców gminy o występowaniu zjawiska przemocy w różnych środowiskach życia społecznego, jego formach oraz zwiększenie skuteczności radzenia sobie z tym zjawiskiem i obrony przed nim.</u>
<u>3</u>	<u>„Używki - im później tym lepiej”</u>	<u>Celem projektu jest szerzenie wiedzy na temat szkodliwości sięgania po używki tj. alkohol, narkotyki czy papierosy w młodym wieku oraz uświadomienie młodzieży jak destrukcyjny wpływ mają używki na rozwijający się organizm.</u>

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękini

Tabela 31. Rok 2019

<u>Lp.</u>	<u>Nazwa programu/projektu</u>	<u>Cel projektu</u>

<u>1</u>	<u>„Od dziś mówie NIE”</u>	<u>Uświadomienie dzieciom i młodzieży po czym polega asertywność.</u>
<u>2</u>	<u>„I Ty możesz zostać bohaterem”</u>	<u>Edukacja społeczności lokalnej mieszkańców</u> <u>Gminy Miękinia w zakresie działań udzielania pierwszej pomocy pediatrycznej oraz nabycia wiedzy wiedzy dotyczącej przyczyn zatrzymania krążenia u dzieci i niemowląt</u>
<u>3</u>	<u>„ Jak opiekować się osobą straszą”</u>	<u>Poszerzenie wiedzy mieszkańców</u> <u>Gminy Miękinia w zakresie opieki nad osobą starszą.</u>
<u>4</u>	<u>Trening umiejętności wychowawczych</u>	<u>Zwiększenie umiejętności wychowawczych</u> <u>wśród rodziców.</u>
<u>5</u>	<u>Zamknięci w smutku</u>	<u>Poszerzenie wiedzy mieszkańców</u> <u>gminy w zakresie depresji.</u>

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

Tabela 32. I półrocze 2020r.

<u>Lp.</u>	<u>Nazwa programu/projektu</u>	<u>Cel projektu</u>
<u>1</u>	<u>Magazyn odzieżowy</u>	<u>Możliwość zaopatrzenia się w odzież używaną w dobrym stanie.</u>
<u>2</u>	<u>Magazyn żywnościowy</u>	<u>Możliwość zaopatrzenia się w żywność pozyskaną przez tut. Ośrodek.</u>

6.2 Kampanie społeczne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii realizuje wiele kampanii społecznych skierowanych do mieszkańców Gminy Miękinia. Kampanie społeczne są niezwykle ważnym i cennym narzędziem komunikacji społecznej. Pomagają selekcjonować poglądy i problemy, przeciwdziałać złu i uczuć na nie. Uczą tolerancji, sprzyjają również zacieśnianiu się więzi międzyludzkich oraz mogą zmieniać utarte, często błędne poglądy i powszechne, nieprawdziwe sądy o innych ludziach.

_____
_____
_____
_____

Tabela 32.Rok 2018

<u>Lp</u>	<u>Nazwa kampanii</u>	<u>Cel kampanii</u>
<u>1</u>	<u>“Jestem rodzicem – mam czas dla swojego dziecka”</u>	<u>Zachęcenie rodziców do poświęcania jak największej ilości czasu dla dzieci.</u>
<u>2</u>	<u>„Nie bądź małpą. Usłysz! Zauważ mów !”</u>	<u>Zachęcanie społeczeństwa do zgłaszania zdarzeń związanych z przemocą.</u>

3.	„ <u>Użytki – im później tym lepiej</u> ”	<u>Szerzenie wiedzy na temat</u> <u>szkodliwości sięgania po użytki tj. alkohol,</u> <u>narkotyki czy papierosy w młodym wieku oraz</u> <u>uświadomienie młodzieży jak destrukcyjny wpływ</u> <u>mają użytki na rozwijający się organizm.</u>

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

Tabela 33. Rok 2019

<u>Lp</u>	<u>Nazwa kampanii</u>	<u>Cel kampanii</u>
<u>1</u>	„ <u>Od dziś mówię NIE</u> ”	<u>Edukacja oraz dbanie o racjonalne</u> <u>wykorzystywanie środków finansowanych</u> <u>otrzymywanych w ramach świadczenia</u> <u>wychowawczego.</u>
<u>2</u>	„ <u>I ty możesz zostać bohaterem</u> ”	<u>Edukacja oraz dbanie o rzetelne</u> <u>informowanie o świadczeniach</u> <u>przysługujących w związku z orzeczeniem o</u> <u>niepełnosprawności.</u>
<u>3</u>	„ <u>Jak opiekować się osobą starszą</u> ”	<u>Poszerzenie wiedzy mieszkańców</u> <u>Gminy Miękinia w zakresie opieki nad osobą</u> <u>starszą.</u>

4	<u>„Mężczyźni i chłopcy przeciw przemocy”</u>	<u>Podniesienie świadomości społecznej,</u> <u>prezentacja i propagowanie działań</u> <u>sprzeciwiających się przemocy</u>
5	<u>„Zamknięci w smutku”</u>	<u>Szerzenie wiedzy w zakresie depresji oraz</u> <u>uświadomienie społeczeństwu, że nie jest to stan,</u> <u>który mija, ale choroba, którą trzeba leczyć.</u>

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

Tabela 34. I półrocze 2020r.

<u>Lp</u>	<u>Nazwa kampanii</u>	<u>Cel kampanii</u>
1	<u>„STOP! Marnotrawieniu środków przyznanych w ramach świadczenia wychowawczego lub wydatkowaniu ich niezgodnie z celem”</u>	<u>Edukacja oraz dbanie o racjonalne wykorzystywanie środków finansowanych otrzymywanych w ramach świadczenia wychowawczego.</u>
2	<u>‘O co można się ubiegać i co przysługuje w związku z posiadanym orzeczeniem o niepełnosprawności’</u>	<u>Edukacja oraz dbanie o rzetelne informowanie o świadczeniach przysługujących w związku z orzeczeniem o niepełnosprawności.</u>

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

6.3 Gminny Punkt Konsultacyjny

Mieszkańcy Gminy Miękinia mogą skorzystać z Gminnego Punktu Konsultacyjnego, który działa siedzibie tut. GOPS, ul Kościuszki 18a, 55-330 Miękinia . W wyżej wymienionym miejscu świadczona jest pomoc psychologiczna, terapeutyczna oraz bezpłatna pomoc prawna.

Podstawowe działania realizowane przez Gminny Punkt Konsultacyjny:

- motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień, kierowanie do leczenia specjalistycznego
- motywowanie osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych do zmiany szkodliwego trybu życia
- udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowy
- pomoc osobą dotkniętym przemocą domową, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania przemocy.

Ponadto w Punkcie Konsultacyjnym dyżur pełni Koordynator działań związanych z rehabilitacją domową dla mieszkańców Gminy Miękinia w pierwszy piątek miesiąca w godzinach od 10.00 do 11.00.

Punkt Konsultacyjny czynny jest:

- poniedziałek terapeuta do spraw uzależnień od 10.00 do 15.00
- wtorek bezpłatna pomoc prawna od 8.00 do 12.00 oraz psycholog od 15.00 do 19.00
- środa bezpłatna pomoc prawna od 13.00 do 17.00
- czwartek psycholog od 16.30 do 19.30

Z pomocy w formie rehabilitacji w warunkach domowych na terenie gminy Miękinia w 2019 roku skorzystało 21 osób, zaś w I połowie 2020 roku 9 osób.

Z pomocy psychologa w 2019 roku skorzystało 178 osób, zaś I połowie 2020 roku 45 osób.

Z pomocy terapeuty do spraw uzależnień w 2019 roku skorzystało 210 osób, zaś I połowie 2020 roku 54 osób.

Z pomocy prawnej w 2019 skorzystało 89 osób, zaś I połowie 2020 roku 75 osób. Z przedstawionych danych wynika, że mieszkańcy posiadają wiedzę o możliwości korzystania z pomocy specjalistów z Gminnego Punktu Konsultacyjnego i z tego korzystają. W sytuacjach nagłych specjaliści udzielają również pomocy w miejscu zamieszkania oraz uczestniczą w posiedzeniach Grup Roboczych powoływanych przez Zespół Interdyscyplinarnych w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

7. Podsumowanie sytuacji społecznej w Gminie Miękinia

Z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Miękinia na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii, wynika że głównymi przyczynami korzystania z pomocy społecznej są:

Tabela 35. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej

<u>Przyczyny korzystania z pomocy społecznej</u>	<u>Dane za rok 2019 – Liczba rodzin</u>	<u>Dane I półrocze 2020- Liczba rodzin</u>
<u>ubóstwo</u>	<u>52</u>	<u>43</u>
<u>niepełnosprawność</u>	<u>51</u>	<u>36</u>
<u>bezrobocie</u>	<u>7</u>	<u>1</u>
<u>-bezzradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego</u>	<u>6</u>	<u>3</u>

* Źródło: Opracowanie własne Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii

Z bezpłatnych posiłków w szkołach w 2019 roku korzystało 6 dzieci z rodzin spełniających kryteria dochodowe, w pierwszym półroczu 2020 natomiast 4 dzieci. Na terenie gminy od roku 2007 obserwowany jest znaczny spadek ilości osób będących beneficjentami pomocy społecznej. Sytuacja ta wiąże się z prowadzoną systematycznie pracą socjalną ukierunkowaną na rozwiązywanie problemów klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii. Zorganizowanie prac społecznie użytecznych uaktywniło część osób bezrobotnych, ułatwiając przełamanie barier utrudniających podjęcie zatrudnienia. Ponadto zwiększyła się ilość zakładów pracy na

terenie gminy i gmin ościennych zatrudniających osoby o różnych kwalifikacjach i wykształceniu. Przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii realizowane są liczne projekty socjalne mające na celu wsparcie i aktywizowanie rodzin marginalizowanych, zidentyfikowanie barier stojących przed osobami zagrożonymi trwałym wykluczeniem społecznym a także znalezienie narzędzi i metod, które przyczynią się do poprawy ich sytuacji i przełamania barier utrudniających zatrudnienie, planowanie aktywizacji zawodowej dla osób bezrobotnych, uświadomienie uczestnikom ich umiejętności, wiedzy i predyspozycji. Kampanie społeczne prowadzone na terenie Gminy Miękinia promują wśród jej mieszkańców działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii na rzecz rodzin marginalizowanych. Kampanie społeczne są niezwykle ważnym i cennym narzędziem komunikacji społecznej. Pomagają selekcjonować poglądy i problemy, przeciwdziałać złu i uczuć na nie. Uczą tolerancji, sprzyjają również zacieśnianiu się więzi międzyludzkich oraz mogą zmieniać utarte, często błędne poglądy i powszechne, nieprawdziwe sądy o innych ludziach.

ROZDZIAŁ II

1. Analiza SWOT

Analiza SWOT na poziomie ogólnym jest procedurą analityczną pozwalającą na gromadzenie i porządkowanie danych oraz przejrzystą ich prezentację. Na potrzeby stworzenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Analizę SWOT potraktowano jako narzędzie analizy strategicznej służące do określania najlepszych kierunków rozwoju Gminy Miękinia. Metoda ta opiera się na zestawieniu zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań Gminy Miękinia uwzględniając wszystkie struktury zarządcze i organizacje pozarządowe, jak również współpracę między tymi organizacjami. Analiza ta pozwala również określić szanse i zagrożenia, jakie tkwią w wiejskim środowisku, a objawiają się pod postacią procesów i zjawisk społecznych.

Identyfikacja czynników, które mogą wpływać na funkcjonowanie Gminy Miękinia określono według schematu Analizy SWOT w czterech grupach:

S – Strengths - Mocne strony (Wewnętrzne – pozytywne). Identyfikacja mocnych

stron wynika ze znajomości przedmiotu analizy. Przedstawienie pozytywnych zasobów, wszystko to co stanowi atut, przewagę czy zaletę Gminy Miękinia

W – Weaknesses - Słabe strony (wewnętrzne – negatywne). Są to negatywne zjawiska wpływające na ograniczenie szans rozwojowych Gminy, na które można mieć wpływ. Wszystko to co stanowi słabość, barierę, czy wadę analizowanych aspektów funkcjonowania Gminy Miękinia.

O – Opportunities - Szanse (zewnętrzne – pozytywne). Należy znaleźć w otoczeniu kluczowe czynniki, które pozwolą na utrzymanie pozycji lub jej ekspansję, a jednocześnie osłabią zagrożenia. Szanse mają pozytywny wpływ na rozwój i pokonanie barier płynących z otoczenia.

T – Threats – Zagrożenia (Zewnętrzne – negatywne). To kluczowe czynniki, które mają negatywny wpływ przede wszystkim na utrzymanie pozycji, jak również na perspektywy rozwoju społecznego i gospodarczego Gminy Miękinia. Skuteczna ich identyfikacja jest podstawą opracowania prawidłowej strategii.

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie sił i słabości Gminy Miękinia w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabość to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, szansa to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej

_____
_____
_____

Tabela36. Analiza SWOT

<u>Gospodarka, Infrastruktura, Oświata, Turystyka, Sport</u>

<u>Mocne strony:</u> - <u>korzystne położenie gminy Miękinia</u> - <u>bliskie usytuowanie dużej aglomeracji miasta Wrocław</u> - <u>wydzielone sfery pod rozwój przemysłu, usług</u> - <u>„Park Przemysłowy Źródła – Błonie”</u> - <u>potencjał budowlany</u> - <u>intensywny rozwój</u> - <u>budownictwa jednorodzinne w gminie,</u> - <u>dobrze rozwinięta baza sportowa</u> - <u>hala sportowa, obiekty sportowe w mniejszych miejscowościach</u> - <u>większe zainteresowanie mieszkańców gminy w inicjatywach społecznych,</u> - <u>współpraca krajowa i międzynarodowa na poziomie samorządu gminnego,</u> - <u>zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań organizowane dla dzieci i młodzieży przedszkolnej i szkolnej,</u> - <u>istnienie obszarów umożliwiających wykorzystanie pod budownictwo mieszkalne oraz obiekty i tereny rekreacyjne teren atrakcyjny dla pracodawców i przedsiębiorców związany z „Parkiem Przemysłowym Źródła - Błonie”</u> - <u>pozyskiwanie światła na remonty dróg i rozbudowę oświetlenia</u>	<u>Słabe strony:</u> - <u>słabo rozwinięta baza gastronomiczna i noclegowa,</u> - <u>słabo rozwinięta turystyka,</u> - <u>duża liczba bezrobotnych absolwentów szkół,</u> - <u>brak bazy mieszkań socjalnych i komunalnych,</u> - <u>zły stan techniczny części ulic</u>
<u>Szanse:</u> - <u>dostęp samorządu do funduszy unijnych,</u> - <u>bliskość aglomeracji Wrocławskiej,</u> - <u>wolne tereny inwestycyjne na terenie gminy</u> - <u>współpraca z samorządami krajowymi i zagranicznymi,</u> - <u>dostęp dla organizacji samorządowych i pozarządowych do kapitału i środków ze źródeł krajowych i zagranicznych.</u>	<u>Zagrożenia:</u> - <u>zagrożenie powodzią miejscowości nadodrzańskich,</u> - <u>migracja ludzi młodych do większych miast</u> - <u>narastające dysproporcje w poziomie nauczania i edukacji społeczeństwa</u>
<u>Środowisko społeczne</u>	

Mocne strony: - wysoki potencjał ludnościowy wynikający z migracji do gminy ludności napływającej, przede wszystkim mieszkańców pobliskiego Wrocławia, - duża ilość osób w wieku produkcyjnym, - działanie i zaangażowanie władz lokalnych oraz organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania środków finansowych krajowych i zagranicznych, - duża ilość ofert spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym zajęcia sportowe, artystyczne oraz wiejskie świetlice środowiskowe	Słabe strony: - utrzymująca się liczba osób, zatrudnianych „na czarno” - efekt starzenia się społeczeństwa o skali ogólnokrajowej
Szanse: - rozwijający się sektor organizacji pozarządowych, działania samorządom i obywatelom na szczeblu lokalnym, - ogólnopolska tendencja do zwiększania poziomu aktywizacji zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy, - możliwość pozyskiwania i wykorzystania przez jednostki samorządu terytorialnego i organizacje pozarządowe środków zewnętrznych na realizację programów rozwiązywania problemów społecznych - podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń zdrowia, co może mieć wpływ na zmniejszenie stopnia zachorowalności i umieralności ze względu na choroby cywilizacyjne.	Zagrożenia: - pogłębiające się zróżnicowanie poziomu życia i zamożności społeczeństwa - wzrost zagrożenia rozwojem zjawisk patologicznych – szczególnie narażeni są ludzie młodzi oraz dzieci
Środowisko społeczne	
Mocne strony: - wysoki potencjał ludnościowy wynikający z migracji do gminy ludności napływającej, przede wszystkim mieszkańców pobliskiego Wrocławia, - duża ilość osób w wieku produkcyjnym, - działanie i zaangażowanie władz lokalnych oraz organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania środków finansowych krajowych i zagranicznych, - duża ilość ofert spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym zajęcia sportowe, artystyczne oraz wiejskie świetlice środowiskowe	Słabe strony: - stale utrzymująca się na dość wysokim poziomie liczba osób podejmujących zatrudnienie bez umowy o pracę

<u>Szanse:</u> - rozwijający się sektor organizacji pozarządowych, - zmiany prawa dające większe możliwości działania samorządom i obywatelom na szczeblu lokalnym, - ogólnopolska tendencja do zwiększania poziomu aktywizacji zawodowej osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy. - możliwość pozyskiwania i wykorzystania przez jednostki samorządu terytorialnego i organizacje pozarządowe środków zewnętrznych na realizację programów rozwiązywania problemów społecznych podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń zdrowia, co może mieć wpływ na zmniejszenie stopnia zachorowalności i umieralności ze względu na choroby cywilizacyjne.	<u>Zagrożenia:</u> - pogłębianie się zjawiska starzenia się społeczności - pogłębiające się zróżnicowanie poziomu życia i zamożności społeczeństwa - wzrost zagrożenia rozwojem zjawisk patologicznych – szczególnie narażeni są ludzie młodzi oraz dzieci
<u>Pomoc społeczna</u> <u>Kwestia osób uzależnionych</u>	
<u>Mocne strony:</u> - działania Gminnego Punktu Konsultacyjnego - dysponowanie stałymi środkami finansowymi na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych - wspieranie instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, opracowanie, - finansowanie i wdrażanie gminnych programów profilaktycznych - organizowanie i współorganizowanie debat, konferencji i imprez profilaktycznych - współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień, - organizacja i współorganizacja imprez propagujących zdrowy styl życia,	<u>Słabe strony:</u> - brak bazy lecznictwa odwykowego w tym miejsc pobytu ofiar przemocy, - brak chęci włączenia się społeczeństwa lokalnego w działalność pomocą środowiska lokalnego. - ograniczona współpraca z Kościołem

<u>Szanse:</u> - organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń dla policjantów i pracowników socjalnych oraz przedstawicieli Gminnej Komisji ds Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na temat programów interwencji wobec przemocy domowej i współpracy służb publicznych, - problem uzależnienia traktowany jako problem lokalnym społecznym, - inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesienie pomocy osobom z problemem alkoholowym i problemem przemocy	<u>Zagrożenia:</u> - biurokracja przy pozyskiwaniu środków pomocowych, - dostęp młodzieży i dzieci do alkoholu - niewystarczająca możliwość sprostania potrzebom w zakresie uzyskiwania pomocy w dziedzinie uzależnień, - oznaki bezsilności i bezradności w społeczeństwie
<u>Kwestia osób bezrobotnych</u>	
<u>Mocne strony:</u> - wzrost znaczenia wykształcenia jako wartości, - tendencja spadkowa stopy bezrobocia, - podnoszenie kwalifikacji przez osoby długotrwale bezrobotne działanie i zaangażowanie władz lokalnych pozyskiwanie środków finansowych w zakresie aktywizowania zawodowego osób bezrobotnych, - współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w celu aktywizacji osób bezrobotnych - prace społeczno – użyteczne oraz staże zawodowe,	<u>Słabe strony:</u> - występujące długotrwale bezrobocie, - brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej na rzecz walki z bezrobociem - zjawisko osłabienia instytucji rodziny w społeczności dotkniętej długotrwałym bezrobociem - niski poziom wykształcenia osób długotrwale bezrobotnych.
<u>Szanse:</u> - rozwój programów i funduszy Unii Europejskiej pomocnych w tworzeniu nowych miejsc pracy - współpraca władz lokalnych i regionalnych z partnerami społecznymi w ramach rozwiązywania problemów długotrwale bezrobotnych, - praca wolontariacka osób bezrobotnych w celu aktywizacji zawodowej, - wzrost ilości miejsc pracy wynikających z ożywienia gospodarczego	<u>Zagrożenia:</u> - brak adekwatnych rozwiązań do potrzeb osób bezrobotnych, rozwiązywania problemów w zakresie rozwoju rynku pracy i niwelowania negatywnych skutków bezrobocia, - zjawisko dziedziczenia bezrobocia, - niekorzystne tendencje na rynku pracy związane z wpływem wykształconych mieszkańców poza teren gminy, - zjawisko zatrudnienia nielegalnego tzw. „Praca na czarno” . - utrudniony dostęp do kształcenia ustawicznego na obszarach wiejskich.
<u>Kwestia dzieci i młodzieży oraz rodziny</u>	

<u>Mocne strony:</u> - <u>aktywna działalność pracowników służb społecznych na rzecz pomocy dzieciom, młodzieży oraz rodzinom,</u> - <u>zabezpieczenie dostępu do różnorodnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,</u> - <u>wspieranie organizacji pozarządowych, szkół, grup nieformalnych oraz innych instytucji w działaniach na rzecz dzieci, młodzieży oraz rodzin,</u> - <u>działanie wiejskich świetlic, w których organizowane są zajęcia kulturalno – rozrywkowe dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych, współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z szkołami i innymi instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży oraz rodziny,</u> - <u>prowadzenie działań zapobiegającym dysfunkcjom oraz patologiom rodziny, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,</u> - <u>kampanie społeczne i projekty socjalne przygotowywane na rzecz dzieci i młodzieży oraz ich rodzin</u>	<u>Słabe strony:</u> - <u>brak wystarczających środków krajowych na realizację zadań pomocy społecznej</u> - <u>niewystarczające warunki do prowadzenia skutecznej pracy socjalnej.</u>
<u>Szanse:</u> - <u>wzmocnienie współpracy z organizacjami, fundacjami, kościołami o zasięgu lokalnym i krajowym udzielającymi wsparcia dzieciom i młodzieży,</u> - <u>działania profilaktyczne jako metoda kształtowania postaw zapobiegających kryzysom w rodzinie,</u> - <u>promowanie wspólnotowych i samopomocowych form wspierania rodziny (aktywizacja środowiska lokalnego),</u> - <u>promowanie rodziny jako wartości w kształtowaniu osobowości każdego człowieka,</u> - <u>współpraca między szkoła a rodziną,</u> - <u>programy profilaktyczne w szkołach,</u> - <u>promowanie wolontariatu wśród młodzieży</u>	<u>Zagrożenia:</u> - <u>zbyt małe środki krajowe, przeznaczone na opiekę nad dzieckiem i rodziną.</u> - <u>zagrożenia funkcjonowania rodziny: rozpad więzi rodzinnych, uzależnienia, bezrobocie, przemoc w rodzinie itp.</u> - <u>niewielkie znaczenie organizacji pozarządowych w pracy na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży.</u>
<u>Kwestia osób niepełnosprawnych</u>	

<u>Mocne strony:</u> - <u>współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z innymi instytucjami, chęć pomocy z ich strony,</u> - <u>współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych,</u> - <u>przedszkole z grupą integracyjną dla dzieci z niepełnosprawnością,</u> - <u>upowszechnianie w środowisku lokalnym pozytywnych wzorów, postaw filantropijnych i charytatywnych,</u> - <u>promowanie wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych</u> - <u>wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych,</u> - <u>Partnerstwo Lokalne na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych mieszkańców Gminy Miękinia.</u>	<u>Słabe strony:</u> - <u>bariery architektoniczne,</u> - <u>brak ofert z bazą rehabilitacyjną,</u> - <u>brak rozwiązań krajowych odnośnie opieki nad dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną,</u> - <u>brak wystarczających środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych w skali całego kraju</u>
<u>Szanse:</u> - <u>likwidowanie barier architektonicznych,</u> - <u>standaryzacja usług socjalnych dla osób niepełnosprawnych,</u> - <u>możliwość zatrudnienia osób niepełnosprawnych</u> - <u>możliwość pozyskiwania środków z Unii Europejskiej oraz innych środków pozabudżetowych,</u> - <u>wolontariat na rzecz osób niepełnosprawnych,</u> - <u>programy krajowe w zakresie pomocy dla osób niepełnosprawnych.</u>	<u>Zagrożenia:</u> - <u>izolacja osób niepełnosprawnych od społeczeństwa,</u> - <u>brak działań w zakresie upowszechniania problematyki niepełnosprawności w celu kształtowania pozytywnych postaw,</u> - <u>brak dostatecznego upowszechniania wolontariatu na rzecz osób niepełnosprawnych wśród młodzieży.</u>
<u>Kwestia osób starszych</u>	

<u>Mocne strony:</u> - dostateczny dostęp do jednostek pomocy społecznej dla osób starszych, - organizacja pomocy dla osób starszych w formie usług opiekuńczych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - kadra pomocy społecznej posiada profesjonalne przygotowanie w świadczeniu pomocy osobom starszym, - państwo oferuje różnorodne formy wsparcia dla osób starszych, - Partnerstwo Lokalne na rzecz osób niepełnosprawnych, starszych i samotnych.	<u>Słabe strony:</u> - nieświadomość ludzi na temat funkcjonowania instytucji pomocowych, - bariery architektoniczne, - brak dostępności do domów pomocy społecznej typu: Dom Pobytu Dziennego, Domu Pomocy Społecznej, hospicja, pensjonaty dla osób starszych, mieszkania chronione, - wzrastająca liczba osób w wieku poprodukcyjnym, - brak wystarczających środków na realizację zadań pomocy społecznej związanych z osobami starszymi, rozwiązania krajowe - mała ilość organizacji i instytucji pozarządowych zajmujących się problematyką osób starszych.
<u>Szanse:</u> - propagowanie idei wolontariatu na rzecz osób starszych, - organizowanie i współorganizowanie akcji profilaktycznych, - przeciwdziałanie patologiom społecznym związanych z okresem starości.	<u>Zagrożenia:</u> - efekt starzejącego się społeczeństwa, - trudna sytuacja finansowa osób starszych, - zbyt mało szkoleń dla kadry realizującej zadania dla osób starszych, - zbyt mała powszechność wolontariatu wśród osób starszych i na rzecz osób starszych.
<u>Kwestia osób bezdomnych</u>	

<u>Mocne strony:</u> - profesjonalna kadra pomocy społecznej, - podejmowanie działań zapobiegawczych bezdomności, - informowanie osób bezdomnych o ich prawach i możliwościach uzyskania pomocy, - współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z innymi instytucjami i stowarzyszeniami w zakresie przeciwdziałania bezdomności i pomocy osobom bezdomnym, - brak występowania problemu bezdomności na terenie gminy, występowanie pojedynczych przypadków osób bezdomnych	<u>Słabe strony:</u> - zbyt mała liczba kadry pomocy społecznej, - zbyt mała liczba organizacji, które mają wspierać osoby bezdomne, - niewystarczająca ilość placówek noclegowych dla osób bezdomnych na terenie województwa.
<u>Szanse:</u> - współpraca organizacji rządowych, pozarządowych, samorządowych oraz organizacji kościelnych, - dostrzeżenie problemów osób bezdomnych na poziomie ogólnokrajowym, - pomoc i wsparcie samorządu, - dostęp do programów rządowych przeciwdziałających bezdomności.	<u>Zagrożenia:</u> - brak społecznej akceptacji dla osób bezdomnych, - brak wiedzy i świadomości wśród społeczności o problemie bezdomności, - istnienie zjawiska długotrwałego bezrobocia wśród osób bezdomnych na terenie kraju,
<u>Kwestia rozwoju kadr i służb pomocy społecznej</u>	
<u>Mocne strony:</u> - wysoki poziom kwalifikacji kadr systemu instytucjonalnego gminy, a przede wszystkim instytucji realizujących cele polityki społecznej, - umiejętność pozyskiwania środków zewnętrznych przeznaczonych na inicjatywy społeczne, w tym środki unijne, - dobra współpraca między jednostkami samorządu terytorialnego a instytucjami pomocy społecznej - wsparcie władz lokalnych w działaniach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.	<u>Słabe strony:</u> - zbyt duża ilość zadań i obowiązków przypisywanych pracownikom socjalnym, - niewystarczająca liczba pracowników realizujących zadania pomocy społecznej.

Szanse: - szkolenia i kursy z zakresu nowych metod i technik pracy w pomocy społecznej, - konferencje, warsztaty, wymiany międzynarodowe jednostek samorządu terytorialnego różnych form i szczebli, a także organizacji pozarządowych, - realizowanie wspólnych projektów i programów z zakresu polityki społecznej podejmowanych przez partnerów lokalnych, - praktycy mający doświadczenie w pracy społecznej zatrudnieni w jednostkach samorządowych, organizacjach pozarządowych, a także teoretycy związani ze środowiskiem naukowym, - opracowanie, promocja i realizacja nowatorskich rozwiązań z zakresu polityki społecznej w obszarze lokalnym i regionalnym, - działania mające na celu przełamanie stereotypowego podejścia do rozwiązywania problemów społecznych.	Zagrożenia: - trudności w współpracy z innymi jednostkami pomocy społecznej czy prowadzonymi przez inne podmioty, - niewystarczająca ilość środków na finansowanie zadań pomocy społecznej.

2. Misja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miękinia

Misja to określenie działań podejmowanych przez władze lokalne, samorząd, instytucje publiczne oraz organizacje pozarządowe wraz ze wszystkimi mieszkańcami Gminy Miękinia. Działania te zmierzają do optymalnego rozwoju gminy. Analiza dotychczasowego rozwoju gminy, ocena uwarunkowań zewnętrznych przez przeprowadzone konsultacje społeczne z mieszkańcami gminy wskazują na potrzebę sformułowania następujących misji, które precyzują kierunki rozwoju:

Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia zapewniającego godne warunki do życia i rozwoju mieszkańców Gminy Miękinia w sferze zawodowej, ekonomicznej i społecznej poprzez przeciwdziałanie uzależnieniom, bezrobociu oraz zjawisku ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Podejmowanie długotrwałych, zintegrowanych działań rozwojowych w sferze społecznej i wdrażania rozwiązań systemowych, programów lokalnych oraz korzystanie z programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego.

Stworzenie odpowiednich warunków i poziomu życia mieszkańcom Gminy Miękinia to kluczowe zadanie władz Gminy Miękinia. Poprawa warunków życia społeczności lokalnej polegać ma nie tylko na pomocy materialnej, ale przede wszystkim w dużej

mierze na stworzeniu możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Bardzo ważnym aspektem misji Gminy są działania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, w szczególności dzieci i młodzieży.

Diagnoza i analiza sytuacji Gminy Miękinia wraz z przeprowadzonymi badaniami ankietowymi i konsultacjami z mieszkańcami gminy, pozwoliły na wyodrębnienie czterech obszarów działania.

Obszary działania:

I. Bezrobocie i rynek pracy

II. Przeciwdziałanie rozwojowi uzależnień i przemocy domowej

III. Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego

IV. Rozwój aktywnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną

ROZDZIAŁ III

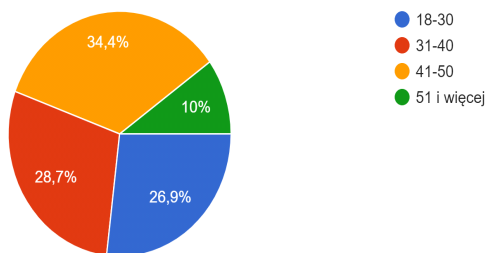
1. Analiza ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców Gminy Miękinia

W celu opracowania projektu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Miękinia w okresie od lipca do września 2020 roku przeprowadzono anonimową ankietę wśród mieszkańców gminy. Ankieta poruszała tematy związane z problemami społecznymi z jakimi spotykają się mieszkańcy Gminy Miękinia. W celu poznania i określenia problemów z jakimi spotykają się w/w, ankietę wypełniło 160 osób w tym 106 kobiet i 54 mężczyzn w różnym wieku i o różnym poziomie wykształcenia .

Odpowiedzi przedstawione zostały za pomocą wykresów.

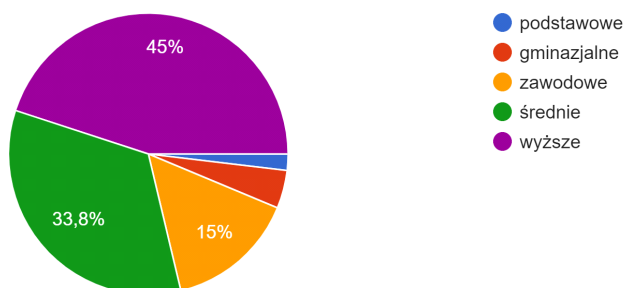
Rozkład procentowy uczestników ankiet ze względu na wiek:

Wiek:
160 odpowiedzi

Rozkład procentowy uczestników ankiet ze względu na wykształcenie:

Wykształcenie:
160 odpowiedzi

W pytaniu 1 ankietowani zostali poproszeni o zaznaczenie maksymalnie 3 powodów, które ich zdaniem występują na terenie Gminy Miękinia oraz podkreślić te, które wymagają najszybszego rozwiązania. Celem tego pytania było określenie dziedziny problemów z którymi mieszkańcy gminy spotykają się najczęściej.

Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że największym problemem społecznym występującym na terenie gminy są uzależnienia, ubóstwo i niewydolność materialna

rodziny, a w trzeciej kolejności bezrobocie. Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Pytanie 2 dotyczyło określenia przyczyn występowania problemu uzależnień w gminie Miękinia. Uzyskanie odpowiedzi miało na celu nakreślenie przyczyn uzależnień występujących na terenie gminy.

Analizując odpowiedzi przedstawione na diagramie poniżej można zauważyć, że w większości przypadków przyczyną problemu uzależnień są indywidualne skłonności do popadania w nałogi, wzorce społeczne oraz konflikt rodzinny i rozpad rodziny.

W pytaniu 3 osoby badające interesowały działania jakie w opinii badających winny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin. Celem pytania było dowiedzieć się jakiej formy pomocy mieszkańcy gminy oczekują od GOPS-u.

Zdecydowana większość badanych na pytanie 3 odpowiedziała, że w pierwszej kolejności ich zdaniem należy zapewnić pomoc psychologiczno-terapeutyczną, a w następnej szerzyć profilaktykę wśród dzieci i młodzieży szkolnej poprzez szerszą ofertę zagospodarowania czasu wolnego.

Pytanie 4 dotyczyło opinii respondentów na temat problemów jakie doświadczają osoby niepełnosprawne z terenu gminy Miękinia. Uzyskane odpowiedzi pomogły określić co sprawia największy problem osobom niepełnosprawnym.

Biorąc pod uwagę udzielone odpowiedzi w pierwszej kolejności ankietowani odpowiedzieli, że jednym z najczęstszych problemów osobom niepełnosprawnym jest utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych oraz bariery architektoniczne, prawie na równi z izolacją społeczną. Rozkład udzielanych odpowiedzi przedstawia poniższy wykres

Pytanie 5 to przedstawienie opinii mieszkańców o działaniach, które umożliwiłyby osobom niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym gminy Miękinia. Intencją tego pytania było poznanie oczekiwań badanych dotyczących działań na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu gminy Miękinia.

Podsumowując odpowiedzi, za najważniejsze działania, które umożliwiłyby osobom

niepełnosprawnym pełniejszy udział w życiu społecznym uznano rozwój edukacji integracyjnej oraz zwiększenie pomocy psychologicznej, pedagogicznej i innej pomocy specjalistycznej.

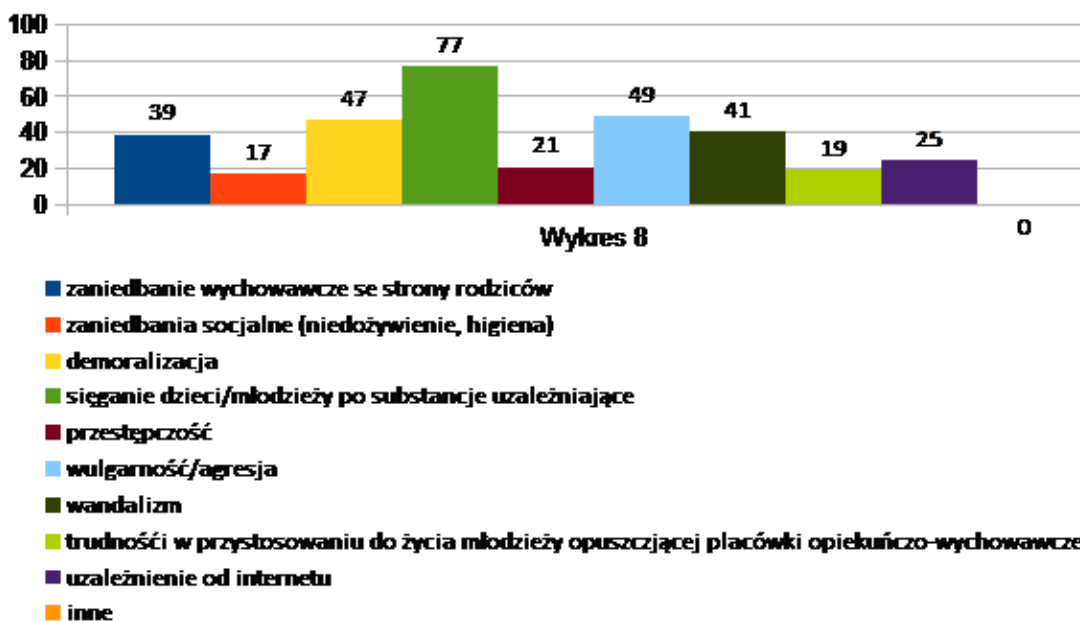
W pytaniu 6 ankietowani wypowiedzieli swoją opinię na temat przyczyn bezradności rodzin z terenu gminy Miękinia w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Zamiarem zadania tego pytania było zdobycie wiedzy co zdaniem ankietowanych jest główną przyczyną bezradności w w/w sytuacjach. Za główną przyczynę bezradności wśród rodzin z terenu gminy Miękinia uznano uzależnienia oraz ubóstwo.

Następne czyli **pytanie 7** odnosiło się do działań, które należałoby powziąć, aby poprawić sytuację rodzin niewydolnych wychowawczo. Założeniem zadających pytanie było poznanie opinii mieszkańców gminy Miękinia na temat co należy zrobić aby usprawnić funkcjonowanie tych rodzin oraz dowiedzieć się z jakich form pomocy mieszkańcy skorzystaliby najchętniej.

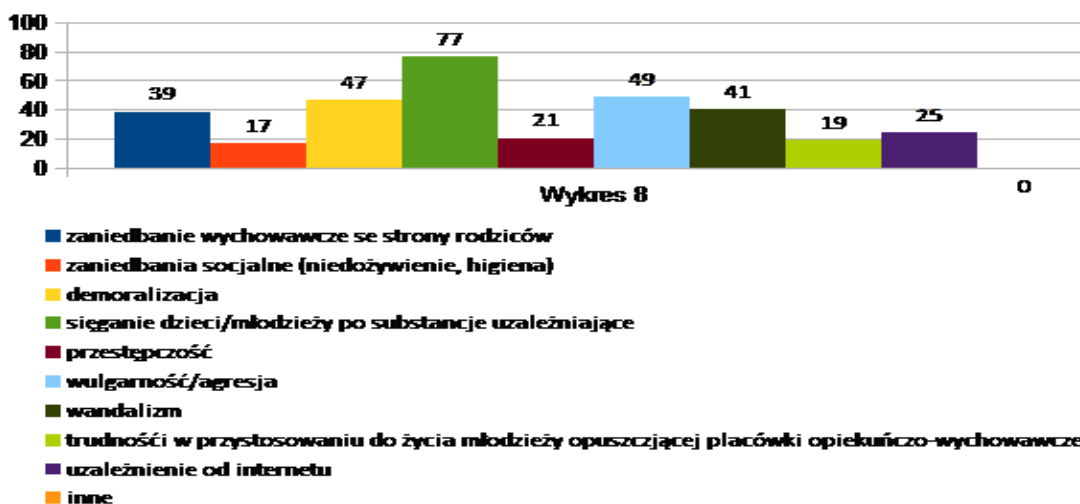
W większości odpowiedzi respondenci wskazali, że najważniejszym działaniem w poprawie sytuacji rodzin niewydolnych wychowawczo byłoby zwiększenie ofert instytucji wspierających rodzinę oraz wyższe świadczenia pieniężne dla rodzin wielodzietnych i niepełnych.

Pytanie 8 skierowane do badanych miało na celu określenie negatywnych zjawisk społecznych, na które są narażone dzieci i młodzież z terenu gminy Miękinia. Uzyskane odpowiedzi pomogły w określeniu na jakie zjawiska w pierwszej kolejności należałoby zwrócić uwagę i zapobiec ewentualnemu propagowaniu owych zachowań. Najczęściej wymienianymi zjawiskami, które negatywnie wpływają na dzieci i młodzież z terenu gminy Miękinia zdaniem badanych jest sięganie dzieci i młodzieży po substancje uzależniające oraz wulgarność i agresja.

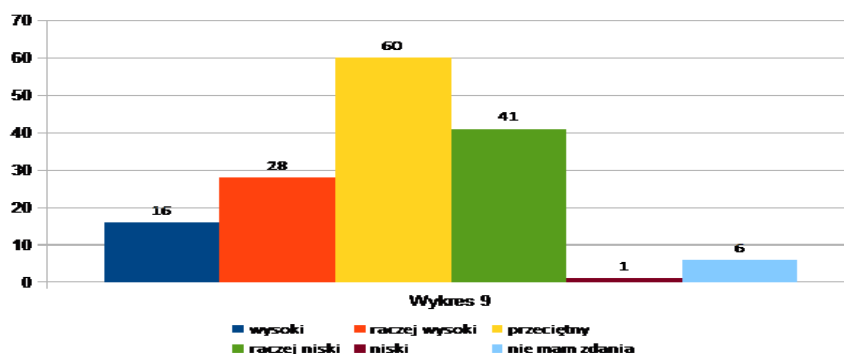
Pytanie 9 dotyczyło problemu bezrobocia, dokładniej zadano pytanie o określenie zdania badanych do poziomu bezrobocia jakie występuje na terenie gminy Miękinia. W opinii badanych mieszkańców gminy Miękinia poziom bezrobocia kształtuje się na poziomie przeciętnym.

Pytanie 10 również odnosi się do kwestii bezrobocia, w tym punkcie badani zostali poproszeni o wskazanie, jakie kroki należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych w gminie Miękinia. W ten sposób badacze chcieli poznać opinię mieszkańców, jaka forma pomocy bezrobotnym byłaby w ich ocenie najlepsza. Najczęściej wybieraną formą pomocy osobom bezrobotnym było zwiększenie współpracy z PUP na rzecz osób bezrobotnych oraz pomysł stworzenia możliwości odpracowania zadłużeń mieszkaniowych.

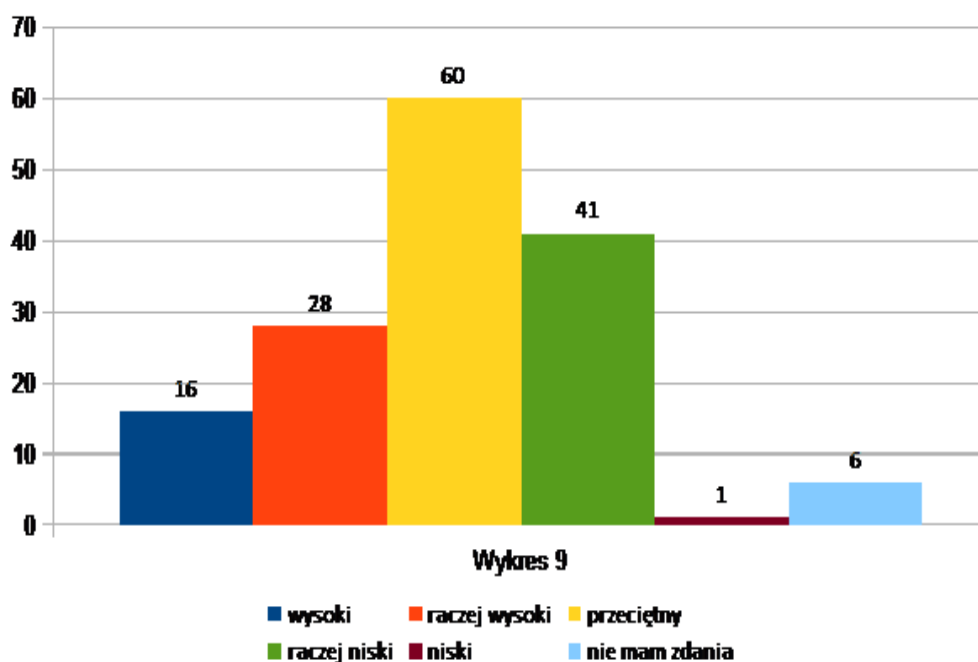
Pytanie 11 odnosiło się do sfery bezpieczeństwa, badani mieli się wypowiedzieć czy czują się bezpieczni na terenie gminy Miękinia.

Z uzyskanych wypowiedzi wynika, że większość badanych mieszkańców z terenu gminy Miękinia czuje się raczej bezpiecznie na terenie gminy.

W dalszym ciągu odnosząc się do kwestii bezpieczeństwa w gminie Miękinia, zostało sformułowane pytanie 12, którego uzyskane odpowiedzi pozwalają na określenie przyczyn braku poczucia bezpieczeństwa publicznego wśród mieszkańców.

Z otrzymanych odpowiedzi można wnioskować, że najczęstszą przyczyną braku bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy jest brak wystarczającej liczby patroli policji, a także niewłaściwe zachowania pijących alkohol w miejscach publicznych.

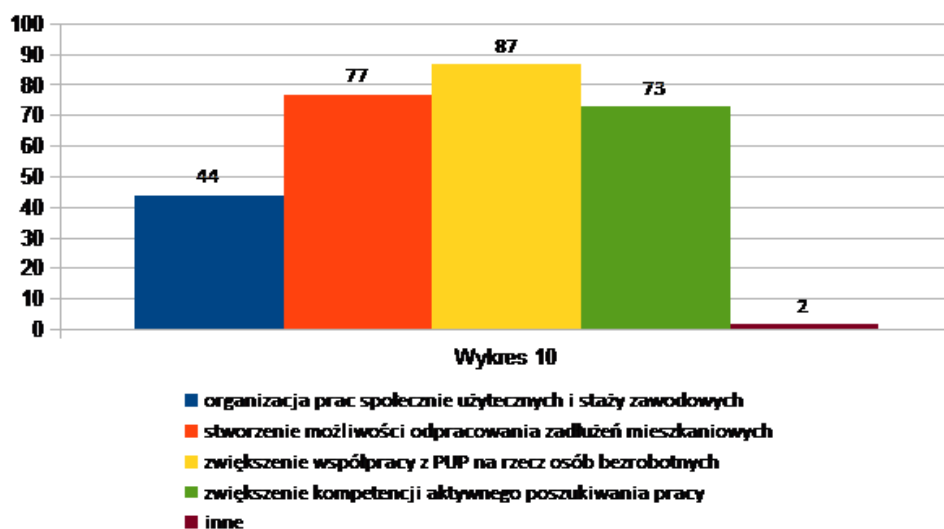
W pytaniu 13 respondenci wyrażali swoje opinie co do działań, które ich zdaniem wpłynęłyby za zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego w gminie Miękinia. Dzięki tym odpowiedziom można zastanowić się jakie działania należałoby podjąć aby mieszkańcy gminy Miękinia czuli się bezpiecznie.

Podsumowując udzielone odpowiedzi na pytanie 13, można ustalić, że w opinii badanych aby mieszkańcy mieli większe poczucie bezpieczeństwa publicznego w gminie Miękinia, należałoby zwiększyć liczbę patroli policji oraz w większym stopniu egzekwować zakazy sprzedaży alkoholu dzieciom, młodzieży oraz osobom nietrzeźwym.

W pytaniu 14 badani zostali poproszeni o wyrażenie swojej opinii na temat problemów, które ich zdaniem najczęściej dotyczą osób starszych z terenu gminy Miękinia. Skierowanie tego pytania pomogło ustalić co należałoby zrobić aby zmniejszyć zagrożenia, które dotyczą osoby starsze.

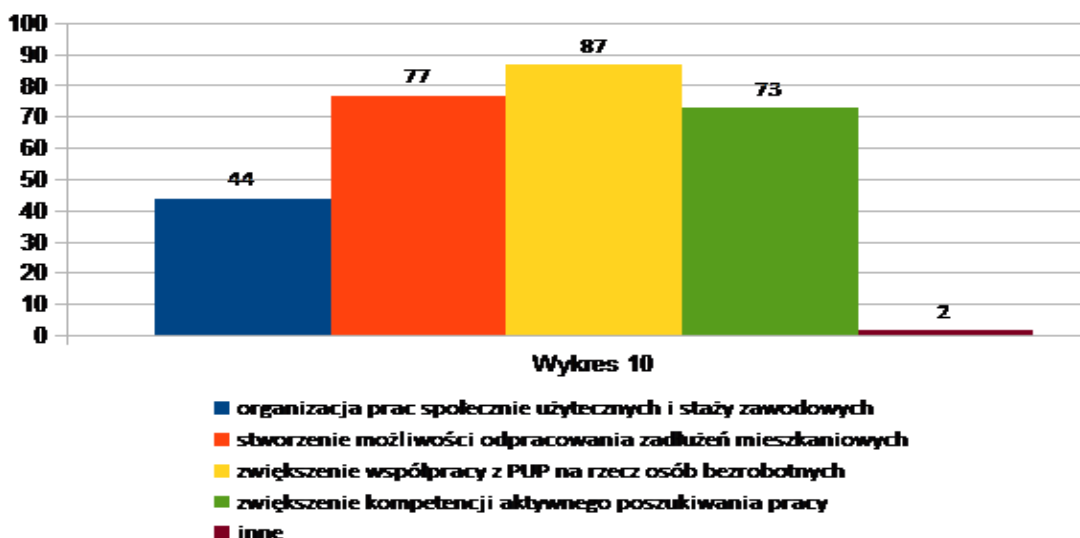
Weryfikując otrzymane odpowiedzi, za główny problem, który dotyka osób starszych uznano samotność oraz niepełnosprawność i choroby wieku podeszłego, które jak wynika z udzielonych odpowiedzi bardzo często towarzyszą osobom w podeszłym

wieku.

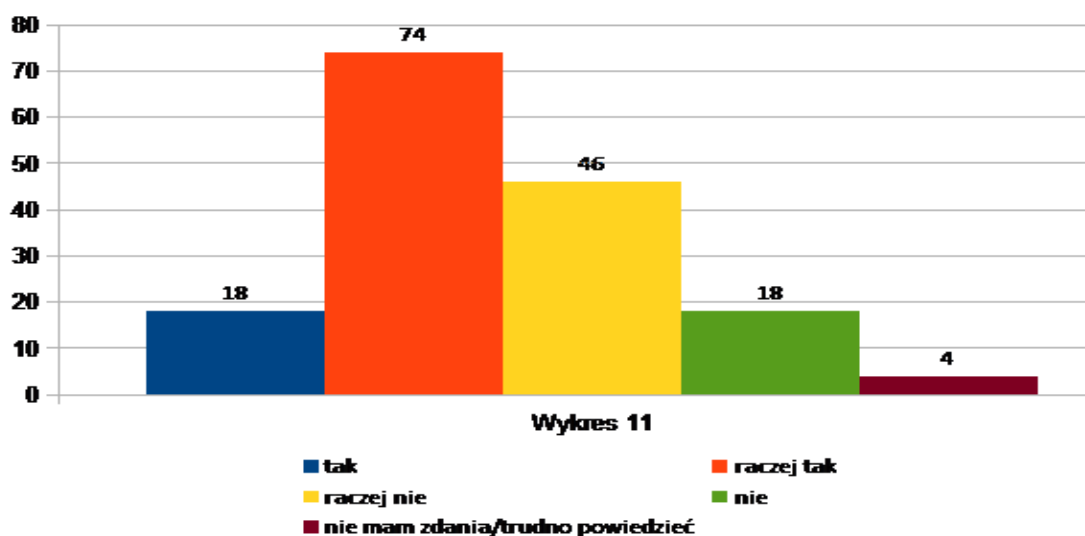
Formułując pytanie 15 badacz kierował się chęcią poznania zdania ankietowanych na temat działań, które należałoby podjąć aby poprawić sytuację osób starszych na terenie gminy Miękinia i tym samym polepszyć ich samopoczucie.

Najczęściej pojawiającą się odpowiedzią na pytanie 15 było organizowanie pomocy sąsiedzkiej dzięki czemu osoby starsze czułyby się mniej samotne i mogły liczyć na pomoc innych osób chociażby w zwykłych domowych obowiązkach, a także organizowanie projektów społecznych na rzecz osób starszych.

W pytaniu 16 poruszona została kolejna bardzo ważna kwestia, która dotyczy zjawiska przemocy w rodzinie. Badani zostali zapytani czy takie sytuacje mają miejsce w ich najbliższym otoczeniu. Odpowiedź na to pytanie pozwoli określić w przybliżeniu skalę występowania przemocy w ich najbliższym środowisku.

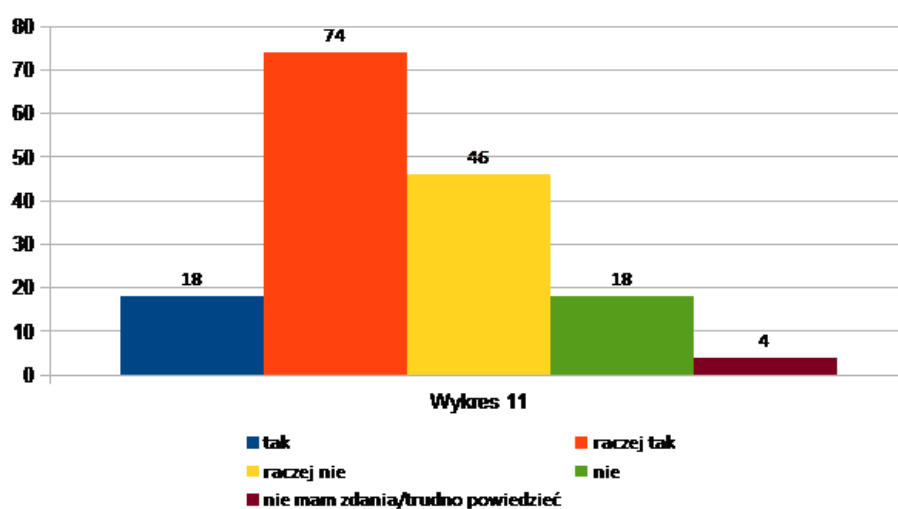
W większości przypadków odpowiedź na pytanie o występowanie przemocy w rodzinie jest negatywna, jednak wiele osób słyszało o takich przypadkach bądź osobiście je zna.

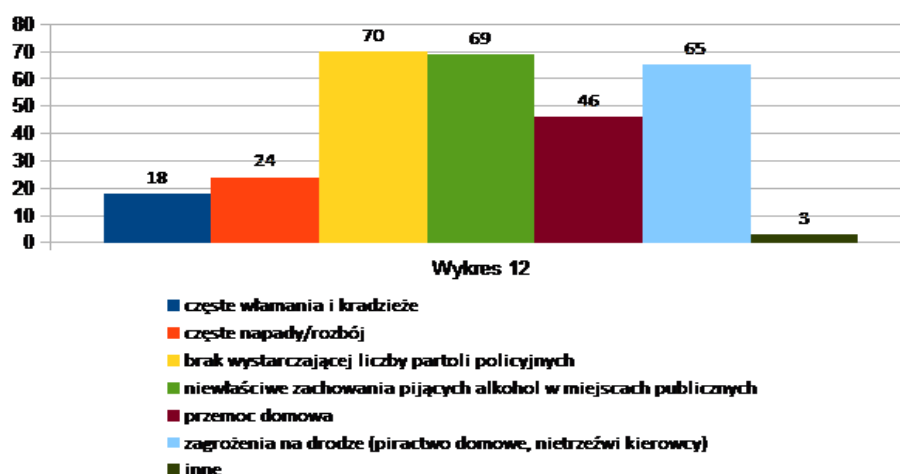
W związku z pytaniem 16 skonstruowano również pytanie 17, dotyczące ankietowanych, którzy znają lub słyszeli o zjawisku przemocy w rodzinie z ich otoczenia. Zapytano czy przemoc ta została przez badanego zgłoszona do odpowiedniego organu jak policja, prokuratura, sąd, zespół interdyscyplinarny etc. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że ankietowani najczęściej nie zgłaszają tego faktu różnym instytucjom.

Pytanie 18 zwraca uwagę na formę pomocy wobec ofiar przemocy domowej, dlatego ankietowani wyrażali swoją opinię na temat najskuteczniejszych ich zdaniem działań wobec ofiar przemocy domowej na terenie gminy Miękinia. Pytanie to zostało postawione w celu określenia najlepszej zdaniem mieszkańców formy pomocy rodzinie dotkniętej zjawiskiem przemocy.

Za najlepszą formę pomocy, którą zdaniem badanych należałoby uczynić to podejmowanie działań w kierunku izolowania ofiar przemocy od ich oprawców oraz leczenie uzależnień u sprawców przemocy.

Pytanie 19 odnosiło się do działań jakie można podjąć aby poprawić sytuację rodzin wielodzietnych i niepełnych w lokalnej społeczności. Dzięki uzyskanym odpowiedziom możemy zdobyć wiedzę na temat najbardziej pożądanej pomocy dla w/w rodzin. Biorąc pod uwagę wszystkie odpowiedzi w większości wypadków najczęściej padającą odpowiedzią na pytanie 19 było zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla rodzin oraz wsparcie, poradnictwo specjalistyczne i edukacja rodzin.

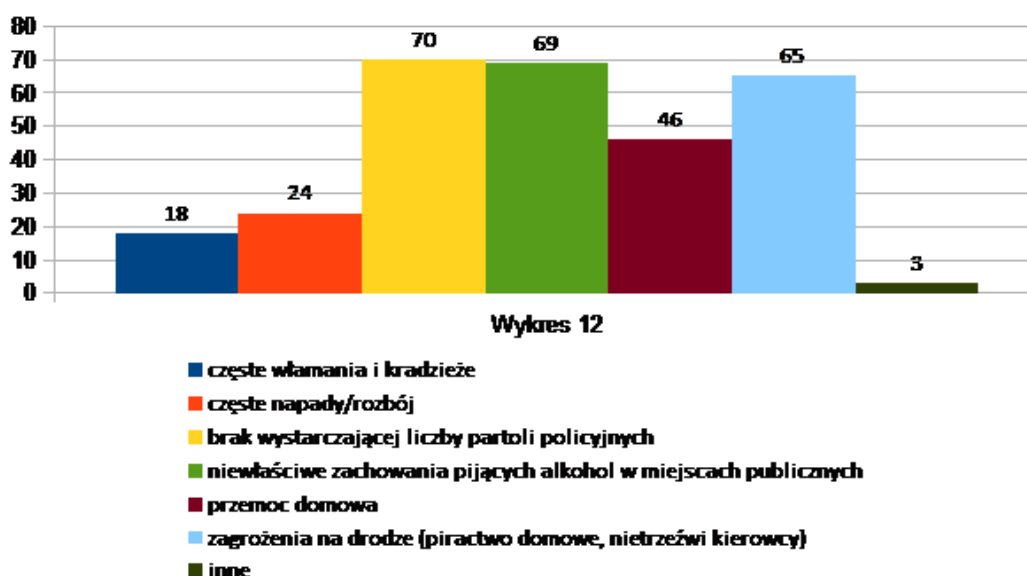

Omawiając kolejne, w tym przypadku **20 pytanie** znajdujące się w ankiecie, dotyczące zjawiska bezdomności, badani zostali poproszeni o określenie czy problem bezdomności dotyka mieszkańców gminy Miękinia. Dzięki uzyskanym odpowiedziom można określić jak to zjawisko odbierane jest w społeczeństwie i czy ankietowani spotkali się ze zjawiskiem bezdomności wśród mieszkańców gminy Miękinia.

Zdaniem większości respondentów problem bezdomności nie występuje wśród mieszkańców gminy Miękinia, choć prawie połowa pytanych odpowiedziała, że ten problem dotyczy mieszkańców.

W pytaniu 21 zapytaliśmy ankietowanych jakie ich zdaniem działania byłyby najskuteczniejsze w rozwiązaniu problemu bezdomności. Dzięki uzyskanym odpowiedziom poznano opinię, dzięki której będzie można wybrać najlepszą formę pomocy osobom bezdomnym.

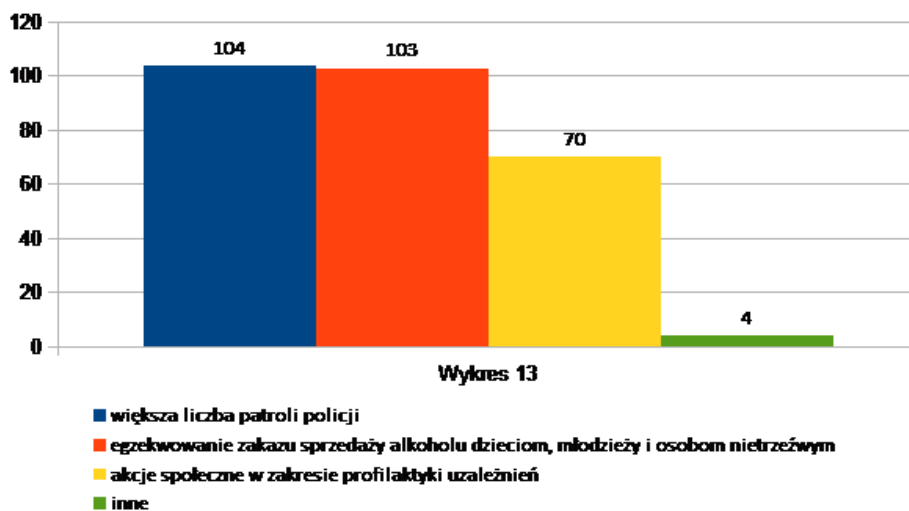
Wg mieszkańców, którzy zostali poproszeni o wypełnienie ankiet, aby rozwiązać problem wśród osób bezdomnych, należałoby zwiększyć aktywizację zawodową, między innymi poprzez współpracę z PUP oraz wdrożyć lokalne programy przeciwdziałania bezdomności.

Pytanie 22 a zarazem ostatnie w tej ankiecie, pozwala przedstawić z punktu widzenia badanych przyczyny, dla których niektórzy ludzie nie potrafią poradzić sobie z problemem ubóstwa i trudną sytuacją materialną. Celem tego pytania było określenie przyczyn sytuacji, w której w/w osoby się znalazły.

Analizując wszystkie odpowiedzi ankietowanych za główną przyczynę problemu ubóstwa i trudnej sytuacji materialnej mieszkańców gminy uważają oni niechęć do podejmowania pracy, niezaradność życiową a w następnej kolejności uzależnienia.

ROZDZIAŁ IV

1. Plan działań strategicznych na lata 2021- 2026

<u>Obszar</u>	<u>I. Bezrobocie i rynek pracy</u>
<u>Cel strategiczny</u>	<u>1. Rozwój spójnego systemu wspierającego aktywność zawodową mieszkańców gm Miękinia</u>

<u>Cel operacyjny</u>	<u>1.1 Przeciwdziałanie występowaniu zjawiska tzw. „etatowych bezrobotnych”</u>		
<u>Zadania do realizacji</u>	<u>Wskaźnik ewaluacji</u>	<u>Realizatorzy i partnerzy</u>	<u>Źródło finansowania</u>
1.1.1. Wsparcie osób bezrobotnych w procesie zmiany (uzyskaniu dodatkowych kwalifikacji, kształceniu, w szczególności poprzez organizowanie szkoleń)	- liczba organizowanych szkoleń dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy - liczba osób bezrobotnych, które wzięły udział w szkoleniu	Powiatowy Urząd Pracy Ośrodek Pomocy Społecznej	środki krajowe środki UE
1.1.2 Organizowanie akcji promujących aktywność zawodową zorganizowanych akcji	- liczba zorganizowanych spotkań, seminariów, konferencji, plakatów itp.	Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy	środki UE budżet PUP środki własne instytucji organizacji
1.1.3 Wdrażanie narzędzi i instrumentów aktywnej integracji (w tym kontraktów socjalnych)	- liczba zastosowanych instrumentów i narzędzi aktywnej integracji (w tym kontraktów socjalnych) - liczba osób objętych oddziaływaniem	Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy	budżet PUP środki UE budżet OPS
1.1.4 Podejmowanie współpracy w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, usłudze pośrednictwa pracy	- liczba zawartych porozumień/umów o współpracy	Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy organizacje pozarządowe, fundacje	budżet PUP
1.1.5 udzielanie wsparcia finansowego	- liczba osób objętych oddziaływaniem - wysokość udzielonej pomocy	Ośrodek Pomocy Społecznej organizacje pozarządowe	budżet OPS środki własne i organizacje

<u>Obszar</u>	<u>I. Bezrobocie i rynek pracy</u>		
<u>Cel strategiczny</u>	<u>1. Rozwój spójnego systemu wspierającego aktywność zawodową mieszkańców gminy</u>		
<u>Cel operacyjny</u>	<u>1.2 Przeciwdziałanie występowaniu zjawiska tzw. „etatowych bezrobotnych”</u>		
<u>Zadania do realizacji</u>	<u>Wskaźnik ewaluacji</u>	<u>Realizatorzy i partnerzy</u>	<u>Źródła finansowania</u>

<u>1.2.1 Promocja zatrudnienia subsydiowanego</u>	- liczba osób skierowanych na prace społeczno-użyteczne, prace interwencyjne oraz roboty publicznej - liczba miejsc pracy utworzonych w ramach prac społeczno-użytecznych, prac interwencyjnych, robót publicznych	<u>Ośrodek Pomocy Społecznej</u> <u>Powiatowy Urząd Pracy</u>	<u>budżet PUP</u>
<u>1.2.2 Promocja przedsiębiorczości wśród osób bezrobotnych</u>	- liczba osób, które otrzymały jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	<u>Powiatowy Urząd Pracy</u> <u>Gminne Jednostki Organizacyjne</u>	<u>budżet PUP</u>
<u>1.2.3 Zatrudnianie na staże zawodowe</u>	- liczba osób skierowanych na staż zawodowy - liczba zawartych umów o podjęcie stażu zawodowego	<u>Powiatowy Urząd Pracy</u>	<u>budżet PUP</u> <u>budżet UE</u>
<u>1.2.4 Podejmowanie współpracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z Powiatowym Urzędem Pracy (poprzez kontrakt typu B, prace społeczno-użyteczne) na rzecz osób bezrobotnych</u>	- liczba zawartych porozumień między GOPS a PUP - liczba osób objęta wsparciem w ramach zawartych porozumień	<u>Ośrodek Pomocy Społecznej</u> <u>Powiatowy Urząd Pracy</u>	<u>budżet OPS</u> <u>budżet PUP</u>
<u>1.2.5 Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizacji szkoleń dla osób bezrobotnych dotyczących zmiany profilu zawodowego i/lub uzyskania dodatkowych kwalifikacji</u>	- liczba osób objętych oddziaływaniem - liczba szkoleń - liczba osób które znalazły y pracę pod wpływem działań	<u>Powiatowy Urząd Pracy</u> <u>Ośrodek Pomocy Społecznej</u>	<u>środki krajowe</u> <u>budżet PUP</u> <u>środki UE</u>

<u>Obszar</u>	<u>I. Bezrobocie i rynek pracy</u>
<u>Cel strategiczny</u>	<u>1. Rozwój spójnego systemu wspierającego aktywność zawodową mieszkańców gminy</u>

<u>Cel operacyjny</u>	<u>1.3 Zwiększenie mobilności zawodowej osób po 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych</u>			
<u>Zadania do realizacji</u>	<u>Wskaźnik ewaluacji</u>	<u>Realizatorzy i partnerzy</u>	<u>Źródła finansowania</u>	
<u>1.3.1 Organizowanie szkoleń dla osób bezrobotnych po 50 roku życia w zakresie zmiany profilu zawodowego i/lub uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych</u>	- liczba szkoleń - liczba osób objętych - liczba osób, które znalazły pracę pod wpływem działań	Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy	budżet PUP środki krajowe środki EU	
<u>1.3.2 Organizacja akcji zachęcających do zatrudnienia osób po 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych</u>	- liczba zorganizowanych akcji (spotkań, seminariów, konferencji, plakatów itp.)	Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowy Urząd Pracy	budżet PUP środki krajowe środki EU	
<u>1.3.3 Organizowanie akcji promujących aktywność zawodową osób po 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych</u>	- liczba zorganizowanych akcji (spotkań, seminariów, konferencji, plakatów itp.)	Powiatowy Urząd Pracy	budżet PUP środki krajowe środki EU	
<u>1.3.4 Organizowanie staży zawodowych dla osób po 50 roku życia oraz osób niepełnosprawnych</u>	- liczba zorganizowanych staży	Powiatowy Urząd Pracy	budżet PUP środki krajowe środki EU	

<u>Obszar</u>	<u>II. Przeciwdziałanie rozwojowi uzależnień i przemocy domowej</u>			
<u>Cel strategiczny</u>	<u>2. Kształtowanie postaw sprzyjających przeciwdziałaniu rozwojowi uzależnień i przemocy domowej</u>			
<u>Cel operacyjny</u>	<u>2.1 Zapobieganie uzależnieniom i stosowaniu przemocy w rodzinie oraz minimalizowanie skutków i naprawianie tych zjawisk.</u>			
<u>Zadania do realizacji</u>	<u>Wskaźnik ewaluacji</u>	<u>Realizatorzy i partnerzy</u>	<u>Źródła finansowania</u>	
profilaktyki uzależnień dla dzieci i dorosłych	- liczba osób uczestniczących w spotkaniach, warsztatach edukacyjnych - liczba podmiotów prowadzących zajęcia edukacyjne - liczba podjętych działań	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja Przychodnia zdrowia	budżet OPS budżet gminy środki krajowe środki UE	

2.1.2 Zaostrzenie kontroli w punktach sprzedaży alkoholu	- liczba wykonanych kontroli - liczba podmiotów, w których zauważono/zgłoszono przekroczenia uprawnień dot. sprzedaży alkoholu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja	budżet gminy środki instytucji
2.1.3 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych	- liczba osób korzystających z oferowanej pomocy - liczba podmiotów udzielających wsparcia ds. uzależnień	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych punkty konsultacyjne Ośrodek Pomocy Społecznej	budżet gminy
2.1.4 Organizowanie akcji informacyjnych na temat dostępnych form pomocy dla ofiar i sprawców przemocy domowej	- liczba zorganizowanych akcji informacyjnych	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Policja lokalne media	budżet gminy środki krajowe
2.1.5 Rozszerzenie działalności Zespołu interdyscyplinarnego wspierającego w rozwiązywaniu problemów na rzecz dziecka i rodziny	- liczba posiedzeń zespołów - liczba posiedzeń grup roboczych	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Policja kuratorzy sądowi ośrodki zdrowia	budżet OPS środki instytucji
2.1.6 Akcja „STOP” marnotrawieniu środków przyznawanych przez pomoc społeczną	- liczba rodzin objętych pomocą - liczba przeprowadzonych wyjazdów w ramach akcji	Ośrodek Pomocy Społecznej Policja	budżet OPS środki własne instytucji

Obszar	II. Przeciwdziałanie rozwojowi uzależnień i przemocy domowej			
Cel strategiczny	2. Kształtowanie postaw sprzyjających przeciwdziałaniu rozwojowi uzależnień i przemocy domowej			
Cel operacyjny	2.2 Objęcie ofiar i sprawców przemocy domowej funkcjonującym systemem pomocy społecznej			
Zadania do realizacji	Wskaźnik ewaluacji	Realizatorzy i partnerzy	Źródła finansowania	
2.2.1 Organizowanie wsparcia specjalistycznego (psychologicznego, prawnego, itp.) dla ofiar i sprawców przemocy	- liczba osób objętych oddziaływaniem - liczba placówek i/lub osób zaangażowanych do udzielenia wsparcia ofiarom i sprawcom przemocy	Ośrodek Pomocy Społecznej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	budżet gminy budżet powiatu środki krajowe środki UE	

2.2.2 Organizowanie akcji pobudzających wrażliwość społeczności lokalnej na obserwowanie spotkań, prelekcji, konferencji, plakatów i innych form promocji i informacji	- liczba zorganizowanych akcji, spotkań, prelekcji, konferencji, plakatów i innych form promocji i informacji	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Policja Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	budżet gminy budżet powiatu środki krajowe środki UE
2.2.3 Kontynuacja monitoringu przebiegu zmian w rodzinach obciążonych problemami przemocy w ramach działań monitoringowych	- liczba wykonanych wywiadów środowiskowych w ramach działań monitoringowych	Ośrodek Pomocy Społecznej Policja	budżet gminy środki krajowe
2.2.4 Upowszechnianie dobrych wzorców rodziny	- liczba spotkań - liczba osób, które wzięły udział w spotkaniu	Ośrodek Pomocy Społecznej Policja placówki oświatowe instytucji i organizacji	budżet gminy środki krajowe środki własne
2.2.5 Stosowanie procedury „niebieskiej karty”	- liczba osób objętych oddziaływaniem	Ośrodek Pomocy Społecznej Policja placówki oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Służba Zdrowia	instytucji i organizacji środki własne

Obszar	II. Przeciwdziałanie rozwojowi uzależnień i przemocy domowej		
Cel strategiczny	2. Kształtowanie postaw sprzyjających przeciwdziałaniu rozwojowi uzależnień i przemocy domowej		
Cel operacyjny	2.3 Podnoszenie poziomu wiedzy na temat uzależnień i przemocy domowej		
Zadania do realizacji	Wskaźnik ewaluacji	Realizatorzy i partnerzy	Źródła finansowania
2.3.1 Organizowanie akcji informacyjnych wśród dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków zachowań agresywnych oraz skutecznych sposobów przeciwdziałania zachowaniom agresywnym	- liczba zorganizowanych akcji, spotkań, prelekcji, konferencji, plakatów, informacje w regionalnej prasie, itp.	Ośrodek Pomocy Społecznej Policja placówki oświatowe	budżet OPS instytucji i organizacji środki własne środki krajowe

2.3.2 Prowadzenie kampanii profilaktyczno- edukacyjnych na rzecz zapobiegania nadużywania alkoholu i środków psychoaktywnych w szczególności przez dzieci i młodzieży	- liczba zorganizowanych kampanii - liczba podmiotów biorących udział w kampaniach	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Policja media lokalne Ośrodki Zdrowia	<u>budżet gminy</u> <u>środki krajowe</u> <u>środki UE</u>
2.3.3 Organizowanie akcji informacyjnych na temat rozwoju uzależnień i przemocy domowej oraz możliwości ich przewycięzania	- liczba zorganizowanych akcji, spotkań, prelekcji, konferencji, plakatów, informacje w regionalnej prasie, itp.	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Policja Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<u>budżet gminy</u> <u>budżet powiatu</u> <u>środki krajowe</u> <u>środki UE</u>

<u>Obszar</u>	<u>II. Przeciwdziałanie rozwojowi uzależnień i przemocy domowej</u>		
<u>Cel strategiczny</u>	<u>2. Kształtowanie postaw sprzyjających przeciwdziałaniu rozwojowi uzależnień i przemocy domowej</u>		
<u>Cel operacyjny</u>	<u>2.4 Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej związanej z zachowaniami tywnymi, zahamowaniem zachowań agresywnych oraz spożywaniem substancji eniających świadomość ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży</u>		
<u>Zadania do realizacji</u>	<u>Wskaźnik ewaluacji</u>	<u>Realizatorzy i partnerzy</u>	<u>Źródła finansowania</u>

2.4.1 Organizowanie akcji propagujących zachowania sprzyjające trzeźwemu życiu i konstruktywnemu pokonywaniu trudności życiowych	- liczba zorganizowanych akcji, spotkań, prelekcji, konferencji, plakatów i innych form promocji i informacji	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<u>budżet gminy</u> <u>środki UE</u>
2.4.2 Organizowanie akcji informacyjnych wśród społeczności lokalnej z uwzględnieniem środowiska szkolnego na temat negatywnych skutków zachowań agresywnych oraz skutecznych sposobów przeciwdziałania zachowaniom agresywnym	- liczba zorganizowanych akcji, spotkań, prelekcji, konferencji, plakatów i innych form promocji i informacji	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<u>budżet gminy</u> <u>środki krajowe</u> <u>środki UE</u>
2.4.3 Organizowanie akcji informacyjnych na temat szkodliwości środków zmieniających świadomość zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży	- liczba zorganizowanych akcji, spotkań, prelekcji, konferencji, plakatów i innych form promocji i informacji	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<u>budżet gminy</u> <u>środki krajowe</u> <u>środki UE</u>
2.4.4 Organizowanie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problem pożywania alkoholu przez dzieci i młodzież oraz informujących o skutecznych sposobach reagowania na obserwowane akty używania substancji zmieniających świadomość przez dzieci i młodzież	- liczba zorganizowanych akcji, spotkań, prelekcji, konferencji, plakatów i innych form promocji i informacji	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<u>budżet gminy</u> <u>środki krajowe</u> <u>środki UE</u>

Obszar	III. Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego			
Cel strategiczny	3. Aktywizacja i integracja osób ubogich oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym			
Cel operacyjny	3.1 Przeciwdziałanie zjawisku ubóstwa jako podstawowego czynnika przyczyniającego się do wykluczenia społecznego			
Zadania do realizacji	Wskaźnik ewaluacji	Realizatorzy i partnerzy	Źródła finansowania	
3.1.1 Udzielanie pomocy materialnej osobom i rodziną ubogim zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, uchwałami rady gminy itp.	- liczba osób/ rodzin objętych pomocą Społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej	środki krajowe budżet OPS	
3.1.2 Diagnozowanie potrzeb i możliwości wsparcia grup zagrożonych wykluczeniem społecznym	- liczba osób/ rodzin objętych pomocą Społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej	środki krajowe budżet OPS	
3.1.3 Organizowanie warsztatów w zakresie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego dla rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	- liczba zorganizowanych warsztatów - liczba rodzin korzystających z pomocy	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe	środki krajowe budżet OPS budżet gminy	
3.1.4 Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez działalność wiejskich świetlic środowiskowych, zajęć pozalekcyjnych, kolonii wakacyjnych, imprez lokalnych dla dzieci i młodzieży itp.	- liczba realizowanych projektów - liczba uczestników	Samorządowy Ośrodek Kultury Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe organizacje pozarządowe, fundacje	budżet gminy środki UE środki organizacji, fundacji	
3.1.5 Rozwijanie programów służących zaspokajaniu podstawowych potrzeb rodzin ubogich a w szczególności dzieci z tych rodzin- dożywianie (żywność unijna), wypoczynek wakacyjny, itp.	- liczba osób/rodzin korzystających z pomocy - ilość udzielonej pomocy	Urząd Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej jednostki oświatowe	budżet gminy środki krajowe środki UE budżet OPS	

Obszar		III. Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego		
Cel strategiczny		3. Aktywizacja i integracja osób ubogich oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym		
Cel operacyjny		3.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych		
Zadania do realizacji		Wskaźnik ewaluacji	Realizatorzy i partnerzy	Źródła finansowania
Lokalnego na rzecz niepełnosprawnych starszych i samotnych mieszkańców Gminy Miękinia w tworzeniu wspólnych projektów na rzecz społeczności lokalnej	3.2.1 Działalność Partnerstwa	- liczba uczestników	Członkowie	budżet OPS
		- liczba zrealizowanych projektów	partnerstwa lokalnego	środki krajowe środki UE wsparcie partnerów lokalnych
amatorskiego ruchu artystycznego	3.2.2 Działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku w tym wspieranie	- liczba członków	Samorządowy Ośrodek Kultury	budżet gminy
		- liczba zorganizowanych akcji, warsztatów, szkoleń, przedstawień itp.	partnerzy	środki krajowe środki UE budżet OPS
wielopokoleniowych	3.2.3 Promowanie rodzin	- liczba wspartych projektów	Ośrodek Pomocy Społecznej	budżet gminy
			placówki oświatowe organizacje pozarządowe	środki krajowe środki UE
	3.2.4 Rozwój wolontariatu świadczonego na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych i samotnych, a także wolontariatu świadczonego przez osoby starsze i niepełnosprawne na rzecz społeczności lokalnej	- liczba wolontariuszy	Ośrodek Pomocy Społecznej	budżet gminy
		- liczba wspartych projektów	placówki oświatowe organizacje pozarządowe Samorządowy Ośrodek Kultury	budżet OPS środki krajowe środki UE

3.2.5 Wspieranie działań propagujących integrację osób z grup zagrożonych wykluczeniem społecznym ze społecznością lokalną (organizowanie imprez, spotkań)	- liczba uczestników - liczba imprez i spotkań	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe organizacje pozarządowe Samorządowy Ośrodek Kultury	<u>budżet gminy</u> <u>środki krajowe</u> <u>środki UE</u>
3.2.6 Współpraca z Warsztatami Terapii Zajęciowej w wspólnej działalności na rzecz osób niepełnosprawnych w tym organizacja imprez i kampanii społecznych	- liczba uczestników WTZ z terenu gminy - liczba wspólnie przygotowywanych imprez i kampanii	Warsztaty Terapii Zajęciowej Ośrodek Pomocy Społecznej	<u>budżet OPS</u> <u>budżet WTZ</u> <u>środki krajowe</u> <u>środki UE</u> <u>budżet PFRON</u>
3.2.7 Tworzenie warunków wychodzenia z bezdomności i zapobieganie przechodzenia osób ubogich w stan bezdomności	- liczba osób objętych oddziaływaniem	Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy	<u>budżet gminy</u> <u>budżet OPS</u> <u>środki krajowe</u> <u>środki UE</u>
<u>Obszar</u>	<u>IV. Rozwój aktywnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną</u>		
<u>Cel strategiczny</u>	<u>4. Kształtowanie postaw prospołecznych oraz wzmacnianie wsparcia dla rodziny</u>		
<u>Cel operacyjny</u>	<u>4.1 Usprawnianie funkcjonowania systemu rodzinnego</u>		
<u>Zadania do realizacji</u>	<u>Wskaźnik ewaluacji</u>	<u>Realizatorzy i partnerzy</u>	<u>Źródła finansowania</u>
4.1.1 Organizowanie grup wsparcia, grup samopomocowych dla rodziców i opiekunów borykających się z problemami wychowawczymi i opiekuńczymi	- liczba zorganizowanych grup - liczba osób objętych oddziaływaniem	Ośrodek Pomocy Społecznej	<u>budżet OPS</u> <u>środki krajowe</u>

rozwiązaniu	4.1.2 Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego wspierającego w rozwiązywaniu problemów na rzecz dziecka i rodziny	- liczba posiedzeń zespołu - liczba osób objętych oddziaływaniem	Ośrodek Pomocy Społecznej Kuratorzy Rodzinni i społeczni psychologodzy i pedagogzy szkolni organizacji dzielnicowi Gminna Kom Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	budżet OPS budżet gminy środki krajowe środki własne inst
	4.1.3 Prowadzenie punktu mediacyjnego	- liczba przeprowadzonych mediacji - liczba osób objętych oddziaływaniem	Ośrodek Pomocy Społecznej	budżet gminy
kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców	4.1.4 Tworzenie programów i kampanii społecznych podnoszących kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców	- liczba utworzonych programów - liczba osób objętych programem	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe	budżet gminy środki krajowe środki UE
	4.1.5 Kontynuacja poradnictwa prawnego, psychologicznego i terapeutycznego	- liczba osób objętych oddziaływaniem	placówki oświatowe Gminna Kom Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	budżet gminy środki krajowe środki UE
przez pomoc społeczną	4.1.6 Akcja „stop” marnotrawieniu środków przyznawanych objętych pomocą społeczną	- liczba rodzin objętych pomocą społeczną - liczba przeprowadzonych wyjazdów w ramach akcji	Ośrodek Pomocy Społecznej Policja organizacji	budżet OPS środki własne inst
	4.1.7 Współpraca ze szkołami w zakresie diagnozowania potrzeb dzieci i młodzieży zagrożonych marginalizacją	- liczba dzieci i młodzieży objętych oddziaływaniem	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe organizacji	Środki własne inst budżet OPS
ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta	4.1.8 Pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta	- liczba osób objętych oddziaływaniem - liczba asystentów rodziny	Ośrodek Pomocy Społecznej	Budżet OPS środki UE środki krajowe
	Obszar	IV. Rozwój aktywnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną		
Cel strategiczny	4. Kształtowanie postaw prospołecznych oraz wzmacnianie wsparcia dla rodziny			
Cel operacyjny	4.2 Przeciwdziałanie problemom wychowawczym z dziećmi i młodzieżą			
Zadania do realizacji	Wskaźnik ewaluacji	Realizatorzy i partnerzy	Źródła finanso	

4.2.1 Tworzenie programów, kampanii społecznych i informacyjnych podnoszących kompetencje psychospołeczne rodziców	- liczba zorganizowanych programów - liczba osób objętych oddziaływaniem	placówki oświatowe Policja Ośrodek Pomocy Społecznej GKRPA	budżet gminy budżet OPS środki własne jednostki środki krajowe
4.2.2 Tworzenie programów podnoszących kompetencje psychospołeczne dzieci i młodzieży	- liczba zorganizowanych spotkań - liczba osób objętych oddziaływaniem	placówki oświatowe świetlice środowiskowe organizacji	budżet gminy środki własne instytucji
4.2.3 Systematyczna praca socjalna z rodziną	- liczba rodzin objętych pomocą	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe	budżet OPS budżet gminy środki krajowe

Obszar	IV. Rozwój aktywnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną		
Cel strategiczny	4. Kształtowanie postaw prospołecznych oraz wzmacnianie wsparcia dla rodziny		
Cel operacyjny	4.3 Wzmacnianie więzi społecznych i zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców		
Zadania do realizacji	Wskaźnik ewaluacji	Realizatorzy i partnerzy	Źródła finansowania
4.3.1 Organizowanie akcji i kampanii społecznych promujących znaczenie więzi społecznych	- liczba zorganizowanych spotkań, prelekcji, konferencji oraz innych form promocyjnych	Ośrodek Pomocy Społecznej placówki oświatowe Samorządowy Ośrodek Kultury Policja Urząd Gminy	środki krajowe środki własne instytucji budżet gminy budżet OPS
4.3.2 Organizowanie akcji i kampanii społecznych promujących aktywność społeczną	- liczba zorganizowanych spotkań, prelekcji, konferencji oraz innych form promocyjnych - liczba osób objętych oddziaływaniem	Placówki oświatowe Policja Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Samorządowy Ośrodek Kultury	środki krajowe środki własne instytucji budżet gminy budżet OPS
4.3.3 Upowszechnianie informacji o społecznych inicjatywach mieszkańców Gminy Miękinia	- liczba zorganizowanych spotkań, prelekcji, konferencji oraz innych form promocyjnych	Urząd Gminy Miękinia lokalne media Ośrodek Pomocy Społecznej	środki krajowe środki własne instytucji budżet gminy budżet OPS

tym organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin oraz organizacja wypoczynku letniego dla dysfunkcyjnych	4.3.4 Organizowanie imprez, spotkań, warsztatów międzypokoleniowych spotkań, organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży oraz ich rodzin oraz organizacja wypoczynku letniego dla dysfunkcyjnych	- liczba zorganizowanych imprez i warsztatów międpokoleniowych - liczba osób objętych wsparciem	Ośrodek Pomocy Społecznej Uniwersytet Trzeciego Wiek placówki oświatowe Samorządowy Ośrodek Kultury Urząd Gminy	środki krajowe środki własne instytucji organizacji budżet gminy budżet OPS
społeczności lokalnej	4.3.5 Promocja wolontariatu na rzecz społeczności lokalnej	- liczba wolontariuszy - liczba akcji wolontaryjnych	placówki oświatowe Ośrodek Pomocy Społecznej Samorządowy Ośrodek Kultury Uniwersytet Trzeciego Wiek	środki krajowe środki UE środki własne instytucji organizacji budżet OPS

ROZDZIAŁ V

1. Wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miękinia na lata 2021-2026

Skuteczne wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miękinia, która zakłada realizację działań w różnych obszarach i przez różne instytucje i organizacje działające na polu pomocy społecznej, wymaga odpowiedniej koordynacji oraz systematycznej oceny i aktualizacji.

Realizacja strategii będzie monitorowana w oparciu o założone wskaźniki monitoringu, w tym:

w obszarze ludności – np. liczba klientów pomocy społecznej, powody korzystania z pomocy społecznej, formy udzielonej pomocy;

liczba programów, projektów i kampanii społecznych przyjętych do realizacji

ilość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne działania zaplanowane w Strategii

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, Urzędu Gminy Miękinia, jednostek organizacyjnych gminy, Komendy Powiatowej

Policji w Środzie Śląskiej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Środzie Śląskiej, Powiatowego Urzędu Pracy w Środzie Śląskiej, a także ze sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękini, sprawozdań z realizacji gminnych projektów i programów.

Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków (obszarów) działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku zmiany regulacji prawnych bądź też narastaniu niektórych problemów społecznych. Ocena zaplanowanych działań powinna obejmować następujące elementy:

PILNOŚĆ – czy realizacja zadania jest wymagana przepisami prawa

WPŁYW NA ROZWÓJ SPOŁECZNY GMINY – jak duży jest wpływ zadania na rozwój społeczny mieszkańców gminy

DOŚWIADCZENIE W REALIZACJI DZIAŁAŃ – czy działanie jest przedsięwzięciem nowym, czy kontynuacją pewnych projektów i programów

POWSZECHNOŚĆ – jak szeroka jest grupa osób, na które działanie ma wpływ

DOSTĘPNOŚĆ ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ – czy istnieje możliwość finansowania działania, czy jest możliwe finansowanie przedsięwzięcia ze środków zewnętrznych

AKCEPTACJA SPOŁECZNA – czy realizacja działań jest akceptowana przez lokalną społeczność

Aby realizować zaplanowane działania niezbędna jest dokładna identyfikacja partnerów – instytucji i organizacji, które posiadają potencjał merytoryczny i organizacyjny niezbędny do realizacji działań strategicznych. Warto również zapewnić akceptację społeczną dla realizowanych działań poprzez współpracę z podmiotami gospodarki, sektorem organizacji pozarządowej oraz poprzez informowanie o postępach w realizacji strategii mieszkańców gminy również za pośrednictwem lokalnych mediów.

1.1 Uwarunkowania realizacyjne i wdrażanie strategii

Organizacja systemu pomocy społecznej w Gminie Miękinia jest dostosowana do alternatywnych potrzeb społecznych. Planowane sposoby ich zaspokajania są kontynuacją istniejącego systemu wsparcia i tworzą możliwość jego uzupełniania o nowe rozwiązania. Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miękinia zakłada rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, szeroką współpracę z różnymi instytucjami działającymi w obszarze pomocy społecznej.

W myśl ustawy o pomocy społecznej, działania podejmowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękini powinny doprowadzić, w miarę możliwości do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zaspokajanie wszystkich potrzeb klientów pomocy społecznej może wprowadzić ich w stan wyuczanej bezradności i pozbawić motywacji do podejmowania wysiłku związanego z wyprowadzaniem z bezrobocia, bezdomności czy uzależnienia.

W ramach wypracowanej strategii przyjmuje się podejście nastawione przede wszystkim na:

- wzmocnienie postaw aktywnych
- wdrożenie modelu pomocy zintegrowanej
- partnerskich działań instytucji i organizacji pozarządowych w stworzeniu lokalnego systemu reintegracji społecznej i zawodowej osób z problemami społecznymi.

Zapisy zawarte w Strategii realizowane będą zgodnie z wymienionymi działaniami i w zależności od pozyskanych środków finansowych.

Strategia jest dokumentem otwartym, w związku z tym będzie podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym z zmieniającą się rzeczywistością społeczno – ekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami gminy i wymogami prawa.

Zgodnie z celami głównymi niniejszej strategii, jej realizacja powinna przyczynić się do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy Miękinia, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych, ubogich oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Koordynatorem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii.

1.2 Źródła finansowania strategii

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Miękinia na lata 2021-2026 będą środki finansowe z budżetu Gminy Miękinia, środki programów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego, a także środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Strategii.

1.3. Ewaluacja i prognoza

Monitoring jest stałą oceną stopnia osiągnięcia rezultatów ilościowych oraz jakościowych. Monitoring umożliwia ocenę stanu realizacji poszczególnych działań poprzez kontrolę ich odpowiedniego wykonania w czasie oraz osiąganie określonych wskaźników. Warto poddawać realizację Strategii systematycznej i konstruktywnej ewaluacji.

Monitoring realizacji Strategii Gminy Miękinia na lata 2021 - 2026 prowadzić będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miękinii. Strategia Gminy jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Monitoring oraz ewaluacja strategii Gminy Miękinia odbywać się będzie poprzez gromadzenie, analizę i interpretację danych. Monitoring ten polegać będzie również na stałej obserwacji realizacji wyznaczonych celów, przygotowaniu informacji dotyczących realizacji poszczególnych działań oraz badaniu ilościowych i jakościowych zmian wybranych wskaźników. W ramach Składanego rocznego sprawozdania Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miękinii poinformuje Radę Gminy o realizacji niniejszej Strategii. Dane ilościowe wskazywane będą również w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych. Uzyskane dane będą podstawą do oceny wartości Strategii Gminy Miękinia w latach 2021–2026 oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji oraz rozwoju jego działań.

Ewaluacja będzie miała na celu wskazanie kierunku ewentualnych zmian w zapisach programu.

Wskaźniki

realizacji

zadań:

Liczba rodzin usamodzielnionych w wyniku działań pracowników socjalnych.

Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia specjalistów

Liczba osób objętych pracami społeczno – użytecznymi

Liczba imprez, festynów , konkursów , rodzaj prowadzonych kół zainteresowań

Liczba rodzin objętych monitoringiem z powodu: bezradności w rodzinie, alkoholizmu, przemocy, narkomanii,

Liczba rodzin objętych asystenturą

Liczba rodzin w kryzysie korzystających z poradnictwa rodzinnego ,
psychologicznego, prawnego

Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej (z powodu ubóstwa,
niepełnosprawności, długotrwałej choroby, po opuszczeniu zakładu karnego

Liczba osób bezrobotnych

Liczba zrealizowanych kampanii i projektów

Podsumowanie

Strategia Gminy Miękinia na lata 2021 - 2026r. zakłada stworzenie coraz lepszych warunków, przyczyniających się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy.

Monitoring Strategii powinien być realizowany systematycznie w oparciu o sprawozdawczość instytucji zaangażowanych w realizację działań. Monitoring dostarczy materiałów do ewaluacji strategii. Ewaluacja zaś pozwoli na ocenę realizacji Strategii wg przyjętych kryteriów (skuteczności, efektywności, odpowiedniości, użyteczności oraz długotrwałości – perspektywiczności), a także poprzez mierzalność wskaźników.

Wykaz tabel

Tabela1

8

Tabela2

8

Tabela3

8

Tabela4

11

Tabela5

23

Tabela6

27

Tabela7

30

Tabela8

31

Tabela9

33

Tabela10

34

Tabela11

37

Tabela12

37

Tabela13

39

Tabela14

41

Tabela15

45

Tabela16

50

Tabela17

55

Tabela18

55

Tabela19

56

Tabela20

56

Tabela21

57

Tabela22

58

Tabela23

60

Tabela24

60

Tabela25

60

Tabela26

62

Tabela27

64

Tabela28

64

Tabela29

65

Tabela30

65

Tabela31

66

Tabela32

67

Tabela33

67

Tabela45

68

Tabela46

69

Tabela47

71

Tabela34

73

Tabela35

94

Tabela36

95

Tabela37

96

Tabela38

97

Tabela39

98

Tabela40

99

Tabela41

100

Tabela42

101

Tabela43

102

Tabela44

104